హైదరాబాద్ గురువారం 10-8-2023 RNI No.52865/93·Postal No.HQ/SD/258/2021-2023 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 సంపుటి:30 సంచిక:7 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

నిజామాబాద్ ఐటీ టవర్‌ను ప్రారంభించిన మంత్రి కేటీఆర్

నిజామాబాద్, ఆగష్టు 9:నిజామాబాద్ ఐటీ టవర్‌ను బీఆర్ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్, ఐటీ, పురపాలక, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి కేటీఆర్ ప్రారంభించారు. దీనితో పాటు న్యాక్ కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు. అనంతరం ఐటీ హబ్‌ను పరిశీలించారు. కొత్తగా రిక్రూట్ అయిన ఉద్యోగులతో కాసేపు ముచ్చటించారు. రూ. 50 కోట్లతో మొత్తం 49,460 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో ఆకట్టుకునే రీతిలో ఈ ఐటీ టవర్‌ను నిర్మించారు. ప్రభుత్వపరంగా టీఎస్ఐఐసీ ద్వారా మౌలిక వసతులు, అత్యాధునిక సౌకర్యాలను కల్పించింది. ఐటీ సంస్థలను నెలకొల్పబోయే వారంతా ఐటీ శాఖతో ఒప్పందాలను కుదుర్చుకున్నది. ఐటీ కంపెనీల్లో ఉద్యోగ నియామక ప్రక్రియను టాస్క్ ఆధ్వర్యంలో జూలై 21న నిర్వహించింది. వేలాది మంది తరలిరాగా అందులో నైపుణ్యం కలిగిన వారిని ఐటీ కంపెనీలు రిక్రూట్ చేసుకుంటున్నాయి. మొత్తం 49,460 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో నిర్మాణాన్ని ఆకట్టుకునే రీతిలో చేపట్టారు. గ్రౌండ్ ఫ్లోర్‌తో కలుపుకొని మూడు అంతస్థులతో ఈ నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేశారు. ఎకరం భూమిలో ఐటీ టవర్‌ను డిజైన్ చేశారు. మిగిలిన 2.5 ఎకరాల భూమిని భవిష్యత్తులో ఐటీ టవర్‌ను విస్తరించాలనుకున్న సమయంలో ఎలాంటి స్థలాల కొరత లేకుండా ఉండేందుకు ముందస్తుగా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు.

నైపుణ్యాభివృద్ధి కేంద్రంగా న్యాక్

నగరంలోని సమీకృత కలెక్టరేట్ భవనం, ఐటీ టవర్‌కు ఆనుకొని నిర్మితమైన నేషనల్ అకాడమీ ఆఫ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ సెంటర్‌కు జిల్లా నైపుణ్యాభివృద్ధి కేంద్రంగా నామకరణం చేశారు. ఇందుకోసం రూ. 6.15కోట్లు ప్రభుత్వం నిధులు మంజూరు చేసింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఎన్ఏసీ ప్రధాన కార్యాలయం హైదరాబాద్ హైటెక్స్ ప్రాంగణంలో ఉండగా, జగిత్యాల జిల్లాలోనూ ఎన్ఏసీ కేంద్రం ఉన్నది. నిజామాబాద్ జిల్లా కేంద్రంలోనూ ఈ ప్రాంత యువతీ, యువకుల మేలు కోసం ఎన్ఏసీని నెలకొల్పారు. ఇందులో అధునాతన సౌకర్యాలను కల్పిస్తున్నారు. ఐదు స్మార్ట్ క్లాస్ గదులు, మూడు ప్రయోగశాలలు, 1 కంప్యూటర్ ల్యాబ్, 120 మంది అభ్యర్థులకు వసతి, భోజన సౌకర్యానికి వీలుగా వసతి గృహం, 1 కౌన్సిలింగ్ గది, 1 ప్లేస్‌మెంట్ రూమ్, 8 కార్యాలయ గదులను నిర్మించారు. చదువుతో సంబంధం లేకుండా స్వయం ఉపాధిపై ఆసక్తి ఉన్న వారందరికీ ఎన్ఏసీ చుక్కానిగా నిలువనుంది. మేసన్ జనరల్, అసిస్టెంట్ బార్ బెండర్ అండ్ స్టీల్ ఫిక్చర్, షట్టరింగ్ కార్పెంటరీ, కన్‌స్ట్రక్షన్ పెయింటర్ అండ్ డెకొరేటర్, అసిస్టెంట్ టెక్నీషియన్ డ్రై వాల్ అండ్ ఫాల్స్ ? సీలింగ్, అసిస్టెంట్ ఎలక్ట్రిషన్, ప్లంబర్(జనరల్), అసిస్టెంట్ సర్వేయర్, అసిస్టెంట్ వర్క్ సూపర్‌వైజర్, ఆర్క్ అండ్ గ్యాస్ వెల్డర్, అసిస్టెంట్ స్టోర్ కీపర్ అండ్ స్టోర్ కీపర్, సూపర్‌వైజర్ స్ట్రక్చర్, టైలరింగ్ వంటి వాటిల్లో శిక్షణ ఇస్తారు. భవన నిర్మాణాన్ని జీ ప్లస్ 2 పద్ధతిలో నిర్మించారు. ప్రతి ఫ్లోర్ 12,519 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో ఉండగా మొత్తం 37,557 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణం అందుబాటులోకి వచ్చింది.

సి.ఎం కాళ్లు మొక్కైనా రెవెన్యూ డివిజన్ తీసుకొస్తా : ఎమ్మెల్యే బాపూరావు

ఆదిలాబాద్, ఆగష్టు 9:ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కాళ్లు మొక్కయినా సరే ఆదిలాబాద్ జిల్లా బోథ్ నియోజకవర్గ కేంద్రానికి రెవెన్యూ డివిజన్ తీసుకొస్తానని బోథ్ ఎమ్మెల్యే రాథోడ్ బాపూరావు హామీ ఇచ్చారు.

బోత్ ప్రాంత ప్రజలందరూ కలిసి రెవెన్యూ డివిజన్ సాధన సమితి పేరిట గత 24 రోజులుగా చేస్తున్న రిలే నిరాహార దీక్ష శిబిరానికి వచ్చి ఎమ్మెల్యే సంఘీభావం తెలిపారు. రెవెన్యూ డివిజన్ సాధన సమితి సభ్యులు బోథ్ పట్టణంలో రెవెన్యూ డివిజన్ ఏర్పాటు చేయాలని, గతంలో తరలిపోయిన ప్రభుత్వ కార్యాలయాలన్నీ తిరిగి తీసుకురా వాలని ఆలాగే ఫైర్ స్టేషన్,డిగ్రీ కాలేజ్,కోర్టు భవనం పూర్తి చేయాలని తదితర సమస్యలను ఎమ్మెల్యే దృష్టికి తీసుకువచ్చారు.

దీనికి స్పందించిన ఎమ్మెల్యే రాథోడ్ బాబురావు మాట్లాడుతూ రెవెన్యూ డివిజన్ కు సంబంధించిన ఫైలు ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ వద్ద ఉందని దానిని కచ్చితంగా తీసుకువచ్చే బాధ్యత నాదని, అలాగే తరలిపోయిన కార్యాలయాలను కూడా వెనక్కి తీసుకొచ్చే బాధ్యతను చేపడతానని హామీ ఇచ్చారు.

రెవెన్యూ డివిజన్ తీసుకొచ్చిన తర్వాతనే ఓట్లు అడుగు తానని మీ అందరి సహకారంతో ముచ్చటగా మూడోసారి ఎమ్మెల్యేగా హ్యాట్రిక్ సాధిస్తానని తెలియజేశారు.

గృహలక్ష్మి పథకం నిరంతర ప్రక్రియ: మంత్రి వేముల

–ఈ నెల 20వ తేదీలోగా గృహలక్ష్మి పథకం మొదటిదశ దరఖాస్తుల పరిశీలన

–మహిళల పేరిటే గృహలక్ష్మి పథకం మంజూరవుతుంది

–దరఖాస్తుదారులు తప్పనిసరిగా మహిళ అయి ఉండాలి

హైదరాబాద్ ఆగష్టు 9 (ఎక్స్ ప్రెస్ న్యూస్):గృహలక్ష్మి పథకం నిరంతర ప్రక్రియ అని మంత్రి వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి స్పష్టం చేశారు. దరఖాస్తుల విషయంలో ప్రతిపక్షాలు, కొన్ని పత్రికలు అసత్య ప్రచారం చేస్తున్నాయని.. వాటిని నమ్మొద్దని ప్రజలను సూచించారు. ఖాళీ స్థలం ఉన్న ఎవరైనా సరే గృహలక్ష్మి కింద దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని తెలిపారు. దరఖాస్తుదారులు తమ ప్రజాప్రతినిధులతో కలిసి జిల్లా కలెక్టరేట్‌కు దరఖాస్తులు పంపించవచ్చని పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతం మొదటి దశలో ప్రతి నియోజకవర్గానికి మూడు వేల ఇండ్లు పూర్తయితే.. రెండో దశలో దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చని స్పష్టం చేశారు. ఇల్లు లేని పేదలు ఆందోళన చెందవద్దని.. దశలవారీగా ఇంటి నిర్మాణాల కోసమే ఈ పథకం అమలు చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఈ నెల 20వ తేదీలోగా గృహలక్ష్మి పథకం మొదటిదశ దరఖాస్తుల పరిశీలన ప్రక్రియ పూర్తిచేసి లబ్ధిదారుల జాబితాను ప్రకటించాలని అధికార యంత్రాంగం నిర్ణయించింది. 10వ తేదీ వరకు వచ్చిన దరఖాస్తులకు మొదటి విడతలో అవకాశం కల్పిస్తారు. వచ్చే తేదీ తరువాత వచ్చిన దరఖాస్తులను రెండోవిడతలో పరిశీలించాలని నిర్ణయించారు. జిల్లా కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో దరఖాస్తులను పరిశీలించి అర్హులను ఎంపికచేస్తారు. జిల్లా మంత్రి ఆమోదంతో లబ్ధిదారుల జాబితాను సిద్ధంచేస్తారు. కొన్ని జిల్లాల్లో 15వ తేదీలోగా దరఖాస్తుల ప్రక్రియ పూర్తిచేసి లబ్ధిదారుల జాబితాను రూపొందించాలని స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులు కోరుతుండగా, ఇందుకు అనుగుణంగా అధికారులు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

అర్హతలు, మార్గదర్శకాలు

–మహిళల పేరిటే గృహలక్ష్మి పథకం మంజూరవుతుంది.

–దరఖాస్తుదారులు తప్పనిసరిగా మహిళ అయి ఉండాలి.

– దరఖాస్తు చేసుకునే అభ్యర్థులు తప్పనిసరిగా స్థానికులై ఉండాలి.

–ఆధార్ లేదా ఓటరు గుర్తింపు కార్డులు కలిగి ఉండాలి.

–ఇంటి నిర్మాణానికి ఖాళీ స్థలం ఉండాలి.

– లబ్ధిదారుడు లేదా ఆ కుటుంబసభ్యుల పేరిట ఆహార భద్రత కార్డు ఉండాలి.

–దరఖాస్తుదారుడు దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉండాలి.

–బ్యాంకులో ప్రత్యేక ఖాతా తెరవాలి. తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వ బ్యాంకు ఖాతానే ఉండాలి.

–జన్‌ధన్ ఖాతాను ఎట్టిపరిస్థితుల్లో ఉపయోగించరాదు.

–ఇప్పటికే ఆర్సీసీ చెత్తుతో ఇల్లు ఉన్నా,జీవో 59కింద లబ్ధిపొందినా ఈ పథకం వర్తించదు.

బీసీ కుల వృత్తిదారులకు చేయూత అందించేందుకే లక్ష ఆర్థిక సాయం : మంత్రి హరీశ్ రావు

సిద్దిపేట, ఆగష్టు 9: కుల వృత్తులను కాపాడి వారికి ఆర్థికంగా చేయూత అందించేందుకు బీసీ కుల వృత్తిదారులకు లక్ష రూపాయల ఆర్థిక సహాయ పథకం అమలు చేస్తున్నాం. బ్యాంకుల ద్వారా ష్యూరిటీ, గ్యారెంటీ లేకుండా సీఎం కేసీఆర్ చొరవతో నేరుగా లబ్ధిదారులకు ఒక లక్ష రూపాయల చెక్కుల పంపిణీ చేస్తున్నామని వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి హరీశ్ రావు అన్నారు.

వెనుకబడిన తరగతుల అభివృద్ధి శాఖ ఆధ్వర్యంలో మంత్రి క్యాంపు కార్యాలయంలో నిర్వహించిన కుల వృత్తులను ప్రోత్సహించాటినికి లక్ష రూపాయల ఆర్థిక సాయం– సిద్దిపేట నియోజకవర్గం స్థాయి కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరై నారాయణ రావుపేట, చిన్నకోడూరు, సిద్దిపేట అర్బన్, సిద్దిపేట రూరల్ మండలాల్లోని 200 మంది లబ్ధిదారులకు చెక్కులను అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి మాట్లాడుతూ..సీఎం కేసీఆర్ బీసీ కుల వృత్తిదారులకు చేయూత అందించాలనే ఉద్దేశంతో నాయీ బ్రాహ్మణులు, రజకులకు ఫ్రీ కరెంటు, గొల్ల కురుమలకు గొర్రెల పంపిణీ, నేతన్నలకు 50 శాతం సబ్సిడీతో నూలు, వారు నేసిన వస్త్రాలను ప్రభుత్వ కొనుగోలు, చేనేత మిత్ర వంటి అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టారు.

మత్స్యకారులు కోసం నీటి వనరులలో ఉచిత చేప పిల్లలు పంపిణీ చేశామని తెలిపారు. 600 కోట్ల రూపాయల వ్యయం చేసి మత్స్యకారులకు లూనాలు, మోపెడ్ పంపిణీ, గీత కార్మికులకు ల రుణాలు, సొసైటీల పునరుద్ధరణ చేశామని, సిద్దిపేటలో మోడల్ దోబీ ఘాట్ నిర్మాణం చేపట్టామని పేర్కొన్నారు.

కుమ్మరుల అభివృద్ధి కోసం సిద్దిపేటలో 2 కోట్ల 20 లక్షల రూపాయలతో రాష్ట్రంలోనే తొలిసారిగా ప్లాస్టిక్ రహిత సమాజం నిర్మాణం కోసం మట్టి కుండలు, మట్టి వంట పాత్రలు, మట్టి గ్లాసులు తదితర మట్టి పాత్రల తయారీ కోసం మోడల్ ప్రాజెక్ట్ చేపట్టామని గుర్తు చేశారు. తెలంగాణ రాకముందు రాష్ట్రంలో మొత్తం 330 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ మాత్రమే ఉండగా ప్రస్తుతం 1012 ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. జిల్లాలో ఇప్పటికీ ఎస్సీ డిగ్రీ రెసిడెన్షియల్ కాలేజీ ఉంది.

జిల్లాలో బీసీ రెసిడెన్షియల్ డిగ్రీ కాలేజీ ఏర్పాటుకు సీఎం కేసీఆర్ ఆమోదం తెలిపారని మంత్రి వివరించారు. త్వరలోనే బీసీ రెసిడెన్షియల్ డిగ్రీ కళాశాలను సిద్దిపేటలో ఏర్పాటు చేసుకోబోతున్నాం. రూపాయి ఖర్చు లేకుండా డిగ్రీ వరకు నాణ్యమైన కార్పొరేట్ విద్యను పేద విద్యార్థులకు అందిస్తున్నామని తెలిపారు.

చుక్క నీరు లేని సిద్దిపేట ప్రాంతాన్ని రిజర్వాయర్ల ఖిల్లాగా మార్చుకున్నం. మంత్రి హరీశ్‌రావు

సిద్దిపేట, ఆగష్టు 9: ఒకప్పుడు చుక్క నీరు లేని సిద్దిపేట ప్రాంతాన్ని రిజర్వాయర్ల ఖిల్లాగా మార్చుకున్నం. నాలుగేళ్లుగా బీఎస్సీ అగ్రికల్చర్ కళాశాల కోసం ప్రయత్నిస్తున్నాం.

మెడికల్, వెటర్నరీ, అగ్రికల్చర్ ఇనిస్టిట్యూట్స్ సిద్దిపేటకు తెచ్చుకున్నాం. సెప్టెంబర్ 13న బి ఫార్మసీ కళాశాల ప్రారంభించుకుంటాం. అన్ని రకాల చదువులు, ఆలయాలు, రిజర్వాయర్లకు ఖిల్లా అయిన సిద్దిపేటను చదువులకు సైతం నిలయంగా మార్చుకున్నామని వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి హరీశ్ రావు అన్నారు.

బుధవారం సిద్దిపేట రూరల్ మండలం తోర్నాలలో రూ. 48 కోట్లతో చేపట్టిన తెలంగాణ సాంఘిక సంక్షేమ గురుకుల మహిళా వ్యవసాయ డిగ్రీ కళాశాల నిర్మాణానికి శంకుస్థాపన చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతు.. తెలంగాణ వచ్చాక నేడు 80 రెసిడెన్షియల్ కాలేజీలు ఏర్పాటు చేసుకున్నామని తెలిపారు. ఉమ్మడి జిల్లాలో తెలంగాణ రాక ముందు 682 మాత్రమే ఉన్న రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ నేడు 1012 స్కూల్స్ ఏర్పాటు చేసుకున్నామని తెలిపారు.

గత ప్రభుత్వాలు ఒక్కటంటే ఒక్క డిగ్రీ కాలేజీని ఏర్పాటు చేయలేదు. ప్రభుత్వం ప్రజలకు చేస్తున్న సేవలను గుర్తించాలి. సద్దితిన్న రేవు తలవాలి. చదువుకుంటున్న విద్యార్థులు మీ పేరెంట్స్‌కు తెలపాలని సూచించారు. 2014 కు ముందు రెసిడెన్షియల్ విద్యపై పెట్టిన ఖర్చు రూ. 970 కోట్లు, నేడు రూ. 4000 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నామని స్పష్టం చేశారు. రెండు, మూడు రోజుల్లో బీసీ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ కూడా ఏర్పాటు చేసుకోబోతున్నాం.

ప్రభుత్వం పని ఎక్కువ చేస్తున్నది, చెప్పుకునేది తక్కువ ఉన్నదని పేర్కొన్నారు. ఒకప్పుడు పంజాబ్ వరి ధాన్యంలో మొదటి స్థానంలో ఉంటే నేడు తెలంగాణ నెంబర్ వన్‌గా మారిందని గుర్తు చేశారు. చంద్రబాబుకు ఎప్పుడూ మనమీద ప్రేమ ఉండదు కానీ, మొన్న చంద్రబాబు తెలంగాణ భూములపై పాజిటివ్‌గా మాట్లాడారు.

బెంగళూరు వందే భారత్ ఎక్స్ ప్రెస్ రైలు ను పుట్టపర్తి లో ఆపాలి

– రైల్వే శాఖ మంత్రి అశ్విని వైష్ణవ్ ను కోరిన ఎన్ వి ఎస్ ఎస్ ప్రభాకర్

– సమ్మతం తెలియజేసిన మంత్రి

న్యూ డిల్లీ ఆగష్టు 9 (ఎక్స్ ప్రెస్ న్యూ స్);కేంద్ర ప్రభుత్వ రైల్వే శాఖ మంత్రి అశ్విని వైష్ణవ్ ను పార్లమెంట్ కార్యాలయంలో ఉప్పల్ బిజెపి మాజీ శాసనసభ్యులు ఎన్ వి ఎస్ ఎస్ ప్రభాకర్ కలిసారు.

ఈ సందర్భంగా చర్లపల్లి రైల్వే టెర్మినల్ పనులు చాలా వేగంగా జరుగుతున్నాయని రాబోయే రెండు మాసములలో అవి పూర్తి అవుతాయని మంత్రి తెలియజేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే ఇది అతి పెద్ద చర్లపల్లి టెర్మినల్. దీని ప్రారంభోత్సవానికి భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ వస్తారు అని రైల్వే మంత్రి గారు హామీ ఇచ్చినట్లు ఉప్పల్ మాజీ శాసనసభ్యులు ప్రభాకర్ తెలిపారు. సికింద్రాబాద్ బెంగళూరు వందే భారత్ ఎక్స్ ప్రెస్ రైలు ను పుట్టపర్తి లో ఆపాలని శ్రీ సత్యసాయిబాబా భక్తులు కోరుతున్నారని రైల్వే మంత్రిగారికి తెలియజేసిన పిమ్మట అందుకు మంత్రి సమ్మతం తెలియజేసినట్లు ప్రభాకర్ తెలిపారు.

విషాదం..నీటి సంపులో దూకి తల్లి, ఇద్దరు పిల్లలు ఆత్మహత్య

అమరావతి, ఆగష్టు 9: ఏపీలోని విశాఖ జిల్లా మద్రిపాలెంలో విషాద ఘటన చోటు చేసుకుంది. ఓ తల్లి తన ఇద్దరు పిల్లలతో కలిసి నీటి సంపులో దూకి ఆత్మహత్య కు పాల్పడింది. వివరాలు .. మద్రిపాలెం ప్రకాష్‌నగర్‌లో అపార్టుమెంట్‌లో నివాసముంటున్న వాచ్‌మెన్ కుటుంబం మంగళవారం అర్ధరాత్రి తల్లి సంధ్య, కుమారుడు గౌతమ్ (9), కూతురు అలేఖ్య (5) నీటి సంప్ లో దూకి ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు.

స్థానికుల సమాచారం మేరకు పోలీసులు ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని మృతదేహాలను బయటకు తీశారు. వీరి ఆత్మహత్యకు పూర్తి వివరాలు ఇంకా తెలియరాలేదు. ఎయిర్‌పోర్ట్ జోన్ పోలీసులు మృతదేహాలు కేజీహెచ్‌కు తరలించి కేసు నమోదు చేసుకుని దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

నేటి కందం– నేటికి అందం

కం॥ సాంటియె కనరాని కొరకై
శాటి లైటును నిలపెడి చతరు 'గగను'
మేటిగ భారత దేశము
ధాటిగ నిర్మించుటకు నిరంతరము పాసించెనె!!

(10-8-2010 ఉపగ్రహాలను ఆయా స్థానాలలో నిలిపే "గగన్"ను భారతదేశం నిర్మించి ప్రయోగించింది. యావత్ప్రపంచమూ హర్షించింది..)

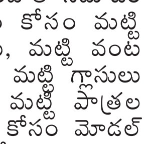

–రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

మత్తుతో చిత్తు యువత భవిష్యత్తు

(నేదునూరి కనకయ్య–9440245771)

భారత దేశానికి యువత గొప్ప మానవ వనరులు .యువతే దేశ భవిత దేశ జనాభాలో యువత 27 శాతం వుంది. ప్రపంచం దేశాల తో పోలిస్తే యువశక్తి భారతదేశంలో అధికంగా ఉంది. డ్రగ్స్ మత్తు పదార్థాల వినియోగం యువతను పట్టిపీడిస్తోంది. డ్రగ్స్ రహిత సమాజ స్థాపనకు పెను సవాల్ గా పరిణమించింది. ప్రభుత్వానికి సామాజిక ఆర్థిక సమస్యగా మారింది.

పల్లె నుండి పట్టణాలకు డ్రగ్స్ మాదక ద్రవ్యాల సరఫరా

పల్లె నుండి పట్టణాలకు డ్రగ్స్ మాదక ద్రవ్యాల సరఫరా వినియోగం రవాణ నిరంతరంగా జరుగుతుంది. డ్రగ్స్ కు బానిసలై తమ శక్తి సామర్థ్యాలు నిర్వీర్యం చేసుకుంటున్న యువత పరిస్థితి పట్ల సుప్రీంకోర్టు తీవ్రంగా స్పందించింది. మాదక ద్రవ్యాల ఉత్పత్తి వినియోగం నిలువ సరఫరా చేస్తున్న వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించింది . కేంద్ర' రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు డ్రగ్స్ మాఫియాకు భయపడిడ్రగ్స్ బ ాతాన్ని అరికట్టడంలో విఫలమైనాయి. యువత ఉత్పాదక శక్తి సామర్థ్యాలను నిర్వీర్యం చేస్తున్న డ్రగ్స్ మాదక ద్రవ్యాల నియంత్రణ నిషేధం పట్ల సమగ్ర కార్యాచరణ కొరవడింది. దేశ ప్రగతికి అభివృద్ధికి చోదక శక్తిగా ఉపయోగపడే యువత భవిష్యత్తు కోసం కఠిన నిర్ణయాలు తీసుకొని

డ్రగ్స్ వాడకం సరఫరాను కంట్రోల్ చేయాలని 1986లో నార్కోటిక్ కంట్రోల్ బ్యూరో ఏర్పాటైంది. ఈ సంస్థకు సిబ్బంది కొరత వెంటాడుతోంది 140 కోట్ల ప్రజలున్న భారత్ లో 1100 మంది సిబ్బందితో ఈ సంస్థ నడుస్తుంది .మద్యపానం వలె డ్రగ్స్ కూడా అన్ని వర్గాల ప్రజలకు చేరువైంది ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మాదకద్రవ్యాల వినియోగాన్ని అడ్డుకోవడం ప్రభుత్వానికి తలకు మించిన భారమైంది.

భారతదేశంలో నార్కోటిక్ ఇ-నీనిబితీనీశ్రీ ఎబీతీవజీబీ నిఇతీఎ కార్యాలయాలను విస్తరించవలసిన అవసరమని కేంద్ర హోం మంత్రిత్వ శాఖ పార్లమెంట్లో ప్రస్తావించడం గమనార్హం .డ్రగ్స్ వినియోగం సౌత్ ఇండియాలో పెరిగిందని కొత్తగా సిబ్బందిని నియమిస్తామని ప్రకటించడం జరిగింది .సిబ్బందితో దేశంలో మరిన్ని ప్రాంతీయ కార్యాలయాలు ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. ఈ సంస్థ దేశంలో ఉండే పోలీసుల సాయంతో డ్రగ్స్ మాదక ద్రవ్యాల వినియోగం సరఫరా నియంత్రణ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తోంది. స్థానిక పోలీసులకు అవగాహన లేకపోవడం వల్ల వారికి ప్రత్యేక శిక్షణ ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉంది. మాదక ద్రవ్యాలు సరఫరా చేసేందుకు కొంతమంది కొత్త కొత్త దారులు తొక్కుతున్నారు. ఇటీవల ఈ సంస్థ నగరాలలో జరిపిన దాడుల్లో జరిపిన పరిశోధనలో పలు ఆసక్తి కరమైన అంశాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. అధికారులను ఆశ్చర్యానికి గురి చేసింది. అరకొర సిబ్బందితో డ్రగ్స్ ను అరికట్టడం కష్టం. దేశ సరిహద్దుల నుంచి డ్రగ్స్ మాదక ద్రవ్యాలు సరఫరా అవుతున్నాయని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. మన దేశంలో ఢిల్లీ 'ముంబై ,చెన్నై, కలకత్తా, హైదరాబాద్ లాంటి నగరాలలో డ్రగ్స్ వాడకం విచ్చలవిడిగా సాగుతుంది. కాలేజీలు యువతే టార్గెట్ గా డ్రగ్స్ అమ్మకాలు జరుగుతున్నాయి. ఓవైపు డ్రగ్స్ మాదక ద్రవ్యాల మహమ్మారి పంజా విసురుతుంటే మరో వైపు కట్టడి చెయ్యాల్సిన సంస్థలో సిబ్బంది మౌలిక వసతుల కొరత రాజ్యమేలుతుందని నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. ఇప్పుడే మేలుకోక పోతే దేశ భవిత యువత భవిష్యత్ ప్రమాదంలో పడుతుంది.

ఆర్థిక వ్యవస్థలో పేదరికం 'నిరుద్యోగం, నిరక్షరాస్యత, ఆర్థిక అసమానతలు, లింగ వివక్ష బాలకార్మిక వ్యవస్థ, ఆకలి చావులు అల్ప పౌష్టికాహారం అనారోగ్యం శ్రమదోపిడి మన్నగు సమస్యలు దేశాభి వృధికి నిరోధక శక్తి గా పరిణమించాయి. విలాసాలకు జల్సాలకు అలవాటు పడిన యువతను ఆకర్షించి గంజాయి వ్యాపారులు డ్రగ్స్ యువతకు అలవాటు చేసి మత్తుకు బానిసలుగా మార్చుతున్నారు.

డ్రగ్స్ మత్తు పదార్థాలు మాదక ద్రవ్యాల వినియోగానికి కారణాలు

పిల్లలపై తల్లి తండ్రుల పర్యవేక్షణ లేకపోవడం, చాలా కుటుంబాలలో దంపతులు ఇద్దరు ఉద్యోగాలు చేయడం వల్ల పిల్లల పైపర్యవేక్షణ కొరవడింది. ప్రశ్నించే వారు లేక పోవడం. సరదా కోసం ఫ్యాషన్ మోజులో స్నేహితుల ఒత్తిడి వల్ల మత్తుకు బానిస అవుతున్నారు.

డ్రగ్స్ ఎన్ఫోర్స్మెంట్ డైరెక్టర్ నివేదిక

మాదకద్రవ్యాల వినియోగానికి సంబంధించి ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ డైరెక్టరేట్ మూడేళ్ల కిందట అంతర్జాతీయ మాదక ద్రవ్యాల నియంత్రణ మండలి వార్షిక నివేదిక కుండ బద్దలు కొట్టింది 2016 ప్రపంచవ్యాప్తంగా పట్టుబడిన గంజాయిలో 6 శాతం (దాదాపు 300 టన్నులు) ఒక్క ఇండియా నుంచే ఉండగా

2017 నాటికి 20 శాతానికి పెరిగింది . 353 టన్నులు కు పెరిగిందని నివేదిక వెల్లడించింది. డ్రగ్స్ వ్యాపారానికి హైదరాబాద్ కీలక కేంద్రంగా మారింది

ఇటీవల హైదరాబాద్ విమానాశ్రయం లో121 కోట్ల రూపాయలు హెరాయిన్ పట్టుపడింది. ముంబై పోర్టులో రూ"1800 కోట్ల విలువైన 300 కిలోల హెరాయిన్ స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అస్సాంలో 163 కోట్ల రూపాయల విలువైన మాదక ద్రవ్యాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ధ్వంసం చేసింది.

కేంద్ర సామాజిక మంత్రిత్వ శాఖ అధ్యయనం

కేంద్ర సామాజిక మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలోడ్రగ్స్ వినియోగం మాదక ద్రవ్యాలు సరఫరాకు సంబంధించి జరిగిన అధ్యయనంలో విస్తుపోయే వాస్తవాలు వెలుగు చూశాయి. దేశవ్యాప్తంగా ఒక 186 జిల్లాలో నాలుగు లక్షల మందికి పైగామత్తు మందుల వినియోగ దారులపై సర్వేచేశారు . అత్యధిక మంది అలవాటుపడిన మాదకద్రవ్యాలలో గంజాయి, నల్లమందు (ఓపియం) కొకైన్ ఎటిస్ ఎక్కువగా ఉన్నాయి. వీటిలో నల్లముందు వినియోగం ఆందోళనకరంగా ఉంది. దేశ జనాభాలో 3.1 కోట్ల మంది దీని కబంధ హస్తాలలో బంది ఐయినారు. అరుణాచల్ ప్రదేశ్ నాగాలాండ్' మిజోరం రాష్ట్రాలలో 10 శాతం జనాభా నల్ల మందు గుప్పిట్లో బంధి అయినారు. గంజాయికి సైతం చాలా మంది అలవాటు పడ్డారు. ఆయుర్వేద మందు ముసుగులో దీనిని వినియోగంలోకి తీసుకొచ్చారు. గంజాయిని పొడిగా మార్చి విక్రయిస్తున్న వారి సంఖ్య 2.2 కోట్లు ఉంటుందని అంచనా .మరో కోటి మంది అదనంగా దీనిని వినియోగిస్తున్నారని అంచనాలు తెలియజేస్తున్నాయి. షుగర్ రూపంలో ఉపయోగించే వారు మన దేశంలో ఎక్కువగా ఉన్నారు . ఫార్మా పరిశ్రమ నుంచి వచ్చే మందుల రూపంలో వినియోగిస్తున్నారు ఇలాంటి వారు డ్రగ్స్ ను1.1% వినియోగిస్తున్నారని సర్వేలు వెల్లడిస్తున్నాయి .ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంజాబ్' మహారాష్ట్ర 'గుజరాత్ లో తొలి ఐదు స్థానాల్లో ఉన్నాయి. వైద్యపరమైన అవసరాలకు వాడే మందులు ఆరోగ్యానికి చెడు చేస్తున్నాయి. హైదరాబాద్ వంటి నగరాల్లో ప్రముఖుల నుంచి సామాన్యుల వరకు డ్రగ్స్ వాడకం పెరిగింది .

డ్రగ్స్ మాదక ద్రవ్యాల నియంత్రణ వ్యవస్థల సమన్వయ లోపం

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో కళాశాలలు యూనివర్సిటీ ఆవరణలో డ్రగ్స్ వినియోగం విక్రయం పెరిగింది. డ్రగ్స్ మత్తు పదార్థాల వినియోగం ఎక్కువగా జరుగుతుంది .డ్రగ్స్ మాదక ద్రవ్యాల నియంత్రణ పర్యవేక్షించాల్సిన సంస్థల మధ్య సమన్వయం లేకపోవడం వల్ల ఈ మహమ్మారి విస్తరిస్తుంది. చలన చిత్ర పరిశ్రమలో నటులు డ్రగ్స్‌ను సినిమా విరివిగా వినియోగిస్తారనీ సర్వేలో వెల్లడైంది . డ్రగ్స్ వినియోగం యువత విద్యార్థుల ఆరోగ్యానికి ప్రమాదం కరంగా పరిణమించింది రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఏజెన్సీలు గంజాయిని నిరాటంకంగా రవాణా చేయడంవల్ల ఒరిస్సా సరిహద్దు రాష్ట్రాలలో ఆయుర్వేద వైద్యం రూపములో డ్రగ్స్ సప్లై చేయబడుతుంది .యువతకు డ్రగ్స్ సులువుగా లభించే పద్ధతుల ద్వారా పంపిస్తున్నారు . మరో వైపు డ్రగ్స్ తయారీ ప్రాంతాలకు తరలింపు పెద్ద సమస్యగా మారింది. భారత్‌లో 10 నుండి 75 సంవత్సరాల లోపు వారిలో 16 కోట్ల మంది మద్యం సేవిస్తున్నారు. దీనికి తోడు రోగాలు పెరుగుతూ ప్రజారోగ్యానికి ప్రమాదకరంగా మారింది

ప్రభుత్వం డ్రగ్స్ మాదక రహిత సమాజ స్థాపనకు కృషి చెయ్యాలి

నల్లమందు బాధితులు ఎక్కువగా కోరల్లో చిక్కుకున్నారు .కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలునల్ల మందు తయారీ నిలువ రవాణా మీద ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టాలి . మండల జిల్లాస్థాయిలో మద్యపాన నిషేధ శాఖ ఎక్సైజ్ అధికారులు తనిఖీలు నిర్వహించాలి. ప్రభుత్వం డగ్సుస్ వినియోగం వల్ల కలిగే నష్టాలు గురించి అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలి.

ప్రభుత్వం పౌరసమాజం సమిష్టి కృషి

ప్రభుత్వం పౌరసమాజం స్వచ్ఛంధ సంస్థలు డ్రగ్స్ బాధితులకు కౌన్సెలింగ్ కేంద్రాలు నిర్వహించాలి. డ్రగ్స్ వినియోగం వల్ల జరుగబోయే ఆర్థిక ఆరోగ్య నష్టాలను మరియు మానవ వనరుల కొరత వల్ల ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఉత్పత్తి ఉత్పాదకత దెబ్బతిని ఆర్థికాభివృద్ధి మందగిస్తుంది అనే అంశాల మీద నిపుణులచేత సదస్సులు నిర్వహించాలి.

తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలను ఒక కంట కనిపెడుతూ ఉండాలి. ప్రజలు ప్రభుత్వం సమిష్టిగా కృషి చేస్తే డ్రగ్స్ ను అడ్డుకోవడానికి అవకాశం ఎక్కువగా ఉంటుంది.

ఐ.రా.స డ్రగ్స్ అంచనా

ప్రపంచవ్యాప్తంగా గత ఏడాది 20.75 కోట్ల మంది మాదకద్రవ్యాలు తీసుకున్నట్లు మాదకద్రవ్యాలు నేరాలపై ఐక్యరాజ్య సమితి కార్యాలయం(యు ఎన్ ఓ డి సీ) అంచనా వేసింది . వీరిలో 3.60 కోట్ల మంది డ్రగ్స్ సంబంధిత వ్యాధుల బారిన పడినట్లు తెలిపింది .

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చాలా దేశాలలో. గంజాయి వినియోగం పెరిగింది. అదే సమయములో ఔషధ పరిశ్రమల నుండి వచ్చే మత్తు మందులు విపరీతంగా మార్కెట్లోకి వచ్చాయి.ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 15 నుండి 64 సంవత్సరాల లోపు జనాభాలో 5.5 శాతం మంది సంవత్సరానికి ఒకసారి మత్తు మందు వినియోగిస్తున్నారు. కరోనా తొలి దశలో మాదక ద్రవ్యాల మార్కెట్ దెబ్బతిన్నది . అనతి కాలంలోనే మత్తు పదార్థాల అక్రమ రవాణా పెరిగిపోయింది. విమానాల ద్వారా మత్తు పదార్థాల అక్రమ రవాణా అప్రతిహతంగా కొనసాగడం గమనార్హంప్రభుత్వం పౌరసమాజం స్వచ్ఛంద సంస్థలు సామాజిక సేవా సంస్థలు మహిళా సంఘాలు డ్రగ్స్ రహిత సమాజ స్థాపనకు ఉద్యమించాలి

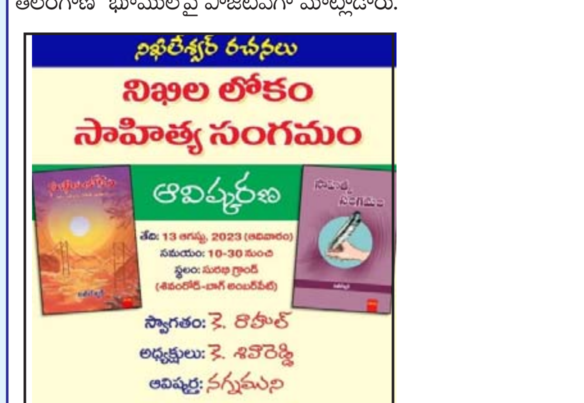

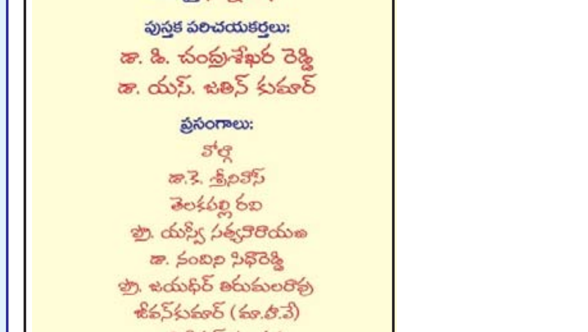

అనితరుడు
మువ్వా శ్రీనివాసరావు
కవితాంతరంగ విశ్లేషణలు@366
ఆవిష్కరణ
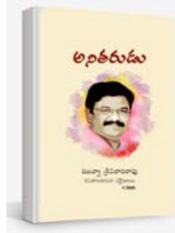
సంపాదకులు
ఖాదర్ మొహియుద్దీన్
సీతారాం
ప్రసేన్
పగిడిపల్లి వెంకటేశ్వర్లు
అనిల్ డ్యాని
12 08.2023 5.00pm
సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం, హైదరాబాద్
నిర్వహణ
తెలంగాణ సాహిత
జాషువా సాహిత్య వేదిక, ఖమ్మం
మువ్వా పద్మావతి రంగయ్య ఫౌండేషన్

నేటి నిజం
సాహితీ కెరటాలు
website:www.netinijam.com
website: www.netinijam.com
2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 10-8-2023

ఘంటారావం

మరణించాక
మంచివాడంటావా?
ఉన్నప్పుడంటే
ఉప్పొంగే కదా.

నాలుకను
నియంత్రించకపోతే ఎలా?
ఆరోగ్యం అనుబంధాలకు
అదే దారి కదా..

వదంతులను
వ్యాప్తి చేయకు
విష సంస్కృతికి
ఊతమివ్వకు.

తగవుల్లో
తల్లిదండ్రులు
తప్పుడు పనుల్లో
పిల్లలు

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

అమానుషం

ఓ నా పవిత్ర దేశమా..!!
నీకు మరోసారి శిరసా నమామి
మహిళగా ఇక్కడ పుట్టినందుకు
నిసిగ్గుగా నీరాజనాలు
అర్పించుకుంటున్న..

"యత్ర నార్యంతు పూజ్యతే
రమంతే తత్ర దేవతా' అంటారు
ఏదీ..!!?
అదేదీ కానరాదే నా పుణ్య భూమిన
వల్లించేందుకు
అల్లిన కల్లబొల్లి కల్పితాలు..
"బేటీ బచావో",బేటీ పడావో"
ఏది ఎక్కడా..!?
అంతరంగం నుంచి వెలువడని
ఆ పదాల అమలు కనబడదే..!?
యేమో....
"ధృతరాష్ట్ర పాలనలో
ద్రౌపది అవమానం ఎవరికి
విన బడుతుందని".!
అయినా..
నా దేశం పవిత్ర భారత దేశమే
భారతీయులందరూ నాసహోదరులే
నేనే కానిదాన్ని..!

నా కర్మభూమి నడిగడ్డ మీద
సార్వభౌమాధినేత కూడా
ఓ గిరిజన మహిళనే..!
అయినా
మణిపూర్ మారణకాండ
ఎంతకూ చల్లారదు..
చట్టాలూ న్యాయాలూ ఉంటాయి
వాటి రిమోట్ మాత్రం
డిక్టేటర్ల దగ్గరే..!

"వెనకటికెవరో చక్రవర్తి
రోమ్ నగరం తగలబడుతున్నా
ఫిడేల్ వాయించాట్ట"
అలా ఉంది వ్యవహారం
సుమోటోగా రాని న్యాయం
ఎవరికోసమో ఎందుకోసమో
అంతకన్నా..
ఆదిమ జాతుల్లోనే నయం
అప్పటికప్పుడే కన్నుకు కన్నూ
పన్నుకు పన్నూ తీర్పు..

ఏ మూల చూసినా
ఏ రోజు చూసినా
ఏముంది గర్వకారణం
మహిళపై అత్యాచారాల పర్వాలే
పైగా పైకి పొక్కకుండా
ఎప్పటికప్పుడూ వాటిని
కమ్మెయ్యరూ.!?

మణిపురా..
మహారాష్ట్రనా గుజరాతా కాదు
అడుగడుగునా ఆడవాళ్లపై
అఘాయిత్యాలే..!

మహిళలనిక్కడ
వివస్త్రలను చేసి
ఊరేగించి హింసించడం
అనాదిగా వస్తున్న
సనాతన ధర్మం కదా
కళ్ళ ముందటే సామూహిక దాడి
కిమ్మన్న నాధుడు కరువాయే..!

అన్నట్టు..
మీకు తెలియదేమో
ఇక్కడ మహిళలని ప్రతిమలుగా ఉంటేనే
పూజిస్తారు, ఆరాదిస్తారు,అభిషేకిస్తారు
ప్రాణాలతో కంట బడితే,
వెంటాడి వేటాడి వివస్త్రను చేసి
ఉన్మాదులవ్వరూ.!
డెబ్బై ఐదేళ్ల
నా స్వతంత్ర భరతదేశమా..!
నీ మత మదాంధ రాజకీయ
ఎత్తుగడ లలో
మహిళలెప్పటికీ పావులేనా..!!

-నాంపల్లి సుజాత
9848059893

వాగ్గేయ ఇతిహాసంలో గద్దర్ ఒక శకం

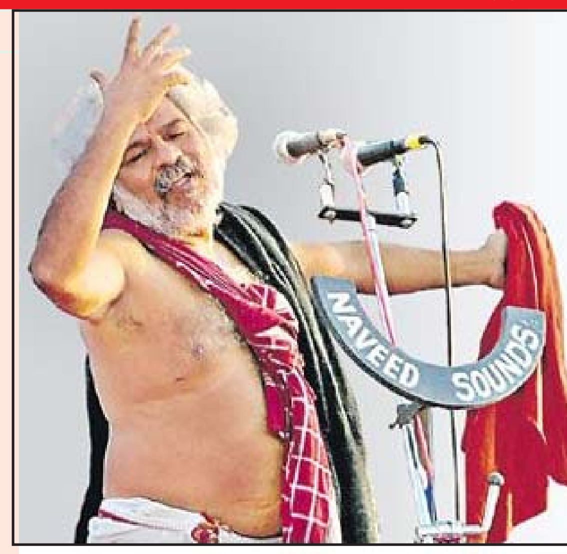

నలుగురిలో కదలాడుతూనే అనూహ్యంగా ఆకాశంలో తారగా మారిపోయిన గద్దర్ ప్రపంచ స్థాయి పీడిత వర్గ పాటగాడిగా కలకాలం నిలుస్తారు. పాల్ రాబ్సన్, బాబ్ డిలాన్ సరసన నిలబడే విశ్వమానవ గీతిక ఆయన. ఉన్నత జీవితాన్నిచ్చే ఇంజనీరింగ్ విద్య , బ్యాంకు ఉద్యోగం తన జీవిత గమ్యాలు కాదని వదిలేసి కష్టాల, తూటాల, కేసుల ముళ్లబాటలో నడవడానికి పాతికేళ్ల వయసులోనే నిర్ణయిం చుకున్న కారణజన్ముడు. గుమ్మడి విఠల్ బాబుగా తూప్రాన్ లో ఇంటి గడప దాటి తొలుత వి బి గద్దర్ గా, ఆ తర్వాత గద్దర్ గా దశాబ్దాల పాటు పీడిత జన గీతాలకు గొంతుకగా, అభిమాను లచే గౌరవంగా ప్రజాయుద్ధ నౌక అని కీర్తింపబడి అర్థాంతరంగా నిష్క్రమించారు.

చదువుకునే రోజుల్లోనే బుర్రకథలు చెబుతూ తన కాలి గజ్జెకి, గొంతు విన్యాసాలకు, హావభావాలకు తర్ఫీదునిచ్చారు. కొన్నాళ్ళకు బి.నర్సింగ రావు స్థాపించిన ఆర్ట్ లవర్స్ తో జత కూడాక గద్దర్ లక్ష్యమే మారిపో యింది. మొదట్లో **'రిక్షా తొక్కే రహీమన్న'** లాంటి గీతాలు హిందీ పాటల బాణీలో కూర్చినా క్రమంగా జానపద పాటల బాటలో విప్లవ గీతాలు రాయడం ఆరంభించారు. ఈ దశలో గద్దర్ ను బి. నర్సింగ రావు ఎంతో తీర్చిదిద్దారు. మనకు కనబడుతున్న గద్దర్ ప్రతిభ వెనుక కనబడని చేయి నర్సింగరావుదే అని సమీప వర్గాలకు తెలుసు. తన తల్లిని దృష్టిలో ఉంచుకొని గద్దర్ రాసిన **'సిరి మల్లె చెట్టు కింద లచ్చుమమ్మో'** ఆయన తొలి పాటల్లో ఒకటి.

ఎమర్జెన్సీ తర్వాతి కాలంలో హైదరాబాద్ కాలేజీల్లో ప్రగతిశీల విద్యార్థి సంఘాల గెలుపుతో జె ఎన్ ఎం పాటల సందడి ఆ ప్రాంగణాలు చేరింది. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ క్యాంపస్ లోని కాలేజీలు, హాస్టళ్లు పలవరిస్తే చాలు ఆ సాయంత్రం గద్దర్ గానాబజానా ఉండాల్సిందే. బి హాస్టల్ మధ్య త్రిభుజాకార మైదానం గద్దర్ పద సవ్వడితో మురిసిపోయేది. విద్యార్థి సంఘాలు ఎన్నికలు నిషేధించే దాకా జన నాట్య మండలి విద్యార్థుల వెంటనే సాగింది. ఆ తరవాత విప్లవోద్యమం వ్యాపించిన చోటల్లా గద్దర్ గజ్జె మోగింది. పార్టీ సభల్లో వక్తల ఉపన్యాసాల కన్నా గద్దర్ పాట వినడానికి, ఆయన్ని చూడడానికి వచ్చే వారే ఎక్కువ అనడం అతిశయోక్తి కాదు. గద్దర్ కార్యక్రమం గంటల పాటు సాగేది కాబట్టి ఇతర విప్లవ కవుల పాటలు కూడా పాడేవారు. ప్రధానంగా తన పాటలతో పాటు చెరబండరాజు, వంగపండు, గూడా అంజయ్య పాటలు అధికంగా పాడేవారు. అవంటే ఆయనకెంతో ఇష్టం. చెర 'కొండలు పగలేసినం' లేకుండా కచేరి ఉండేదే కాదు. వంగపండు రాసిన **'యంత్రమెట్లా నడుస్తా ఉందంటే',** గూడ అంజయ్య 'ఊరు మనదిరా' పాటలు ఆయన నోట ఎంతో ప్రచారంలోకి వచ్చాయి.

తొలి రోజుల్లో విప్లవోద్యమ కవు లుగా, రచయితలుగా పేరుపొందిన వారిని కలిసి తాను రాసిన పాటల్ని వినిపించేవారు. అలా ప్రొ.జయధీర్ తిరుమల రావు ఉండే సూర్యనగర్ లో గద్దర్ పాటలు తొలిసారిగా పాడిన సందర్భాలు న్నాయి. 'ఏం కొనేటట్ల లేదు' పాట ఓ ఉదయం తిరుమల రావు ఇంట్లో గద్దర్ పాడినప్పుడు నేను కూడా ఒక శ్రోతని. ఆ తర్వాత సారస్వత పరిషత్ హాలులో జరిగిన కవి సమ్మేళ నంలో గద్దర్ తాను కవికి కాను అంటూనే పాడిన ఆ పాట ప్రతి చరణం చప్పట్లతో మోగిపోయింది. చివరి చరణంలో **'నీ గుడ్డీ దీపమారిపోయే నాగు లో నాగన్న!'** అన్నాక ముందు వరుసలో కూచున్న జ్వాలా ముఖి వచ్చి గద్దర్ ను కౌగలించుకొని కొద్దిసేపటిదాకా వదల్లేదు. పుట్టపర్తి సాయి బాబా పై ఆయన రాసిన పాటను కూడా సభికులను అడిగి మరీ పాడించుకొనేవారు. 1990 ఫిబ్ర వరిలో గద్దర్ నిజాం కాలేజీ గ్రౌండ్స్, హైదరాబాద్ లో నిర్వహించిన భారీ బహిరంగ సభకు రెండు లక్షల మంది రావడం ఓ రికార్డు.

> **"నా పేరు జనం గుండెల చప్పుడు. నా గుండె చప్పుడు ఆగిపోలేదు. కానీ, ఎందుకో గుండెకు గాయమైంది. ఈ గాయానికి చికిత్స కోసం అమీర్ పేటలోని అపోలో ఆస్పత్రిలో చేరాను. జూలై 20 నుంచి పలు చికిత్సలు పొందుతూ కుదుటపడుతున్నాను. పూర్తి ఆరోగ్యంతో కోలుకొని తిరిగి ప్రజా పోరాటంలో అడుగుపెడుతాను."**
> (జులై 31న హాస్పిటల్ నుండి గద్దర్ విడుదల చేసిన లేఖ)

గద్దర్ ఆహార్యం గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పుకోవాలి. దానికి ఆయనే సృష్టికర్త. భుజాన గొంగడి లాంటి జంబుఖానా, మెడలో ఎర్ర పంచె, మోకాళ్ళ పైకి ధోవతి ఆయన ఎత్తు చిత్తుకు బాగా అమిరాయి. ఆ రోజుల్లో ఆయన బయట కూడా అలాగే ఉండేవారు. 'రంగుల కల' సినిమా ఆఫీసుకు వచ్చిన గద్దర్ ను తొలిసారిగా ప్యాంటు, షర్టులో చూసిందప్పుడే. ఆ యూనిట్ ఉండే స్కూలుకు వచ్చి పాటలు పాడి అందరిని ఉత్సాహ పరిచేవారు. అక్కడ రూపశిల్పి కుమార్, కళా దర్శకుడు వైకుం ఠం, నటుడు బైస దేవదాసు, దర్శక శాఖలో నేను ఇం కొందరు ఉండే వారు.

1980 – 90 దశకాల్లో ఉత్తర తెలం గాణా లో విప్లవ సంఘా ల వ్యాప్తి, వాటికి ప్రజాదరణ ఘనంగా ఉండేది. సింగరేణిలో సికాస హవా నడిచేది. వివిధ సంఘాల సభల్లో జననాట్య మండలి ఆటా పాటా ప్రధాన ఆకర్షణగా జనం పోగయ్యేవారు. వాటి కోసం గద్దర్ కొత్త పాటలు, భిన్న కళారూపాలను సృష్టించారు. భూమిభాగోతం అనే నృత్య రూపకం ఎంతో అలరించేది. దొరను నేను, పట్వారిని నేను, పాలేరును నేను అని స్టేజిపై పాత్రలు నటిస్తూ పాడే బ్యాలే చివర్లో తిరుగుబాటు సీను చప్పట్లతో మారుమోగేది. అలాగే ఆదిలాబాద్ గిరిజనుల కోసం గోండు పదాలతో రూపొందించిన రగల్ జెండా కూడా గద్దర్ మానస పుత్రికనే. 'అడవి తల్లికి దండాలు' అంటూ మొదలయ్యే ఈ నృత్యరూపకం సుమారు గంట పాటు ఉంటుంది.

గద్దర్ మాభూమి లో నటించి, పాడడానికి కారణం అది నర్సింగరావు నిర్మించిన ప్రజల సినిమా కావ డమే.అదే రకంగా నర్సింగరావు మరో సినిమా రంగుల కల లో 'భద్రం కొడుకో' పాటలో నటించారు. ఆ తర్వాత ఎన్నో ఏళ్లకు ఒరేయ్ రిక్షా కోసం పాటలు రాశారు. ఆ సినిమాకు రాసిన 'మల్లెతీగకు పందిరివోలె' పాట ఎంతో ప్రజాదరణ పొందింది. 'నీ పాదం మీద పుట్టుమచ్చనై చెల్లెమ్మా' అనే పాదాలు జనం గుండెల్లో నిలబడిపోయాయి. తెలంగాణ రాష్ట్ర పోరులో భాగంగా ఎన్. శంకర్ తీసిన సినిమాలో 'పొడుస్తున్న పొద్దు మీద' పాట ఉద్యమానికే ఊపిరి అయింది. **'అమ్మా తెలంగాణమా! ఆకలి కేకల గానమా!'** అనే పాటలో తెలంగాణ బాధల్ని కళ్ల ముందుంచారు.

గద్దర్ కు సమాజ మార్పుపై స్పష్టమైన, శాస్త్రీయ అవగాహన ఉంది. ఇంటర్వ్యూలలో ఆయన ఇచ్చే సమాధానాలు ఆయన అంతరంగాన్ని, అసంతృప్తిని ప్రతిబింబించేవి. అడుగులు పార్లమెంట్ పంథా వైపు పడినా గుండెలో మాత్రం మార్క్సిస్టు, అంబేద్కర్ భావజాలం రగులుతూనే ఉండేది. గద్దర్ ఆ జెండాల కిందనే బతికారు. ఇప్పటికీ వార్తల్లో, ఛానళ్లలో జనంతో కలిసి నడుస్తున్న గద్దర్ హాస్పిటల్ లో చేరి ఆ సంగతి ఓ లేఖ ద్వారా ప్రజలకు తెలియజేశారు. ఆసుపత్రిలో ఆయనను కలిసినవారితో బాగానే మాట్లాడారు. అకస్మాత్తుగా ఆరవ తేదీన మధ్యాహ్నం పిడుగులా ఆయన మరణ వార్త భళ్లుమంది. ఔనా నిజమా అని అనుమానం లోంచి జనం క్రమంగా దుఃఖసా గరమైపోయారు.

'నా పేరు జనం గుండెల చప్పు డు. నా గుండె చప్పుడు ఆగిపోలేదు. కానీ, ఎందుకో గుండెకు గాయమైంది. ఈ గాయానికి చికిత్స కోసం అమీర్ పేటలోని అపోలో ఆస్పత్రిలో చేరాను. జూలై 20 నుంచి పలు చికిత్సలు పొందుతూ కుదుట పడుతున్నాను. పూర్తి ఆరోగ్యంతో కోలుకొని తిరిగి ప్రజా పోరాటంలో అడుగుపె డుతాను.' అని గద్దర్ హాస్పిటల్ నుండి జూలై 31 న విడుదల చేసిన లేఖ తీరని కోరికగా మిగిలింది.

చడీ చప్పుడు లేని గద్దర్ మరణం ఆయన చరితను సగమే మనకు మిగిల్చింది. ఆయన్ని రాతగాళ్ళు కలిసి సేకరించే ఎన్నో సంగతులు, స్వయంగా గద్దర్ తన జీవననుభవాలను పూర్తిగా మనకు చెప్పే అవకాశం జారిపోయింది. గద్దర్ కాలు లయ తప్పుతోందని అనుకున్నారు కానీ లయ తప్పుతున్న గుండె నిశ్శబ్దంగా ఆయన్ని తీసికె ళ్లింది. గద్దర్ అంతిమ యాత్రలో జన సమూహం, అక్షరాలతో రచయితల నీరాజనం ఆయన బతుకు అజరామరం అని చాటుతున్నాయి. గద్దర్ ఒక లెజెండ్, గద్దర్ ఒక హిస్టరీ.ఆయన గానాన్ని, జ్ఞాపకాల్ని ముందు తరాల కోసం భద్రపరచడం పీడితవర్గాల చారిత్రక అవసరం.

– బి.నర్సన్
9440128169

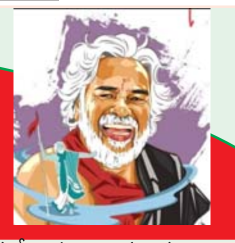

అమృత్ మహోత్సవ్

ఇది మారాల్సిన తరుణం.
జెండా వందనంతోనే జాతి కీర్తి
పెరగదని ఆలోచించి
మనం బాధ్యతలతో
కరచాలనం చేయాల్సిన సమయం.

దాస్య శృంఖలాల నుండి విముక్తి
పొంది స్వాతంత్రం కోసం
రక్తతర్పణం చేసిన వీరుల త్యాగాలకు
ప్రతిఫలంగా వారు కలలు
కన్న భారతావనికై పాటుపడదాం.

ఉద్యోగాల వేటలో అసహనానికిలోనై
భవిష్యత్తును
అంధకారం చేసుకోకుండా,
జీవనోపాధికై
అవకాశాలను సృష్టించుకునే
సమర్థులైన యువతను తీర్చిదిద్దుదాం.

నైతిక విలువలను వదిలి పెట్టి,
పెడత్రోవ పట్టిన
రేపటి పౌరుల ఆలోచనా
తీరును మార్చి జాతి రత్నాలుగా
తయారుచేద్దాం.

శారీరక ,మానసిక దాడులతో
మగువ నిత్యం వేధించబడుతూ,
పురుషాధిక్యత కోరల్లో చిక్కుకోకుండా,
నర నరాల్లో కూరుకుపోయిన
లింగ వివక్షతను
అంత్యక్రియలు చేసి
సమానత్వపు ఊపిరి పోద్దాం.

నువ్వు , నేను అనే
స్వార్థపు కుట్లు తెంపి
మనమనే నిస్వార్థ
పతాకాల్ల విహరిస్తూ
భేష జాలాల ప్రకంపనలు
మన మనసులను కదిలించకుండా
ఐక్యతా మేకులు
మన హృదయాల్లో దింపుదాం.

వయసు ద్వారా అందుకున్న
అనుభవాలను గౌరవిస్తూ,
కనుమరుగవుతున్న విలువలను
వెతికి పట్టుకొని మానవత్వపు
చిరునామా అందిద్దాం .

అందరికీ అన్నం పెట్టే
రైతన్నకు పట్టెడన్నం
దొరకక ఆత్మహత్యలు చేసుకునే
దుస్థితి నుండి కాపాడేందుకు
మన మేధస్సును వాడి
ప్రణాళికలు రచిద్దాం.

దేశాభివృద్ధికి దోహదపడే
విలువైన ఓటును
నోటుకు అమ్ముడుపోకుండా
కష్టార్జితం అనే
సంపదను మాత్రమే అందుకుంటూ
స్వచ్ఛమైన రాజకీయాలకు
పట్టం కడదాం.

కాశ్మీరు నుండి కన్యాకుమారి దాకా
కునుకైనా తీయకుండా పహారాకాసే
వీర
సైనికులను మన ఇంటి నుంచే
తర్ఫీదు నిస్తూ శత్రువులకు శ్వాసైనా
పీల్చకుండా ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసే
యుద్ధ తంత్రాలను నేర్పే ఆశయాలకు
పురుడు పోద్దాం.

సామాజిక ఆర్థిక రాజకీయ దోపిడీ
అనే వ్యసనాలు లేని భారతావనిని
అందుకోవడానికి
ఓ అడుగు ముందుకు వేద్దాం.

ఆజాదీక అమృత్ మహోత్సవం
సందర్భంగా త్యాగధనుల స్ఫూర్తితో
ఎదలోతుల్లో ఘుప్పుమంటున్న
దేశభక్తి పరిమళాలను ఆస్వాదిద్దాం.

మేరా భారత్ మహాన్ అంటూ,
భారతమాత గర్వపడేలా, నింగిసైతం
తలదించి జైకొట్టేలా మువ్వన్నెల
జెండా పరపతిని పెంచుదాం.

-షేక్.నసీమా బేగం
9490440865

నీవు సల్లగుండాలె

(వచన కథా కావ్యం-28)

పోలీస్ పటేల్
మాలీ పటేల్
కరణం పటేల్
మొన్నటి వరకు
ఈ దొరల, పటేండ్ల ఉక్కు పిడికిలిలో
సామాన్యుని బొక్కలు(ఎముకలు) పటపటలాడినై
మరి నిన్న...
రాజన్న, గంగన్న, శివన్న...
అజ్ఞాతంలోని అన్నల గన్ను మోతతో
పెత్తందారులకు మొత్తం తడిసిపోయింది
ఇప్పుడు...
చరిత్ర నేర్పిన పాఠాలతోని
నాయకత్వం మాయలు చేయడం నేర్చుకున్నది
ఎప్పుడైనా బలి పశువయ్యేది
అమాయకుడే!
మధ్యతరగతి అమాయకత్వం, అజ్ఞానం, ఆశ...
నాయకత్వానికి ఆసరా...!
దీన్ని సమయోచితంగా సమన్వయ పరచడం
సామాన్యమైన విషయం కాదు
తిరుగుబాటు మొండి ధైర్యం
చైతన్య వృక్షానికి పాదులు చేస్తుంది కానీ,
దానికి నీరు పోసేది తెలివి...
'వినదగునెవ్వరు చెప్పిన '
అనుకుంటనే
అందులోని నిజా నిజాలు కనిపెట్టి
తగిన రీతి పావులు కదపడం
అలవర్చుకున్నది సరయూ...
అందులో భాగంగానే
సంఘాలను బలంగా తయారు చేసింది
రైతు సంఘం, కుల సంఘం,
పొదుపు సంఘం, యూత్ సంఘం
అన్నింటికీ మించి... మహిళా సంఘం
దానికి అధ్యక్షురాలు అపర్ణ!
అన్ని కార్యకలాపాలు ఓపెన్
ఎక్కడా దేనికీ దడిగట్టలేదు!
ఎవనికీ చెవులు కొరుక్కునే చాన్స్ లేదు!!
అందులో భాగంగానే
మర్యాదపూర్వకంగా పెద్దమనుషులను,
అధికారులను,
బ్యాంకు, న్యాయవ్యవస్థ, రక్షణ రంగం...
ఆ ఊరిని పరిచయం
చేసుకునేలా చేసింది
ఊళ్లో పార్టీల చూర్లకు వేలాడుతున్నోళ్ళు
మేం నాయకులమన్న భ్రమలో తేలుతున్నోళ్ళు
కుడితిలో ఎలుకలైనారు!
మగవాడైనా, పగవాడైనా
సెగ జూపేటోడైనా మృగ లక్షణాలోడైనా
తప్పనిసరిగా
'ఆమె సల్లగుండాలె ' అని పలికే
నిస్సహాయ స్థితి కల్పించింది.

-దోరవేటి
సెల్:9866251679

సునందామృతం

కేతకీ కుసుమ న్యాయము

కేతకీ అంటే మొగిలి చెట్టు. కుసుమము అంటే పువ్వు. కేతకీ కుసుమము అంటే మొగిలి పువ్వు.

మొగిలి పువ్వు చక్కని సువాసన కలిగి ఉంటుంది. చాలా రోజుల వరకు ఆ పరిమళం తగ్గదు. కానీ దానికి నిండా ముండ్లే వుంటాయి. వాటి పరిసరాల్లో నాగుపాములు ఎక్కువగా తిరుగుతూ ఉంటాయంటారు.

ఆ ముండ్లు, ఈ పాముల కారణం చేత ఎవరూ సాహసం చేసి ఆ పువ్వులను కోయరు. అదెంత పరిమళ భరితమైనా పూజలకు ఉపయోగించరు. అందుకే ఈ న్యాయము వాడుకలోకి వచ్చింది.

అలాగే ఈ పద్యాన్ని చూద్దాం. "విద్యచే భూషితుండై వెలయు చున్న/ దొడరి వర్జింప నగు జుమీ దుర్జన ఉండు/ చారు మాణిక్య భూషిత శస్త మస్త/కంబుగల పన్నగము భయంకరము గాదె!"

దుర్జనుడైన వాడు యెంత విద్వాంసుడు అయినా సరే అతడికి దూరంగానే ఉండాలి. ఉంచాలి కూడా. తలపై మణితో ప్రకాశిస్తూ ఉన్నా పాముకు భయపడి దూరంగానే ఉంటాం కదా!

దుర్జనుడైన వ్యక్తిలో ఎంత ప్రతిభా పాటవాలు ఉన్నా . అతని వల్ల జరిగేది హానినే. కాబట్టి దూరంగా ఉండాలి.

మొగిలి పువ్వు కూడా అంతే. ఎంత పరిమళభరితమైనా దానిని పొందాలంటే గాయపడాల్సి వస్తుంది. కాబట్టి దాని దగ్గరకు వెళ్ళే ప్రయత్నం చేయకపోవడమే మంచిది.

ఇలా ఈ పద్యాన్ని కూడా కేతకీ కుసుమ న్యాయమునకు ఉదాహరణగా చెప్పుకోవచ్చు.

అలాగే లోభి వాడి దగ్గర ధనం ఎంత ఉన్నా ఏం లాభం. ?అద్దంలో చందమామలా ఆశ పడేలా చేస్తుంది తప్ప,ఎవరికీ ఉపయోగ పడదు.

ఎదురుగా కనబడుతున్నా అనుభవింప శక్యం కాని, ఉపయోగించుకోలేని వాటిని గురించీ, ఇవ్వాల్సినవి ఎన్నున్నా కఠినాత్ములు, లోభుల వల్ల ఇతరులకు ఎలాంటి ప్రయోజనం ఉండని సందర్భాలలో ఈ కేతకీ కుసుమ న్యాయమును ఉదాహరణగా చెబుతుంటారు.

-పురిమళ్ల సునంద
9441815722

ప్రియ భారత దేశమా నీకు వందనం...!!

పల్లవి:
ఓ.. ప్రియమైన భారత దేశమా
సర్వజనుల సుఖానుభావమా..
అంబరాన ఎగిరింది సంబరాల త్రివర్ణం
భారతమాత సిగలో విరబూసిన పుష్పం
సువాసనల మారాలి భారతం
భరతమాత మురిసేలా బ్రతకాలి అందరం
కలిసుందాం మనమందరం... ॥ఓ॥
చరణం:
కనుపాపలా కాపాడువారు బార్డర్ సిపాయి
తమ కళ్ళే క్రొవొత్తులై కరిగిపోవు నోయి
అమ్మానాన్న భార్య బిడ్డలను వీడి..
జన్మభూమికై పోరులో సాగినారుగా
స్వరాజ్యం చేతికి వచ్చే స్వేచ్ఛగా జీవించుటకు
స్వాంత్ర్యం సొత్తుగా వచ్చే
రాజ్యాధికారం చేయుటకు ॥ఓ॥
చరణం:
ఉదయించే సూరీడు నీతి అవనీతులపై
మేఘాలే వర్షిస్తుంది మంచి చెడ్డలపైన
నింగినేల నీరు నిప్పు గాలి..
ఈ పంచభూతాలకు లేదుగా
ప్రకృతిని ఆస్వాదించి మనిషిని ద్వేషించకుమా
మనుషులంతా ఒక్కటేనని
మానవత్వం మరువకుమా ॥ఓ॥
చరణం:
భారతబాత బిడ్డలుగా జన్మఋణం తీర్చు
సహోదర ప్రేమతో బ్రతుకును శ్లాఘించు
కులమత ధనిక పేద ప్రాణం..
ఈ మువ్వన్నెల నీడలో జీవించగా
కులం నీకు కూడు పెట్టదు గూడు చెదిరి పోయినా
మతం నీకు మార్గం చూపదు
మంచి మనిసి కాకపోయినా ॥ఓ॥

– మూడ్ నాగేశ్వరరావు
సెల్: 9347298365

చిరు కవితా చంద్రికలు నిర్మల హృదయ ప్రకంపనలు

పుస్తక సమీక్షలు

ఎనిమిది పదుల వయస్సులో వల్లభుని నిర్మల ప్రసాద్ (నిర్మల్) వెలువరిస్తున్న అయిదవ కవితా సంపుటి **"చిరు కవితా చంద్రికలు".** యిదివరలో ప్రకటించిన నాలుగు సంపుటాలపై నేను సమీక్షా వ్యాసాలు రాసినట్టు గుర్తు. .నిర్మల్ విద్యుత్ శాఖలో ఉన్నతోద్యోగిగా పదవి విరమణ చేశారు. వారి తండ్రి వల్లభుని నాగేశ్వరరావు ఛందోబద్ధ కవిత్వం రాసి **'అపర వేమన'**గా ప్రసిద్ధులు. ఆ వారసత్వాన్ని పుణికి పుచ్చుకున్న నిర్మల్ 103 లఘు కవితలతో సమాజంపై ప్రసరింపజేసిన చంద్రికలు యివి. చంద్రిక అంటే వెన్నెల వెలుగు. మానసిక వికాసాన్ని కాంక్షిస్తు వ్యక్తిత్వ నిర్మాణానికి తోడ్పడే ప్రబోధాత్మక గుళికలు.

సంసారం సజావుగా సాగిపోవాలంటే భార్యాభర్తలు ఎలా వుండాలి?

**"జోడెద్దులు సమముగానె
కూడి నడిస్తేనే వ్యవసాయం-
ఆలుమగలు కలిసి మెలసి
సాగితేనె సంసారం"** అంటున్నారు వల్లభుని. ఈయన స్త్రీ పక్షపాతి. పురుషాంకార వ్యతిరేకి.

**"మగవారల జులుము చూడ
మగువలకొక పెద్దపీడ
ఇంటిలోని యిల్లాలే
ఇంటలేక పోయినచో
కనిపించును మగవారల
కన్నులకును నరకమపుడు"**

అహంకారులైన మగవారల దాష్టికాలను ఎండకడుతు చాలా కవితలు రాశారు. ఈయన సతీమణి సత్యమణి అదృష్టవంతురాలు కదూ!

**"పంట పొలములోన, నడుమును
వంచుతూ వరినాట్లువేసే
పల్లె పడతుల ఒంపుసొంపులు
ఇంపు గొలుపును కనులకు-"**

వంటి చిలిపి కవితల్ని కూడా ఆస్వాదించవచ్చు.

ఎవరో పిరికి పందల కామం కాటుకి బలయిన అనాథపిల్లలు సమాజంలో చాలా మందే వున్నారు. వారిని చేరదీసి ఆదరిస్తే, కమ్మటి స్పర్శను అందిస్తే గొప్ప మేధావులుగా తయారవుతారు.

**"వాడిపోయే చిన్ని మొక్కకు
పాదుచేసి నీరు పోస్తే
మహా వృక్షముగా పెరుగును
మానవాళికి నీడనొసగును"** ఈ దిశగా సమాజం ఆలోచించాల్సిన ఆవశ్యకత ఎంతగానో వుంది.

పల్లెలు మాయమై పట్టణాల్లో కలిసిపోతున్న తరుణంలో

**"పట్టణం పడుచుపిల్లలా
ప్రజల్ని ఆకర్షిస్తుంది
పల్లెసీమ కన్నతల్లిలా
చల్లగా కాపాడుతుంది"** అంటున్నాడు ఈ కవి.

**'లంచాలు యెరవేయుచుంటారు
అవినీతి బీజాలు నాటుచుంటారు"** అంటు లంచాలను యిచ్చేవాళ్ళని తప్పు పడ్తున్నారు నిర్మల్. యిచ్చేవాడు లేకపోతే పుచ్చుకునేవాడు వుండడని కవి భావన. అవినీతిరహిత వ్యవస్థను కోరుకుంటున్నాడు.

**"దేశమందున భాషలందున
తెలుగు భాషే సుందరం
తెలుగు భాష దీప్తి కోసం
పాటుపడదాం అందరం"** అన్న ముక్తాయింపు పంక్తులతో తన మాతృభాషాభిమానాన్ని చాటుకుంటున్నారు వల్లభుని నిర్మల ప్రసాద్.

కొంత ప్రబోధం, కొంత వినోదం, మరికొంత విజ్ఞానం, కలగలిపి సృజించిన చిరుకవితా చంద్రికలు యివి.

**"రాలిన కుసుమాల కొరకు
పూలచెట్టు బాధ పడదు
కొత్తపూలు పూయించగ
నిత్య ప్రయత్నము చేయును"**

అంటు వ్యక్తిత్వ నిర్మాణానికి వేసిన బంగరు బాట యిది. ఈ కవితా కుసుమాలను ఆఘ్రాణించండి. అనుభూతి పరిమళాలను ఆస్వాదించండి.

ప్రతులకు: వల్లభుని నిర్మల ప్రసాద్, డో.నెం. 82-7-6/7, ఫ్లాట్ నెం.ఎస్2, చక్రవర్తి శ్రీ నిలయం అపార్టుమెంట్, స్ట్రీట్ నెం.3, విద్యుత్ కాలనీ ఎ.వి.అప్పారావు రోడ్, రాజమహేంద్రవరం-533106
సెల్: 9515437012.

– రమణ వెలమకన్ని
సెల్: 9866015040

అన్నాడి గజేందర్ రెడ్డి- వెలుగుల వెల్లువ

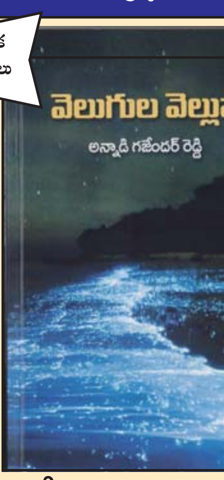

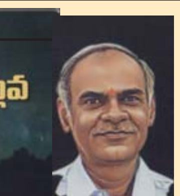

గేయం, వచన కవిత, కథా ప్రక్రియలలో రాణిస్తున్న 'అన్నాడి గజేందర్ రెడ్డి', కొన్ని పుస్తకాలను చదివి, సమీక్షాత్మకంగా ఆ వ్యాసాలను వెలుగుల వెల్లువ సంపుటిగా ప్రచురింపచేసారు. వెలుగు దర్వాజా, నవతెలంగాణ, సాహితీకిరణం, నేటినిజం పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన కవిత్వ వ్యాసాలలో నందిని సిధారెడ్డి, ఏనుగు నరసింహారెడ్డి, ఉదయశ్రీ, మార విజయలక్ష్మి, సరసిజ, ఎర్రోజు వెంకటేశ్వర్లు వంటి వచన కవుల కవిత్వం చదివి 38 వ్యాసాలుగా వెలుగుల వరుస, సంపుటీకరించారు. నేటినిజం ఎడిటర్ బైస దేవదాస్ సారధ్యంలోని 'మట్టి మనిషి ధిక్కార స్వరం', అన్నవరం దేవేందర్ నవాబు లోని తెలంగాణ సోయి, కథాశతక పద్యం, శతకాలు, కవితలు, హైకూలు, నానీలు వైవిధ్యభరితమైన వ్యాసాలుగా ఈ సంపుటిలో చోటు చేసుకొన్నాయి. వెలుగుల వెల్లువలో, అంతగా చదువరులకు పరిచయం కాని కొత్తకవులకు, యిప్పుడిప్పుడే వెలుగులోకి వస్తున్న యువకవులకు ప్రోత్సాహం కల్పించడం విశేషాంశం. తెలంగాణ భాషకు, యాసకు, పల్లెలలోని అనుబంధాలకు, భావాల ఆత్మీయతలకు పట్టం కట్టిన డా॥ దాశరథుల నర్సయ్య రాసిన 'బోనం బువ్వ' వంటి వ్యాసాలలో వంటకాలు, పండుగలు, ఆలయాలు, ఆచార్య వ్యవహారాలు, సాహితీ, సంస్కృతులు, కళలు తెలంగాణ సీమ ఔన్నత్యాన్ని దర్శింపచేస్తున్నాయి. మామిడి హరికృష్ణ, జింబో, ఎర్రోజు, గాజోజు, నర్సయ్య, కూకట్ల తిరుపతి, కందుకూరి శ్రీరాములు రాసిన కవితా సంపుటిలను లక్ష్య ప్రాయమైన సమీక్షలతో, తెలం గాణ అస్తిత్వ ప్రేమికుడైన గజేందర్ రెడ్డి, తెలంగాణ కట్టుకం రాళ్లను పేర్చి వెలుగుల వెల్లువ కవిత్వ వ్యాసాలు ప్రచురింపచేసారు. డా॥ నందిని, డా॥ ఏనుగు నరసింహారెడ్డి, డా॥ నలిమెల భాస్కర్, సాహిత్యంలో తనకు మార్గదర్శకులని 'నూరుపూలు', 'కవిత్వం', 'సుద్దముక్క' వంటి రచనలలో వర్ధమాన కవులకు అనుసరణీయమైన అంశాలను వివరించారు. 40 వసంతాలుపైగా సాహిత్యంతో వివిధ ప్రక్రియలలో బాధవ్యం కలిగిన అన్నాడి గజేందర్ రెడ్డి, సిద్ధహస్తులైన తెలంగాణ రచయితలు, కవుల రచనలకు లోతైన విశ్లేషణలతో 'వెలుగుల వెల్లువ' ప్రచురించడం అభినందనీయం.

ప్రతులకు: అన్నాడి గజేందర్ రెడ్డి
ఇ.నెం. 8-3-129,
భగత్‌నగర్,కరీంనగర్-505001
సెల్:98488 94086

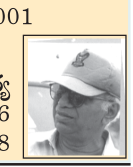
-జయసూర్య
సెల్:9014948336
9394775088

గద్దర్ రహస్య జీవితంలో ఏం చేశారు

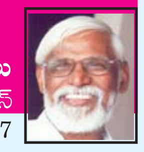

- బి ఎస్ రాములు
రాష్ట్ర బీసీ కమిషన్ పూర్వ చైర్మన్
8331966987

గద్దర్ రహస్య జీవితంలో ఏం చేశారో చాలా మందికి తెలియదు. గద్దర్ తుపాకి పట్టడం నేర్చుకున్నారు. ఏకె 47 ఎలా ఉంటుందో చూశారు. విప్లవ ఉద్యమ నాయకులకు, కార్యకర్తలకు ఆట పాటలు నేర్పారు. కళాకారులుగా తీర్చిదిద్దారు. ప్రజల సమస్యలను ఉద్యమ నాయకత్వానికి నివేదించారు. కొండపల్లి సీతారామయ్య, గణపతి/ ముప్పాళ్ళ లక్ష్మణరావు తదితరులకు సాంస్కృతిక విప్లవ ప్రచార ప్రాధాన్యతను వివరించారు. బహిరంగ అవకాశాల కోసం ఉద్యమాలను ఎలా మలుచుకోవాలో సుదీర్ఘంగా చర్చించారు. 1985లో పీపుల్స్ వార్ పార్టీ తరఫున ఒక డాక్యుమెంట్ విడుదలయింది. ఇంత దాకా విప్లవ ప్రచారం చేశాము. ఇకనుండి విప్లవం చేద్దాము అనేది ఆ డాక్యుమెంట్. మేమంతా ఆ డాక్యుమెంట్ చదివి ఆశ్చర్యపోయాము. 1970ల నుంచి చేస్తున్నది విప్లవం కాదా? కేవలం విప్లవ ప్రచారమేనా! అని సమీక్షించుకున్నాము. అలా పార్టీ దండకారణ్యం అబూజ్ మడ్, భీర్‌భూమ్ తదితర ప్రత్యేక గెరిల్లా జోన్ విముక్త ప్రాంతాలను ఉత్తరప్రదేశ్, బిహార్, మధ్యప్రదేశ్, పశ్చిమ బెంగాల్, ఒరిస్సా, ఛత్తీస్‌ఘడ్ రాష్ట్రాల్లో గెరిల్లా జోన్‌లను, విముక్తి ప్రాంతాలను ఏర్పాటు చేయాలని, విస్తరించాలని నిర్ణయం తీసుకుంది. ఆ కార్యక్రమంలో రచయితలు, కళాకారులు, విద్యావంతులు బహిరంగ జీవులు, ఉపాధ్యాయ, ఉద్యోగులు, కార్మికుల పాత్ర ఏమిటి? ఇంతదాకా మహత్తర పాత్ర నిర్వహించిన విద్యార్థుల, యువకుల రైతుకూలీల పాత్ర ఏమిటి? అని ప్రశ్నించాము. చర్చలు సుదీర్ఘంగా సాగాయి. మావోయిస్టు ఎంసిసి పార్టీతో చర్చలతో మరికొన్ని పార్టీలు కలిసి 2004లో పీపుల్స్‌వార్ పార్టీ మావోయిస్టు పార్టీగా రూపాంతరం చెందింది. 1984 నుండి 2004 దాకా రెండు దశాబ్దాల పాటు పార్టీలో అంతర్గత సంఘర్షణలు, చర్చలు, అధ్యయనాలు, సమీక్షలు, ఆత్మవిమర్శలు కొనసాగుతూ వచ్చాయి. ఆ క్రమం అన్నిటా గద్దర్ తనదైన ఒక ప్రధానపాత్ర నిర్వహించారనే విషయం పోలీసులకు తప్ప చాలామందికి తెలియదు. శత్రువు తూటాలతో ఎందుకు చంపదలచుకున్నాడో ఈ విషయాలు తెలిసి చేసిన పని అని కూడా చాలామందికి తెలియదు. తన చర్చలను, భావాలను నోట్ బుక్‌లలో అక్షరీకరించి గుజరాత్‌లో రహస్యంగా దాచి ఉంచి తర్వాత తెచ్చుకున్నారు.

అఖిల భారత పర్యటన, రహస్య జీవితం :

1985లో గద్దర్, వరవరరావు, నేను, సంజీవ్ తదితరులం అఖిల భారత పర్యటన చేస్తూ క్రమంగా రహస్య జీవితంలోకి వెళ్లడం జరిగింది. అలా "ప్రజల డాక్టరమ్మ" అనే పాటను గద్దర్ ఢిల్లీలో టంకశాల అశోక్ ఇంట్లో మేము కలిసి ఉన్నప్పుడు రాయడం జరిగింది.

1990 ఫిబ్రవరిలో గద్దర్, 1990 ఏప్రిల్‌లో నేను బహిరంగ జీవితంలోకి రావడం జరిగింది. ఈ నిర్బంధ కాలంలో పర్యటన క్రమంలో గద్దర్ మహారాష్ట్రలో ఉన్నప్పుడు కొన్ని మరాఠీ పాటలను అనువదింపజేశారు. గుజరాత్‌లో ఉన్నప్పుడు స్త్రీవాదం గురించి హిందీలో అనేక పాటలను రాశారు. కొన్ని పాటలను బెంగాలీలోకి అనువదించటం జరిగింది. ఇలా తమిళ, కన్నడ, హిందీ, మరాఠీ, గుజరాతీ, మళయాళ భాషల్లోకి గద్దర్ పాటలను అనువదించి ప్రజల్లోకి తీసుకుపోవడం జరిగింది.

1986-89 రాసిన పాటలు :

గద్దర్, నేను, సంజీవ్ రహస్య జీవితం జీవిస్తున్నప్పుడు అనేక రంగాలను ఆత్మ విమర్శతో, సమీక్షించడం చేశాము. అలా జననాట్యమండలిగాని, గద్దర్‌గాని ప్రజల్లో ఎన్ని సెక్షన్లను పట్టించుకున్నారు అని విశ్లేషించడం జరిగింది. మన కార్యక్రమాల ప్రకారం నూతన ప్రజాస్వామిక లక్ష్యం ప్రకారం 26 రంగాల ప్రజలను చేరాల్సి వుండగా మన పాటలు కేవలం ఆరు రంగాల సెక్షన్ల ప్రజలకే పరిమితమయ్యాయి అని తేలింది. ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమంటే ఉద్యమంలో లక్షలాదిగా కదలి వచ్చిన విద్యార్థుల నేపథ్యం గురించి సారా, తునికాకు పోరాటాల్లో కదిలిన ప్రజల జీవితం సంస్కృతి గురించి పాటలు చాలా తక్కువని తేలింది.

"కాల్ సాంగ్స్" (పిలుపు పాటలు) మాత్రమే ఎక్కువ ఉన్నాయని జీవితాన్ని విశ్లేషిస్తూ ప్రజలను ఉద్యమంలోకి సమీకరించే పాటలు చాలా తక్కువ అని గమనించడం జరిగింది. అలా చేసిన సమీక్ష, ఆత్మవిమర్శ ఆతర్వాత పాటల రచనలో ఎన్నో మార్పులకు దారితీసింది. వస్తువులోను, శిల్పంలోను విస్తృతి పెరిగింది. ప్రతి అంశాన్ని విశ్లేషిస్తూ పాటలు రాయడం జరిగింది. గద్దర్ పార్టీ నుండి సస్పెండ్ అయ్యాక ఈ దృక్పథం ఎంతో ఉపయోగపడింది. అలా అనేక పాటలు రాశారు. 1986-89 మధ్య ఆదివాసీ దండకారణ్య ప్రాంతాల్లో గద్దర్ దళాలతో, ఆదివాసీలతో జీవించి వారిలో ఒకరై వారి గురించి అనేక పాటలు, కవితలు రాశారు.

"వందనాలు వందనాలమ్మో
వందనాలు వందనాలు మా బిడ్డలు

వందనాలు వందనాలు మా కూనలు"

"వీరులారా మీకు ఎర్ర ఎర్ర దండాలు
పాదా పాదాన పరి పరి దండాలు"

"కైసాహై తేరిజనం
మేరీ బెహనా జిందగీబర్ రోన హీ రోన మేరీ బహెన"

ఇలా హిందీలో, గుజరాతిలో స్త్రీల పాటలు అనేకం రాశారు.

గద్దర్ దేశంలో తిరగని రాష్ట్రం లేదు. తిరగని యూనివర్సిటీ లేదు. పల్లెలు, పట్టణాలు, నగరాలు వందల, వేల ప్రదర్శనలు...ఇచ్చారు. మేము దేశవ్యాప్తంగా పర్యటించినప్పుడు మేము అనువాదం చేసుకొని తీసుకపోయిన పాటలు-కళారూపాలు బిహార్, ఉత్తరప్రదేశ్, ఢిల్లీ, తమిళనాడు, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, బెంగాల్ తదితర రాష్ట్రాల్లో ఆయా ప్రాంతాల వారిని వారి స్థానిక కళారూపాలకన్న ఎన్నో రెట్లు ప్రభావితం చేశాయని అన్నప్పుడు మాకు ఎంతో సంతోషం కలిగింది.

1990-95లో రాసిన పాటలు :

1990 నుండి బహిరంగ అవకాశాలు పెరిగి లక్షలాది ప్రజలతో సభలు, అమరవీరుల స్థూపాల నిర్మాణం సాగింది. క్షణం తీరిక లేని గద్దర్, వంగపండు, ఉష తదితరులు, జననాట్యమండలి విస్తృతంగా పర్యటనలు, ప్రదర్శనలు సాగాయి. 1985 నుండి అమరులైన వీరుల గురించి, నూతన ఉద్యమ మలుపుల గురించి దండకారణ్య, గెరిల్లా జోన్, విముక్తి ప్రాంతం లక్ష్యం నేపథ్యంలో అనేక పాటలను రాయడం జరిగింది. వాటి నుంచి మచ్చుకు కొన్ని...

"దొంగ ఎదురు కాల్పులల్లో కనుమూసిన కూనలార"

"వందనమో... వందనమమ్మ నా చెల్లె స్వర్ణమ్మ"

"దళం కదులుతున్నదా
దండు కదులుతున్నదా"

నేను 1986 నుండి పార్టీలో చర్చకు తెచ్చిన వాటిని దొరికిన బహిరంగ అవకాశాలలో 1990 నుండి మార్క్సిజాన్ని, "గతితర్క తత్వదర్శన భూమిక"ను, అంబేద్కరిజాన్ని సామాజిక కార్యక్రమాలను దళితవాదాన్ని సంశ్లేషిస్తూ నా అనుభవాలను క్రోడీకరిస్తూ ప్రసంగాలు, వ్యాసాలు, గ్రంథాలు "దళిత రచయితల కళాకారుల, మేధావుల ఐక్యవేదిక" వంటి నిర్మాణాలు చేపడుతూ ముందుకు సాగాను.

విరసం వంటి అనేక రాష్ట్రాల విప్లవ రచయితల, కళాకారుల సంఘాలు కలిసి అఖిల భారత విప్లవ సాంస్కృతిక సమితి (ఎఐఎల్ఆర్‌సి) అనే పేరుతో 1983లో ఢిల్లీలో ఏర్పడింది. దానికి 10 ఏళ్ళు అయినా గద్దర్‌ను కార్యదర్శిగా ఎందుకు ఎన్నుకోలేదని, అగ్రకులాల వారినే ఎందుకు ఎన్నుకుంటున్నారని మేము దళిత రచయితల కళాకారుల మేధావుల ఐక్యవేదిక తరపున కరపత్రం వేసి ఎఐఎల్ఆర్‌సి దశాబ్ది మహాసభల్లో 1993లో హైదరాబాద్‌లోని అంబర్‌పేట రాణా ప్రతాప్ హాల్లో పంచిపెట్టటం జరిగింది. అటు తర్వాత 1998లో గద్దర్‌ను ఎఐఎల్ఆర్‌సికి ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎన్నుకున్నారు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో గద్దర్ :

1995 నుండి తెలంగాణ స్వరాష్ట్ర ఉద్యమం తిరిగి వేగం పుంజుకున్నది ఆ క్రమంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవశ్యకత గురించి, దాని దోపిడి, అణచివేత, వనరుల గురించి, గద్దర్ వందలాది ప్రదర్శనలు ఇచ్చారు. అనేక పాటలు రాశారు.

"అమ్మా తెలంగాణమా... ఆకలి కేకల గానమా
అమ్మా నీకు వందనాలమ్మా... చల్లని మనసే నీదమ్మా"

"నా తల్లి తెలంగాణరా
తిరగబడ్డ భూమిరా
తెలంగాణములో బడులే లేవు
ఉన్న బడులకు భవంతులు లేవు"

''అందమైన ప్రజల బంగులాల సుందరమై
దాని పేరే లాట్రీన్"

"ఎంతచక్కగా ఉందో నా చెత్తకుండి
తల్లి లేని కుక్కపిల్లల ఎత్తుకోని ఆడిస్తాది" అంటూ

పార్టీలో గద్దర్ పై క్రమశిక్షణా చర్యల కాలంలో రాసిన పాటలు :

1995లో విప్లవ పార్టీ గద్దర్‌ను పార్టీలో సస్పెండ్ చేస్తూ ప్రకటనలు చేసినప్పుడు గద్దర్, విమలక్క కుటుంబంతో పాటు లక్షలాది ప్రజలు ఆవేదనకు గురయ్యారు. అంటరానివాడుగా ఊరి నుండి నన్ను వెలివేసినప్పుడు పార్టీ నుండి నన్ను పడదోసినప్పుడు ఒంటరినై ఆకాశం వైపు చూస్తున్నప్పుడు పాటమ్మా నా ప్రాణం నీవేనమ్మా అంటూ ఆవేదన చెందారు. ఆ సమయంలో నైతిక మద్దతు ఇవ్వడం కోసం నేను "ప్రవహించే పాట -ఆం.ప్ర.దళిత పాటలు" సంకలనాన్ని గద్దర్‌కు అంకితం ఇచ్చి ముఖచిత్రంగా ప్రచురించాను.

గద్దర్ ఆ కాలంలో అనేక నూతన వస్తువులను తీసుకొని పాటలు అల్లారు. అలా చీపురు గురించి, చెత్తకుండి గురించి, లెట్రీన్ గురించి, మలేరియా గురించి, ఆరోగ్యం గురించి అనేక పాటలు రాశారు. ఆ పాటలను **"ప్రవహించే పాటల సంకలనం" లో చేర్చాను.**

పొద్దుతిరుగుడు పువ్వు పొద్దు తిరుగుడు పువ్వు
పొద్దును ముద్దాడె... తొలి పొద్దును ముద్దాడె
అడవిలోన వెన్నలమ్మా... ఆకుల ముద్దాడె చిగురాకుల ముద్దాడె"

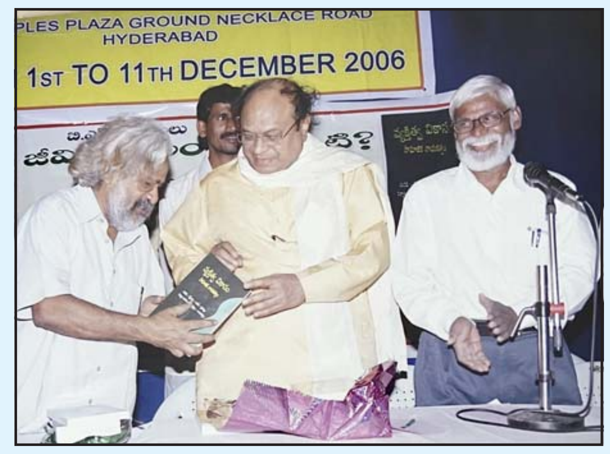

అంబేద్కర్ గురించి బిజెపి తాలూకు ఎన్.డి.ఎ ప్రభుత్వంలో కేంద్రమంత్రిగా అరుణ్‌శౌరి ఒక చెత్త పుస్తకం రాసి బిజెపి, ఆర్ఎస్ఎస్ పరివా రాన్ని సంతోష పెట్టాలని చూసినప్పుడు అరుణ్‌శౌరిని సంబోధిస్తూ గద్దర్ ఒక పాట రాశారు. ఈ పాట వర్గ దృక్పథాన్ని, కుల దృక్పథాన్ని సమన్వయించి అనేక అంశా లను స్పష్టం చేసింది.

"ఒరె అరుణ్‌శౌరిగో
ఆకలి బాధ నీకేం తెలుసు"

1996 నుండి గద్దర్ తెలంగాణ ఉద్యమంతో పాటు విప్లవోద్యమ భావజాలాన్ని కూడా కలుపుకొని ముందుకు సాగారు. తెలంగాణ పాటలు పాడిన బెల్లి లలితను హత్య చేశారు. గద్దర్‌పై హత్యా ప్రయత్నం జరిగింది. ఆ క్రమంలో గద్దర్ రాసిన పాటల్లో వస్తు వైవిధ్యం మరింత పెరిగింది. తాను చనిపోయినా పాటనై తిరిగి వస్తానని వచన కవితలు పాటలు ఎన్నో రాశారు. అలా గద్దర్ భారతదేశ విప్లవ సాంస్కృతిక సైన్యానికి మార్గదర్శి అయ్యారు. దిక్సూచిగా నిలిచారు. అదే సమయంలో తెలంగాణా సాంస్కృతిక ఉద్యమానికి పెద్ద దిక్కుగా చారిత్రాత్మక పాత్రను నిర్వహించారు. ●

విప్లవవీరునికి జోహార్లు

పాటకే నువు పట్టంకట్టి
ఆత్మవిశ్వాసమే ఆయుధంగా
ఉద్యమ పోరుకు ఊపిరైతివి
నీ పాటే పంచకళ్యాణిగా
పరుగు పెట్టగ
నీ గళంతో మమేకమైతిమిగద్దరన్నా
॥పాటకె॥

తెలంగాణకు తేజమైతివి
ప్రజల గుండెలో దీపమైతివి
మమతపంచీ మాయమైతివీ
నీ పాటే జగతిగుండె దోచుకుంటే
కాలు ,కాలు నాట్యమాడే కవనపూలు
విరియబూసెను గద్దరన్నా
విప్లవాలకు వీరశంఖం నీవన్నా
॥పాటకె॥

వెన్నెముక లేనివేటగాళ్ళతో
ఎదురొడ్డి నిలిచినావు
వెన్నులోని బుల్లెట్ తో
వేదననే భరించినావు
స్ఫూర్తికి చిరునామ నీవై
మద,మదిని గెలిచినావు
మరపురాని మనిషివినీవు
మరవలేని బతుకే నీది

నింగి చుక్కగ నిలిచి పోతివి
చిరస్థాయే నీ చిరునామ గద్దరన్నా ,
విప్లవాలకు వీరశంఖం నీవన్నా
॥పాటకె॥

మాభూములు మాకె అంటివి
పాదం మీద పుట్టుమచ్చవై
పోరుబాటలో హోరు పాటలతో
కాలి గజ్జలతో కదం తొక్కుతూ
కంఠమెత్తి నువ్వు పాడుతుంటే
చైతన్యమే మా చేరువాయె
నీ పాటే మాకు ప్రాణమాయె
నీపాటబాటలో నడిచెదమే గద్దరన్నా
విప్లవాలకు వీరశంఖం నీవన్నా
డప్పుచప్పుడు దరువులన్ని
మూగబోయి ఆగమాయె
చేతికర్రకునీ చేయి ఆనక బీరువై
బోరుమన్నది
ఎర్రకండువ ఏటవాలై దిక్కులన్ని
చూస్తున్నది
కాలి గజ్జెలు చిన్నబోయి
అన్న ఏడని అడుగుతున్నయి
నీవులేవను మాటతోటీ
తెల్లబోయెను తెలంగాణ
నీకు నీవే సాటియంటు
నీకు సాటి ఎవరులేరంటు
మూగరోదన మిన్నుచుట్టె
విప్లవాల వీరునివై
మా మనసుల్లో నిలిచినావు
మళ్ళిపుట్టి మనసువిప్పు గద్దరన్నా !
విప్లవాల వీరశంఖం నీవన్నా

-డా. బండారి సుజాత
9959771228

ధిక్కార స్వరమూ!....

శిశుర్వేత్తి పశుర్వేత్తి వేత్తి
గానరసం ఫణి హి!
అన్నట్లుగా!
నేటి దాకా జనతను ఉరకలెత్తిస్తూ!
ఉరకలేసిన ఆ గళం!
హోరులెత్తి,హోరు లెత్తించిన!
ఆ గళం మూగబోయింది!
ఆ కలమూ ఇంక ఆగిపోయింది!
అయినా!....
గరం! గరమౌతుందే!
ఆ గద్దర్ గళం!
జనం గుండెల్లో!
సదా పదిలమే!
అందుకే!...
ఆ గళ మెత్తితే!
ఇక ఉరుములు!
పిడుగులే!
పిల్ల నుంచి పెద్ద దాకా!
అందరికీ చైతన్యమే!
అందుకేనేమో!
రోమాలు నిక్కబొడుచుకుని!
రుధిరమూ అరుణారుణ మౌతుంది!
ఆహా!...
పాటకింత శక్తుందా అంటూ!
ప్రతీ మనస్సు అచ్చెరువొందుతోంది!
ఆ గళం పీడిత వర్గానికి చుక్కాని!
ఉన్నత వర్గానికి సదా ఓ ప్రశ్నార్థకం!
నేడందుకే!
ప్రచండ భానుడు పశ్చిమాద్రి లోకి
ఒరిగిపోయాడు!
ధిక్కార స్వరమూ!
దివికెగి ధ్రువతారగా మారింది!

-దోసపాటి.సత్యనారాయణ మూర్తి.
9866631877

నావికుడు

ఆకాశం ఎర్రబారింది

నిప్పు కణం నింగిని తాకిందేమో
అవని మీద సునామీ
జనాల కంట కన్నీరు పొంగిందేమో.

తెలంగాణ యుద్ధ యోధుని గళం
తెల్లవారిన పొద్దుల్లోకి ఎగిసింది
ఉద్యమకారుని ఉత్తేజిత గీతం
గగన వీధులలో
ఢమరుకం మ్రోగించింది.

రేపటి తరం శృంఖల ఛేదనకు
నిద్రలేని రాత్రులను
సొంతం చేసుకున్నాడు
అతడొక యుద్ధనౌకను నడిపే
స్వతంత్ర నావికుడు.

నెరసిన గడ్డంలో మెరిసే దీక్ష
గరగర గొంతులో ఆవేశపు జ్వాల
గద్దర్ అంటే ఒక మరణం లేని రణం
అతని శ్వాస ఆగిపోవచ్చు
అతని జ్ఞాపకాలు శాశ్వతం.

అన్నా..నీ ఖట్టికనే కాదు
నీ ఆశయాలను కూడ మోస్తాం
విశాలవనిలో నీవొక చిరంజీవి
నీ కాయానికిదే మా అశ్రునివాళి....

-శింగరాజు
శ్రీనివాసరావు

గద్దర్ భౌతికకాయానికి నివాళులర్పించిన సీఎం కేసీఆర్, మంత్రి హరీశ్‌రావు, ఎమ్మెల్యేలు బాల్కసుమన్, క్రాంతి, బాల్‌కిషన్.

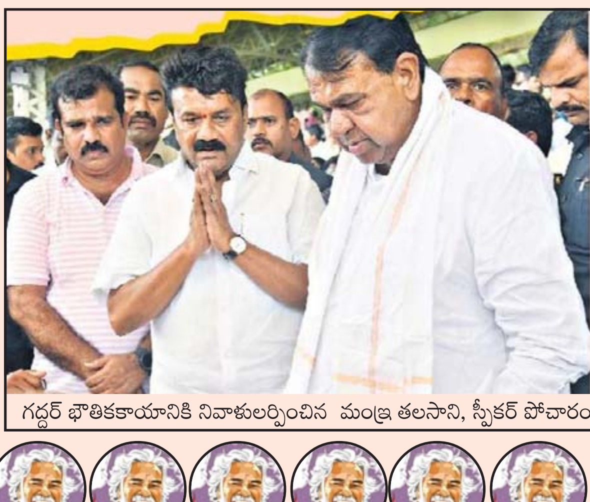

గద్దర్ భౌతికకాయానికి నివాళులర్పించిన మంత్రి తలసాని, స్పీకర్ పోచారం

ఓ గద్దరన్నా... ఓ గద్దరన్నా...!

మరలి రాని లోకాలకు
ఏందే గట్ల పయనమై పోయినవ్
ఓ గద్దరన్నా... ఓ గద్దరన్నా....
ఇక్కడ గుండెలన్నీ అవిసి పోతున్నయ్
నీ పాటై మాటై కన్నీళ్ళతో
తడిసి పోతున్నయ్.
పొడుస్తున్న పొద్దుమీద
నడుస్తున్న కాలమైతివీ
సిరిమల్లె చెట్టుకింద
ప్రేమ పూల వర్షమైతివీ
దగాపడ్డ తెలంగాణం పై
మర్లపడ్డ గానమైతివీ
మరుపురాని నీ గళం తో
అరుణ వర్ణ పతాక మైతివీ
బండెనుక బండి కట్టి
సర్కారును నిలదీస్తివి..నినదిస్తివి
నవ్వుతూ నడుస్తూ యుద్ధనౌకయితివీ
మార్చ్ మార్చ్ లో మార్చ్ నినాదమైతివీ
జాగో జాగో అంటూ
మావో సిద్ధాంత మైతివీ
అంబేద్కర్ ఆశయాల దృఢ స్వరమైతివీ
మండే గుండెల్లో భాస్వరమైతివీ...
నీ గొంతులో శివమెత్తిన పాట
నీ గజ్జెల సవ్వడితో ఎలుగెత్తిన ఆట
నిజం ఇదే నీ ఇజం ఓ గద్దరన్నా...
జానపదుల జాజిమల్లి వైతివీ
జానపదుల పాలవెల్లి వైతివీ
ఒగ్గుకథల బుర్ర కతల కల్పవల్లి వైతివీ
విముక్తి బందువైతివీ జనశక్తి సిందువైతివీ
జోహార్లు గద్దరన్నా....జోహార్లు.
నువ్వొక రక్తపు తూటా ..ఎర్రని బావుటా
నువ్వొక ఉద్యమాల ఖిల్లా ..ఉత్సవాల గల్లా
నువ్వొక ఎగిసిన కెరటం ఎర్రెర్రని పోరాటం
నువ్వొక విప్లవం..నువ్వొక పరిప్లవం...
నిజం ఇదే నీ ఇజం ఓ గద్దరన్నా....
నీకు లాల్ సలామ్...లాల్ సలామ్ ..!
(ప్రజాయుద్ధనౌక గద్దరన్న కు
అక్షర నివాళి)

- డా.కటుకోర్ఝ్వల రమేష్
సెల్:9949083327

గుంపులు గుంపులుగా ఒక్కడే...

యుద్ధనౌక లేదు
అయితేనేం ఘోషిస్తున్న
పాటల కెరటాలున్నాయి
భుజం పై గొంగడి
కాళ్లకు గజ్జెలు,చేతిలో కర్ర
గొంతులో ప్రజల పాట
అడవులను పల్లెలను
పట్టణాలను మహా నగరాలను
యూనివర్సిటీలనూ
తన గానంతో ఏకం చేసిన
ప్రజా గాయకుడు గద్దర్ ఇంటింటి వాడు !
ఒక్కడే గుంపుగా
పదండి పదండిగా నడిపించిన వాడు !
ఎటు పోలే !
పాటలను ఆయుధాలుగా
ఝులిపించిన గద్దర్
ఇప్పుడు జనం హృదయంలో !
తెలంగాణ మట్టిలో నీటిలో గాలిలో
గద్దర్ స్వరంగా

-కందాళై రాఘవాచార్య
8790593638

మహాభి నిష్క్రమణం

మహా బోధిలో ఐక్యం చెందిన
మహర్షి అతడు,
పాటలు వ్రాసి
పాడుకున్న వాగ్గేయ కారుడు,
గజ్జెకట్టిన నాట్య కారుడు,
వాలినపొద్దున్న పొడిచిన చీకటి సూరీడు
తుపాకీ విడిచిన తూ టాను వెన్నున
దాచుకున్న యుద్ధ నౌక అతడు
విప్లవ పంథా నెంచుకున్న
అభినవ సీతారామ రాజు,
తెలంగాణ మాగానీలో
వంగి పండిన పాటల
పంట చేను,
విప్లవ పనీధా దాటిన ప్రజా స్రవంతి
పాట తో ఆటతో శత్రువులను సైతం
మిత్రుల చేసుకున్న ధర్మరాజు,
ఒక గుమ్మడి విఠలుడు, గద్దర్,
మరణ యుద్ధం లో చైతన్యపు కాగడా,
విప్లవ మున్నంత కాలం ,
బడుగు జీవులున్నం
త కాలం గద్దర్ పా టలు.
శాశ్వతంగా
దిక్కులు పిక్కటిల్ల
ప్రతిధ్వ నిస్తు వుంటుంది,
వంటి నున్న గొంగళి ,
వెదురు కర్ర సైతం
వేణు గానం చేస్తు
విప్ల వ బాట నడుస్తున్న
యాత్రి కుడు తిరిగిరాని
లోకానికి వెళ్ళ నా
పాటను వదలి వెళ్లిన బాటసారి
ఆకాశాన వెల్లి విరిసిన
ఎర్ర బావుటా అతడు,
అతడే గుమ్మడి విఠలుడు, గద్దర్.

-యు.వి.రత్నం
9390411069

గద్దర్ భౌతికకాయానికి నివాళులర్పించిన సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ, డిప్యూటీ మేయర్ శ్రీలతా శోభన్‌రెడ్డి

అస్తమించి పొడుస్తున్న పొద్దు

పేదల పక్షపాతి ప్రజా గద్దరన్న..
పొడుస్తున్న పొద్దుతో నడిచి..
మరుపురాని జనపాటల పదాలై..
చెల్లెలి పాదాల మీద పుట్టుమచ్చై..
లచ్చువమ్మకు గుండెల్లో గుడి కట్టిన..
నైజామ్ సర్కారోడి దాష్టీకాలకు..
గోరీలు కట్టేందుకు పాటల పిరంగై..
ఎట్టి మనుషుల కోసం ఎక్కెక్కి ఏడ్చిన..
తూటల పల్లవి చరణాల ఫిరంగి !
దండకారణ్య పచ్చని ఆకు..
ఆగిన వాగు వంకల వరదలు
బాంచన్ దొరను మట్టి కరిపించి..
కూలీ కొడవలి, బొగ్గుగని దీపం
నోరులేని బడుగుల గొంతుక
ఆకలి కేకల గానామృత ధార
దౌర్జన్యాలకు పాడె కట్టిన
అమరత్వ పాటల మూట.

అస్పృశ్యతను ఎండగట్టి..
ప్రపంచీకరణ దోపిడితో కొట్లాడి..
వివక్షపై కలం గళం ఝులిపించి..
బండెనుక బండిని కట్టి కదిలి..
మర్లబడ్డ కొండంత ధిక్కార స్వరం
మాటల పాటల తూటాలు పేల్చి..
తోడబుట్టిన తెలంగాణ విప్లవం
పెత్తందారుల పాలిట బందూకు
జన కేతన, నవ చేతన గర్జన !

పాటను దుఃఖంలో ముంచి..
అరుణ వర్ణాన్ని అనాధను చేసి..
అలసి సొలసి మూగబోయి..
నింగికేగిన ప్రజాయుద్ధనౌక..
అస్తమించిన వాగ్గేయ గద్దర్
ఆగిన అగ్గి రవ్వల జన గళం
జననాట్యమండలి కాళ్ల గజ్జె
ప్రజాఉద్యమ చైతన్య డప్పు !

-డా: బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి,
9949700037

మట్టికి మరణమెక్కడిది

ప్రజా సమస్య
ఆయనకు ఓ గొంతుక నిచ్చింది.

పెత్తందారి వ్యవస్థ
ఆయనలో తిరుగుబాటుకు
పాదులు వేసింది.

అణచివేత
ఆయనలో అగ్గిరాజేసింది.

రాజ్య పద ఘట్టనలు
గళాన్ని ఎత్తేలా జేసింది.

అధికార జులుం
ఆయన కలం పాళీకి
ఎర్ర పూత అద్దింది.

సమాజమే అడివైనప్పుడు
అచ్చంగా అడివినే ఆశ్రయించిందు.

ఆకుల మధ్యన నుంచి
నిరసన కోయిల అయ్యిందు.

బుల్లెట్టు ఆయనలో ఓ
అవయవమైంది.

తెలంగాణ మట్టి
గొంతుక అయ్యిందు.
మట్టికి మరణ మెక్కడిది.!

-పోరెడ్డి రంగయ్య
సెల్:99480 49864

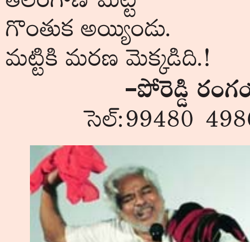

గద్దర్‌కు నివాళి

ఆయన బతికే ఉన్నాడు
ఆయన ప్రజాయుద్ధ నౌక
ఆయన పాట ప్రాణం
గానం జన హృదయం
జనాన్ని ఉర్రుతుగాలించి
చైతన్యాన్ని రగల్చి
నీ పాట తో పల్లె పల్లె
ను తాకి
పాదం మీద పుట్టుమచ్చనై
అంటూ చెల్లెళ్లు కు అన్నవయ్యావు
పొద్దుపొడుస్తున్న అంటూ
గొంతెత్తిన గానం
తెలంగాణ ఉద్యమానికి
ఊపిరి అయ్యింది
నీ పాట ఉట
మూగబోయిన నీ గొంతుక
శోకం లో ముంచింది
ఎరుపెక్కిన సూర్యునివి
అన్యాన్ని కాలుస్తూనే ఉంటావు
అమర్ హై ప్రజా యుద్ధ నౌక
అమర్ హై

-ఉమాశేషారావు వైద్య

ఒకరు మాట...మరొకరు పాట..
వరవరరావుతో గద్దర్

నీ మాట లేదు తూటా ఉంది

గద్దరంటే–
తనలో నిక్షిప్తమైన
కోట్లాది గుండెలతో
గన్‌ని లోడ్ చేసి
శత్రువు గుండెకు
గురి పెట్టినవాడు!
గద్దరంటే–
కల్తీ కాంట్రాక్ట్ రాజకీయ ధనస్వామ్యపు
ట్రంక్ రోడ్డున
కాలికి తగిలిన ఎదుర్రాయిని తీసి
క్యాట్ బాల్‌కి బిగించి దోపిడీ వటవృక్షాన్ని
చాచ్చని లాగి కొట్టి నేలకూల్చినవాడు !
గద్దరంటే–
నిస్సహాయుల , అన్నార్తుల కన్నీటిని
ల్యాండ్మైన్ చేయగలిగినవాడు
భూస్వాముల , పెట్టుబడిదారుల
గుండెల్లో విస్ఫోటనం పుట్టించినవాడు!
గద్దరంటే –
బ్యూరాక్రసీ బుట్టలో పడే రాడికల్ కాదు
సొంత ఉనికిని సైతం
ప్రజా జీవితానికి అర్పించిన
విప్లవ ప్రజాగాయకుడు
సాయుధ పోరాట యోధుడు !

–నీలం.సర్వేశ్వర రావు,6304664725

విలపిస్తున్న గద్దర్ సతీమణి విమల

గుండె సవ్వళ్ళ ప్రతిధ్వని

పీడితా ప్రజలకు అండగా నిలిచిన
ఎర్రసైన్యపునేత ఎవరితండు!
తనదేహ గాయాల్ని జనశృతి గేయంగ
పొలికేకగా మల్చె పోరుబిడ్డ !
ప్రత్యేక తెలంగాణ ఆకాంక్షనెద దల్చి
ఉద్వేగ సింహమై యుక్తిచాటి!
విప్లవస్ఫూర్తికి హృదయగొంతుక మీటి
సూర్యచంద్రులజ్యోత్స్న సూక్తమవుతు.
ప్రకృతిమాతకు ప్రణమిల్లె నీ పాట
అడవితల్లికి దండ జాడలేక
పొడిచేటి పొద్దులో నడిచేటీ కాలాన
అనుబంధ రాగాల ఆత్మతృప్తి
కాళ్లగజ్జెలు కట్టి కడగండ్ల వ్యధలను
కళ్ళకు చూపినా కర్మయోగి
జనగుండెలోతుల్లో జయనాట్యమాడేటి
అరుణ వర్ణపురంగు యెరుపుకాగ.

దాష్టీకాలనుతెంచ దౌర్జన్యమెదిరించి
నిత్యచైతన్యాల నియతినీదె
కులముకుంపటిలోని కుళ్ళుని ప్రశ్నించి
తెగువజూపిన సత్య దీప్తి నీది
మాటల్ని పాటగా తూటాల గళమెత్తి
జననాట్యమండలి జయుడవీవు
పోరుకు సరికొత్త రూపంబు నీవేను
గద్దరన్నను మించి ఘనుడెవండు !

ఆటపాటలు కన్నీళ్ళ ఊటలకును
ఉద్యమ రవి నీదారి ఊపిరవగ
గుండెసవ్వళ్ళ ప్రతిధ్వని గుణమునింపు
అమర వీరుడా విఠలుడా అంజలిదియె!

–డా.పాండాల మహేశ్వర్
9912180054

ప్రజా యుద్ధనౌక...

ప్రజా యుద్ధనౌక ఆగింది
అది ఎర్రని సూరీడు లో ఒదిగింది
గలమెత్తి పాడే పాట
గజ్జ కట్టి ఆడే ఆట
అస్తమించే సూర్యుడిలో కలిసింది
పేదవాడి కోసం ప్రశ్నించే గొంతు
పేదవాడి కడుపుకోతను
వినిపించే గొంతు
ఎర్రటి పూలవనంలో మెరిసింది
నిశ్శబ్ద విప్లవంగా
నిశీధిలో అగ్నికణంగా
అది వేలాది గొంతులను రగిలించి
ప్రశ్నించే తత్వాన్ని జీవింపచేసింది
తన మాట
తన పాట
తన ఆట అమరమై
పేదోడి గుడిసెలో
పేదోడి సమస్యలో
అది నిరంతరం రగిలే అగ్నికణమై
వేలాది గొంతులలో జీవం పోసుకుంటుంది...
విప్లవమై నిత్య నూతనంగా జీవిస్తూ
సమస్యలను ప్రశ్నించే గొంతుకై
నిరంతరం పుడుతూ చస్తుంది....

–శ్రీపాల్
8978894808

నివాళులర్పిస్తున్న మంత్రి కేటీఆర్

మూగబోయిన ఉద్యమ గళం

మూగబోయిన విప్లవ సామాజిక స్వరం
తొలి మలి తెలంగాణ ఉద్యమ
గొంతుక మూగబోయింది
సమరశీల నినాదం దివికేగింది
జననాట్య మండలి ద్వారా కాళ్ళకు గజ్జెలు కట్టి
గోచి గొంగడితో పల్లెల్లో జరిగిన అకృత్యాలను
భూస్వాముల దోపిడీ పీడనకు వ్యతిరేకంగా
పోరాడిన వీరుడు గద్దర్
పొడుస్తున్న పొద్దు మీద పాట పాడి
తెలంగాణ ఉద్యమానికి ఊపుతెచ్చిన
పాట దివికి పయనమైంది
నాడు తెలంగాణ పోరాట రణ నినాధమై
నేడు ప్రజాస్వామ్య తెలంగాణ సాధన నినాదమై
తెలంగాణ ప్రజా ఫ్రంట్ పార్టీ
సారథియై తాడిత పీడిత జన గొంతుకై
దళిత బహుజన ఉద్యమ పాటవై
సామాజిక సమస్యలు అసమానతలకు
వ్యతిరేకంగా పోరాటానికి బుర్రకథ జానపద కళతో
చైతన్యాన్ని కలిగించిన చైతన్య దీప్తి ఆరిపోయింది
కుల వివక్ష అంటరానితనం అంతానికి
అలుపెరుగని పాటల పోరాట
ప్రజా యుద్ధ నౌక నడిచే
ఉద్యమ గీతిక మూగపోయింది
పేదల పాట్లు విద్యార్థుల
రైతన్న ఆత్మహత్యల నివారణకు
నీ పాటతో ధైర్యం కలిగించిన తీరు
సమాజం మరిచిపోదు
బండెనుక బండి కట్టి జై.బోలో
తెలంగాణ అమ్మ తెలంగాణ
మా ఆకలికేకల గానామా..ఆపురో రిక్షా
భద్రం కొడుకో
ప్రకృతి సహజవనరుల రక్షణ మీద
మదనా సుందరి నీపాదంపై
పుట్టు మచ్చనై చెల్లెమ్మా అంటూ
పాడిన పాటలతో గద్దర్ ప్రజల గుండెల్లో
చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయాడు
పీడిత తాడిత బహుజన హక్కుల
రక్షణ పోరాట సభల్లో నీ పాట నీ
ఆటతో అందరినీ ఆకట్టుకున్నావు
నీ పాట మాట ఆట యువతకు
ఉత్తేజ కెరటం కావాలి
నీ పాట తెలంగాణ ప్రగతికి బాట
ఉద్యమ ఆశయాల సాధనకు ఊతం
విప్లవ వీరుడవై ఉద్యమస్ఫూర్తివై
చైతన్య శీల ప్రభంజనమై
అట్టడుగు వర్గాల వివక్ష అన్యాయాన్ని
ఎదిరించిన చైతన్య శక్తివై
పాటతో ప్రజాఉద్యమ ప్రదాతవై
ఆట పాటలతో అందరి వాడివై
ప్రజాగాయకుడివై ప్రజాయుద్ధనౌకవై
కానరాని లోకాని కెల్లావు
"అమ్మ తెలంగాణ మల్లెతీగకు పందిరి వోలే
పొడుస్తున్న పొద్దు మీద
అన్న పాటలు పాడి తెలంగాణ స్ఫూర్తి
రగిలించిన నీ మధుర గొంతు మూగబోయింది
బానిసత్వం నుండి బతుకు హక్కుల రక్షణ ఉద్యమంలో
నీవు చూపిన తెగువ యువతకు మార్గదర్శియై
నీ గాన స్ఫూర్తితో యువత ప్రజాస్వామిక
తెలంగాణ సాధనకు ఉద్యమించడమే నిజమైన నివాళి

–నేదునూరి కనకయ్య9440245771

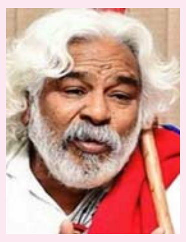

ఆపుర బండ్యోడా బండెనుక నేనొస్తా

సూర్య చంద్రుల వెన్నెల ల
విమల కాంతులు ఊతమియగా
పొడుస్తున్న పొద్దులో పొద్దువైనావు
నడుస్తున్న కాలంతో నడిచినావు
ఉద్యమం అంటే సమాజాన్ని
చీల్చే మూలాలను కూల్చమన్నావు
బండెనుక బండి కట్టినావు
ప్రజా గొంతుకై గళం విప్పినావు
పంచ గొంగడి రుమాలు
కాళ్లకు గజ్జ కట్టి కర్ర భుజాన
ఆడి పాడిన పాటల ఖజానా
అడవి నుంచి ఆకాశం దాకా
పరవశించని ప్రాణి లేదు నీ పాటకు
వేయిండ్ల కింద రామానుజుడంట
అంటరాని వాన్ని తెచ్చి హారతి ఇచ్చి
పూజించినాడని పాడినావు
సమత మమతల సమాజం కావాలన్నావు
నీ గుండె గుండు నే ముద్దాడింది
గుండుకు రోజు యజ్ఞం చేసింది
యజ్ఞంలో వేసిన ఆవిస్సు లన్నీ పాటలై
నీ గలాన్ని ఆశీర్వదించినవి
అడవిని ప్రకృతిని పొద్దునే కాదు
అన్నిటినీ ముద్దాడింది నీ గొంతుక
భద్రం కొడుకా అంటూ
గొంగడికి పంచకు రుమాలు కు
కాళ్ల గజ్జలకు పాట పాడమని చెప్పి
ఆపుర బండ్యోడా బండెనుక నేను వస్తా
అంటూ
ఆగక తరలి వెళ్ళిపోయావా ఇక
సంఘం శరణం గచ్ఛామి
ధర్మం శరణం గచ్ఛామి
బుద్ధం శరణం గచ్ఛామి
(గద్దర్ యాదిలో)

– పి.బక్కారెడ్డి
9705315250

లాల్సలాం

రాతగాడు
కూతగాడు
కంబళి మోతగాడు
చేతగాడు
ఈతగాడు
పేదప్రజల జతగాడు
సామాజిక నిబద్ధత ఇతగాడు
ధనస్వాముల తేరలో
భూస్వాముల చెరలో భుక్తికోసం
ఉరికొయ్యల చెరసాలల
త్యాగాల పోరాట చరిత్రలో
విముక్తికోసం
విప్లవాల రూపమతడు
శివమెత్తిన గళమతడు
సత్యం శివం సుందరాల కావడాతడు
ఆటగాడు పాటగాడు
దోపిడి దొంగల వేటగాడు
అవమానాల అంబేద్కరుడు
గ్రామ గ్రామాన
దావనలంలా వ్యాపించిన
జ్యోతీభాయిపూలే వారసుడు

–కోటం చంద్రశేఖర్
9492043348

పార్థివదేహం చెంత గద్దర్ భార్య విమల, కుమారుడు సూర్యకిరణ్

నివాళులర్పిస్తున్న మేయర్ విజయలక్ష్మి...

అమరస్థూపంవద్ద విమలక్క..

ప్రజా ఉద్యమ కెరటం గద్దర్

పల్లె పల్లెలో తన బుర్రకథలతో
జనాలను జాగృతి పరుస్తూ
అన్యాయాలను ఎదుర్కోవడానికి
నేనున్నానంటూ
తన గొంతు వినిపిస్తూ
జననాట్యమండలి ద్వారా
చైతన్యం లా ముందుకు సాగిన
బలహీన వర్గాల బావుటా.. గద్దర్
తెలంగాణ తొలి దశ ఉద్యమంలో
నవయువతను చైతన్య పరిచిన దీప్తి
పోరు బాటలో చిరుతలా కదులుతూ
ఉద్యమాన్ని ఉరక లెత్తించిన యోధ
బుర్రకథల ద్వారా ప్రజలందరినీ
మేలుకొలిపిన సామాజిక చైతన్యం
తెలంగాణ స్వరాష్టకాంక్ష ప్రతి మదిలో
రగిలించిన ప్రజా గాయకుడు
జనంపై జరిగే ఆకృత్యాలను
చూసి తట్టుకోలేక ఎదిరించి
పోరాడిన క్రియాశీలక శక్తి
పొడుస్తున్న పొద్దు మీద నడుస్తున్న
గానమా అంటూ.. తెలంగాణను
పోరుబాట పట్టించిన పోరాటయోధుడు
తూటాను తట్టుకొని నిలబడ్డ
గుండె ధైర్యం అతని సొంతం
ఆయన గళం విప్పినప్పుడు
నవతరం దళమై నడిచింది
ఆయన గొంగడి భుజానేసుకొని
ఆటాడినప్పుడు యువతరం ఎరుపెక్కింది
తాడిత పీడిత జనం గొంతుకై
తన జీవితమంతా సాగింది
నిత్యం జనం కొరకే పాటై ఆటై....
బతుకంతా సమరం సాగించిన
ప్రజా యుద్ధనౌక... గద్దరన్న
తూటాలన్ని గుండెలో దిగిన
మొక్కవోని ధైర్యంతో మరణం నుంచి
లేచి వచ్చిన నాటి మృత్యుంజయుడు
నేడు.. ఇక సెలవు అంటూ
తరలిరాని లోకాలకు శాశ్వతంగా వెళ్లిన
జనుల నోటిలో నిత్యం
జీవించే అమరజీవి !

– బందారు సునీత
9440671530

ఎవ్వడు

ఎర్రని అక్షరాలను ఎవ్వడు రాసిండో
పచ్చని అడవిలోన పువ్వుగ పూసిండో
పాట నాకు ఆయుధమంటూ ఎవ్వడు ఉరిమిండో
పాట విని పోరుబాటలో ఎందరు ఉరికిండ్లో
తనువున తుపాకి తోట ఎవ్వడు దింపిండో
గుండును గుండెల ప్రేమగ ఎవ్వడు దాచిండో

ఉద్యమాలకు ఊపిరులూదీ ఎవ్వడు పాడిండో
మట్టి కాళ్ళ గజ్జలు కట్టి ఎవ్వడు ఆడిండో
ఆకలి కేకల పాటలు ఎవ్వడు రాసిండో
బానిస బతుకులు వద్దని ఎవ్వడు కోరిండో

అమరుల త్యాగాలను ఎవ్వడు చదివిండో
విప్లవం వర్ధిల్లాలని ఎవ్వడు అరిచిండో
గోచి గొంగడేసుకొని ఎవ్వడు తిరిగిండో
దోపిడీ దొంగలను ఎవ్వడు తరిమిండో

మావోయిస్టు సిద్ధాంతాన్ని ఎవ్వడు నమ్మిండో
బందూకు చేతబట్టి ఎవ్వడు రేగిండో
అంబేద్కరు ఆశయాలను ఎవ్వడు చూపిండో
బుద్ధుని బాటలోకి ఎవ్వడు మళ్లిండో

రాజకీయ రంకులను ఎవ్వడు కడిగిండో
రాజ్యాంగం హక్కులను ఎవ్వడు అడిగిండో
ప్రశ్నించే ధైర్యాన్ని ఎవ్వడు ఇచ్చిండో
పాట కున్న బలమేందోజూడని
ఎవ్వడు చూపిండో
(కవిగాయకుడు గద్దర్ కు
నివాళిగా)

–మౌనశ్రీ మల్లిక్
8919338546

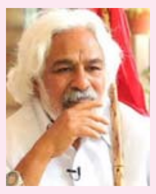

గళం ఎప్పుడూ గర్జిస్తూనే ఉంటది

గళం ఎప్పుడూ గర్జిస్తూనే ఉంటది
గద్దర్ పాటగా పరామర్శిస్తూనే ఉంటది
నీ నీదైనా గళం ప్రజల తోడైన గళం
అభిమానుల గుండె కోటలో
రాజుగా పాటను నిలిపినగళం.

డప్పు డోలకు చప్పుడుతో
అడవికి జతైన గళం
ఆ పాటకు ప్రజల బాధ తెలుసు
సముద్ర అలల శబ్దాలను
గుండెలో దాచిన గళం.
మండే బడ భాగ్ని గా పాటగా
పోటెత్తిన గళం
ఆ పాటకు కాలి గజ్జెతో
నాట్యమాడడం తెలుసు
ఆ పాటకు ప్రజా చేతన
నవ భావమవ్వడం తెలుసు.
ఆ పాటలో
వీరుడి వ్యూహం పల్లవిగా మోగింది
ఆ పాటలో చరిత్రకందని భావం
నిప్పుల ప్రవాహమై సాగింది
ఆ గళం ఓ దరువు
ఆ గళం నినాదాల చెరువు.
పోరాట దారిలో
వీరుడి ధైర్య గర్జన నాదంగళం
ఆ గళం
బాధల సమస్యల పరిష్కార స్వరాల శిక్షణ
ఆ గళం సగటు మనిషికి ఇలలో నిజమైన
రక్షణ
ఆ పాట ముందు
ఎప్పుడూ ఎత్తిన పిడికిల్లే
ఆ పాట ముందు
ఎప్పుడూ ఎత్తిన జెండా జాతరలే.
అది జీవిత గరళాన్ని దిగమింగిన గళం
అది పోరు పాటకు
ప్రాణమిచ్చిన చైతన్య గళం
మనిషికి మనసుకు బలాన్నిచ్చిన గళం
పోరు బిడ్డకు పురుడు పోసిన గళం
ఆ గళమెప్పుడు మూగబోదు
గద్దర్ పాటెప్పుడు మూగబోదు
కొత్త కొత్త స్వరాలతో
సమస్యల పల్లవులతో ఆ గళమెప్పుడు
గర్జిస్తూనే ఉంటది
ప్రతి జన బాటలో పల్లవిగా మారి
పరామర్శిస్తూనే ఉంటది
(ప్రజా యుద్ధనౌక గద్దర్ మృతికి సంతాపంగా)

–సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

నివాళులర్పిస్తున్న కేంద్రమంత్రి కిషన్ రెడ్డి

గగన కుసుమం గద్దరన్న

పాటల సూరీడు మాయమయ్యేనని
ఎర్రమల్లెలు ఏడుస్తున్నవి
పాదం మీద
పుట్టుమచ్చమాయమయ్యేనని
కన్నీళ్లు మాటిమాటికి తడుముతున్నవి

గోసి గొంగడి గొంతు పావంగా
గద్దరేదని గోసబడుతున్నవి
కనేల్ కనేల్ అనే కంచు గజ్జెలు
కిమ్మనకుండా మౌనంగానే రోదిస్తున్నవి

పేదరికమే పెద్ద పాటై
గాయిదొళ్ల గాన గొంతుక
గగన సీమకు పయనమయ్యేనని
పోరు పాట పోరుతున్నది.
పాట పొద్దు పడమట వాలేనని
ఆకలి అవ్వల ఆర్తనాదాలు
అలసిన అడుగులు ఆగి
అన్నేదని అడుగుతున్నవి.

పాటకు పట్టం కట్టి
ప్రజాగొంతుకై ప్రశ్నించిన
ప్రజా యుద్ధనౌక
సమ సమాజ స్వాప్నికుడేదని
జన జాతర అడుగుతున్నది?

వారి తో పోరు బాట అన్నది.
అదిగదిగో ! ఆకాశానా
అమర సీమన వేగుసుక్కైన
గగన కుసుమం గద్దరన్న.

–డా.ఎడ్ల కల్లేశ్
9866765126

అతడు యుద్ధ నినాదం

అతని వాక్కు అజరామరం
ఆయనే ఓ అక్షర సమరం
పోరాట ప్రతిధ్వనికి ప్రాణం పోసే రుధిరం
పేద ప్రజల జీవన చైతన్యం
ఆ పలుకే ఓ జీవాక్షరం
పాటనే ఉగ్రూతులూగించే అతని లక్షణం
గద్దర్ గానం పోరు తెలంగాణం
దేశం గర్వించే గళం
ఎన్నటికీ అస్తమించదు ఆ గానం.

–కనకదుర్గ నాగులపల్లి
సెల్: 9441234596

గద్దర్ ఇక లేదు

అద్దపు హృదయము తోడుత
నిద్దుర వదిలించగలుగు నిర్మల గుణుడౌ
గద్దరు మరణమ్మును విని
హద్దుల లేకుండ లేచె నారని మంటల్ !!
వారి ఆత్మకు శాంతి కలుగు గాత !!

–రాధశ్రీ,
9494481210

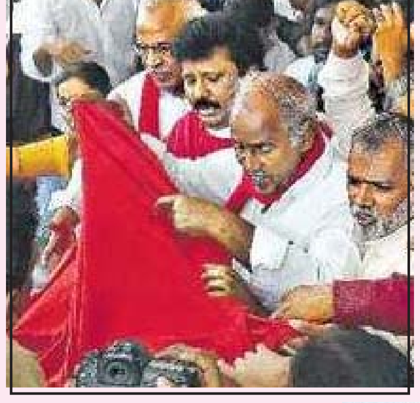

ధిక్కారాల జెండా

నాకు ఇంకా ఆ పాట
వినిపిస్తూనే ఉంది
చరణాలు ఆయుధాలై
ఆకాశం మైదానాల మీద
కాలి గజ్జెలు కవాతు చేస్తూ...
ధిక్కారాల జెండాను ఎగరవేస్తూ
పాదం మీద పుట్టుమచ్చ
మళ్ళీ మళ్ళీ పుడతానంటోంది
అన్యాయం కుత్తుకలు తెగేదాకా
డప్పులా తన గొంతును వినిపిస్తూ...
ఒంటిమీద నిత్యం చరణాల
నూలు పోగుల వస్త్రం
నడిస్తే యుద్ధ ట్యాంకుల ఆకారం
నరాల నిండా పదాల రక్తం
భావాలన్నీ బాణాల స్వరూపం
గద్దర్ అంటే.....
మూడక్షరాల మనిషి కాదు
ముల్లోకాల్లో దద్దరిల్లిన గళం
పోరాటాల గొంతులనిండా
దట్టించిన మేఘాల స్వరం
పదును పెట్టిన బందూకు
పోరు పాటల ప్రచండం
రాలిపోలేదు నేలమీద
మరణంలేని పాటతో నిత్యం
నిలుస్తూ నిలదీస్తూ ఘర్జిస్తూ

–డా. కె.జి. వేణు,
98480 70084

గద్దర్ అంతిమ యాత్రలో పాల్గొన్న జనావాహిని

అమరవీరుల స్థూపం వద్ద...

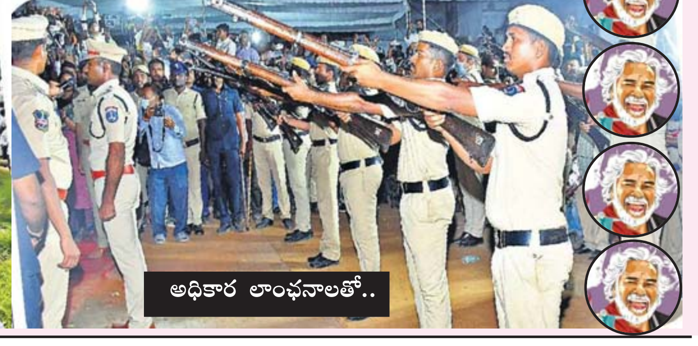

అధికార లాంఛనాలతో..

సరళ వాక్యమే ఆయన కవిత్వం

కవిగా మంగలేష్ దబ్రాల్ సరళ వాక్యాన్ని రక్షించేందుకు కవిత్వం రాశారు. ఆయన కవిత్వం హిమాలయ పర్వత సానువుల్లోనూ పాదముద్రల్లోనూ పుట్టింది. క్రమంగా ఎదుగుతూ చెట్లూ, నీళ్లూ, మబ్బులూ పక్షులూ అంటూ ముందుకు సాగింది. వీటన్నింటి కంటే కూడా ఆయన సరళమయిన స్పష్టమయిన కవిత్వం రాశారు. తన కవిత్వం ఆయన వాడిన పదాలు స్పష్టంగా ఏ విషయాన్నయితే చెప్పాలనుకున్నాడో దాన్నే ధ్వనించాయి.

మాటలు అపారదర్శకంగా వుంటాయి, వాటి వెనకాల ఏళ్ల వేళలా చీకటి నిండి వుంటుంది. ఆ మాటల్ని పారదర్శకం చేయాలి. వాటిని భార రహితం, సరళం సూటిదనంగా చేయడమే కవులకు పెద్ద సమస్య.

నేను అలాంటి కవిత్వం రాయడానికే ప్రయత్నం చేశాను. ఓ కవిత చదువుతున్నప్పుడు శ్రోతగా వినడమే కాదు ఆ కవిత చెప్పే దాన్ని దర్శించాలి. నేను అలాంటి కవితలు రాయడానికే పూనుకున్నాను.

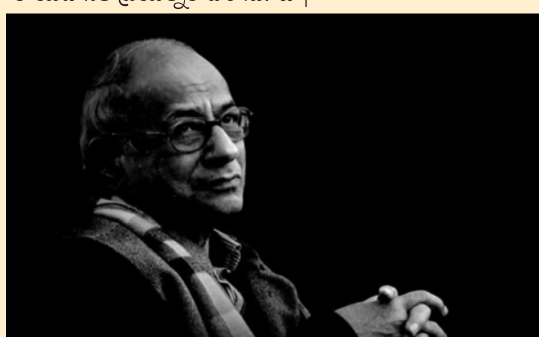

మాటలకు అప్పటిదాకా వున్న చరిత్రను గొట్టుదనాన్ని తొలగించే ప్రయత్నం చేశాను అన్నాడు మంగలేష్ దబ్రాల్. ఆ దిశలో విజయం సాధించాడు కూడా. ఆయన రచనలన్నీ మానవ దుఃఖాన్ని సంవేదనల్ని నిజాయితీగా ప్రతిధ్వనించాయి. మానవ సమస్త జీవన కోణాల్ని తన కవిత్వం లో రాశాడాయన.

'ఓ కవి ఒక కవిత రాసి ఆ అనుభవాన్నుంది విముక్తి పొందుతాడు' అంటాడాయన'. ప్రతి కవీ తాను రాసిన కవితల్ని ఒక చోట చేర్చి సంకలనంగా తీసుకు వస్తే తప్ప సమగ్రంగా పాఠకుల్ని చేరలేడు అంటాడాయన. ఏ కవి అయినా ఒక కవిత రాసినతర్వాత మళ్ళీ అలాంటి కవితనే రాస్తే అది అత్యంత హాస్యాస్పదం అని కూడా అన్నాడా యన. కవిత్వ రచన అన్నది ఆత్మకు ప్రతీక, అంతేకాదు గతితార్కిక ఆత్మ కు అంటాడు మంగలేష్ దబ్రాల్. రాజకీయ సామాజిక ఆర్థిక అంశాల్ని తనలో ఇముడ్చుకున్నప్పుడే కవి మంచి కవిత రాయగలడని కూడా దబ్రాల్ ఒక చోట అన్నాడు.

ప్రముఖ హిందీ కవి, జర్నలిస్టు, కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు గ్రహీత మంగలేష్ దబ్రాల్ (72) కన్నుమూశారు. కరోనా వైరస్ సోకడంతో ఏర్పడిన అనారోగ్యంతో పాటు సమస్యలతో పాటు గుండెపోటు వచ్చింది. దాంతో ఢిల్లీలోని ఎయిమ్స్ లో చికిత్స పొందుతూ దబ్రాల్ మరణించారు. తన రచనల ద్వారా సమాజ చైతన్యాన్ని కాంక్షించిన కవి మంగలేష్ డబ్రాల్. ఆయనకు 'హమ్ జో దేఖ్తే హై' అనే కవితా సంకలనానికి 2000లో కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు లభించింది. దబ్రాల్ రాసిన 'ఆవాజ్ భీ ఏక్ జాగా హై', 'పహర్ పర్ లాల్టెన్', ఘర్ కా రాస్తా, హామ్ జో దేఖే హై, ముఝే దిఖా ఏక్ మనుశ్య, లాంటి రచనలు హిందీ కవి తారంగంలో విశేష ప్రసిద్ధి పొందా యి. ఆయన రాసిన కవిత్వ పుస్తకాలను రష్యన్, జర్మన్, డచ్, స్పానిష్, పోర్చుగీస్, ఇటాలియన్, ఫ్రెంచ్, పోలిష్, బల్గేరియన్లతో సహా పలు విదేశీ భాషలలోకి అనువదించారు. మంగలేష్ దబ్రాల్ కవిత్వమే కాదు వచన రచనలు కూడా చేశారు కవి కా ఆకెలాపన్ లాంటి వాటి తో పాటు 'ఏక్ బార్ లోవా' లాంటి ట్రావెలోగ్ రాశారు. ఇంకా సాంస్కృతిక అంశాలకు సంబంధించి లేఖక్ కి రోటి లాంటి వ్యాస సంకలనాలు వెలువరిం చారు. కవిగా ఆయన ప్రపంచం లోని పలు దేశాల్లో కూడా ప్రసిద్ధుడు. అమెరికా, రష్యా, బల్గేరియా, నేపాల్, మారిషస్, జపాన్ లాంటి అనేక దేశాల్లో తన కవిత్వాన్ని వినిపించా రాయన. అక్కడ వెలువడ్డ అనేకానేక కవితా సంకలనాలల్లో మంగలేష్ కవితలు చోటు చేసుకున్నాయి.

జర్నలిస్టుగా కూడా మంగ్లేశ్ దబ్రాల్ ప్రత్యేక గుర్తింపు సాధించారు. దబ్రాల్ జర్నలిస్టుగా కూడా ప్రసిద్ధులు. ఆయన చాలాకాలం హిందీ దినపత్రిక జనసత్తాలో పనిచేశారు. భోపాల్‌లోని భారత్ భవన్ నుంచి ప్రచురించే పూర్వాగ్ర పత్రికకు అసిస్టెంట్ ఎడిటర్‌గా కూడా పనిచేశారు. అలహాబాద్, లక్నో నుంచి ప్రచురించే హిందీ వార్తా దినపత్రిక అమృత్ ప్రభాత్‌లోనూ కొన్నాళ్లు పనిచేశారు. నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ లో ఎడిటోరియల్ కన్సల్టెంట్‌గా చేరడానికి ముందు సహారా సమయ్‌కు ఎడిటర్ గా సేవలందించారు.

ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రంలోని టెహ్రీ గర్వాల్ అనే మారుమూల గ్రామంలో మంగలేష్ దబ్రాల్ జన్మించారు. హిమాలయాల పర్వత సానువులు, హిమాలయాల పద ముద్రల నేపధ్యంలో ఆయన బాల్యం గడిచింది. పరిశీలిస్తే ఆయన రాసిన కవిత్వం నిండా ఆ యవ్వనకాలం నాటి హిమాలయాల చల్లటి గాలులు వాటి సరళత స్పష్టత మనకు కనిపిస్తుంది. ఆయన కవిత్వం ప్రపంచం రోజూ ఎదుర్కొనే అనేకానేక బాధలు, కష్టాలూ ఇబ్బందులూ వాటి వెనకాల వున్న రాజకీయ ఆర్థిక దోపిడీ కారణాలూ అన్నీ ప్రతిబింబిస్తాయి.

"ప్రతి రోజూ పడుకునే ముందు మర్నాటి దిన పత్రికను ముందేసుకుని వాటిల్లోని ఫోటోల్ని చూస్తాను..ఓ బ్రిడ్జ్ కూలిపోవడం, ఉబుకుతున్న విలాపం, జీవిత కాలం అడుక్కుంటున్న ఓ బిక్షగాడి చిత్రం ఇంకో మనిషి కుర్చీలో విలాసంగా కూర్చుని బిగ్గరగా నవడం" లాంటి దృశ్యాల్ని చూస్తాను అంటాడు ఓ కవితలో. ఆయన మంచి అనువాదకుడు కూడా. బెర్టోల్డ్ బ్రెక్ట్, పాబ్లో నెరూడా, హర్మన్ హేశ్ లాంటి గొప్ప కవుల్ని హిందీ లోకి అనువదించాడు.

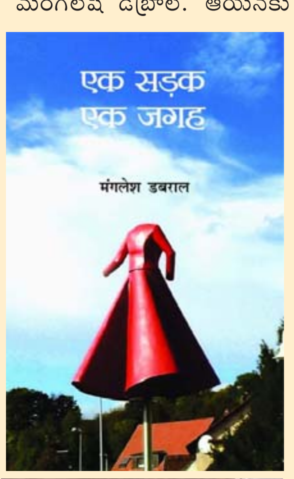

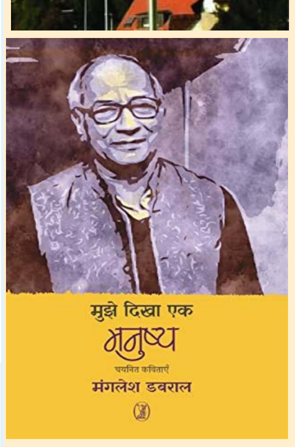

మంగలేష్ డబ్రాల్ హిందీ కవిత:

వెలుపల

తలుపులు మూసేసి
కవిత రాద్దామని కూర్చున్నాను
చల్ల గాలి వీస్తోంది
కొద్దిగా వెలుతురు ప్రసరిస్తున్నది
ఇంటిముందు వర్షంలో
ఓ సైకిల్ నిలబడింది
ఓ పిల్లాడు ఇంటికి తిరిగి వస్తున్నాడు
నేనో కవిత రాసాను
కాని అందులో చల్ల గాలి లేదు
వెలుతురు లేదు
సైకిల్ లేదు పిల్లాడూ లేదు
మూసిన
తలుపూ లేదు .

ఈ శీతాకాలం –

పోయిన శీతాకాలం చాలా బాధపెట్టింది
దాన్ని తలచుకొంటేనే లోపలి నుంచి వణుకు పుడుతోంది
గత శీతాకాలం అమ్మ వెళ్ళిపోయింది
ఒక ప్రేమలేఖ కనపడకుండా పోయింది
ఒక ఉద్యోగం పోయింది
ఆ రాత్రుల్లో ఎక్కడెక్కడ తిరిగానో ఏమో గుర్తే లేదు
నేను చేసిన ఫోన్ కాల్స్, నా ఆత్మశకలాలూ

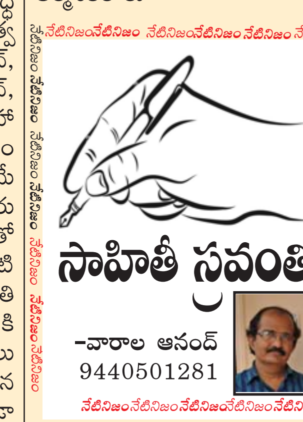

నాపై కుప్పకూలాయి
గత ఏడాది వేసుకొన్న బట్టల మూటల్ని విప్పదీసాను
దుప్పట్లు, చెద్దర్లు మఫ్లర్లు, మంకీ క్యాప్ లు
వాటికేసి అట్లా కిందా మీదా చూసాను
ఆ రోజులు గడిచిపోయాయి
ఈ శీతాకాలం అంత కఠినంగా ఉండదు... నిజంగానే!

తాత గారి ఫోటో ?

మా తాతగారికి ఫోటోలు దిగడం
పెద్దగా ఇష్టం ఉండేది కాదేమో
లేదా తీరిక చిక్కలేదేమో
ఆయనిది ఒకే ఒక ఫోటో ఉంది
రంగువెలసిన గోడకి తగిలించి
నీళ్ళబరువుతో వేలాడే మేఘంలా
మా తాతగారి గురించి పెద్దగా ఏమీ తెలీదు
తెలిసిందల్లా ఆయన బిచ్చగాళ్ళకు దానాలు చేసేవాడని
రాత్రుళ్ళు నిద్రపట్టక అటూ ఇటూ దొర్లేవాడని
ఉదయం తన పక్కను తానే శుభ్రంగా సర్దుకొనేవాడనీ

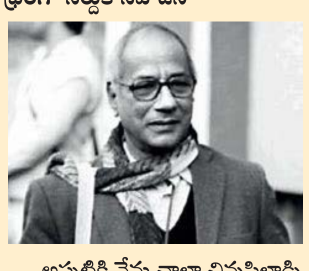

అప్పటికి నేను చాలా చిన్నపిల్లాడ్ని
ఆయన అమాయికత్వాన్ని కానీ కోపాన్ని కానీ
ఎప్పుడూ చూడలేదు
అయినా
ఫొటోలు మనుషుల అంతరంగాల్ని ఎన్నటికీ చెప్పలేవు.
అమ్మ అంటూండేది
మేం నిద్రపోతున్నప్పుడు
మా చుట్టూ గుమిగూడే వింత వింత జీవుల్ని రాత్రిపూట
మా తాత మెలకువగా ఫొటోలోంచి కాపలా కాస్తాడని
నేను మా తాత అంత ఎత్తు ఎదగలేదు
ఆయనంత శాంతంగానూ, గంభీరంగాను కూడా
కానీ ఆయన లక్షణాలు కొన్ని

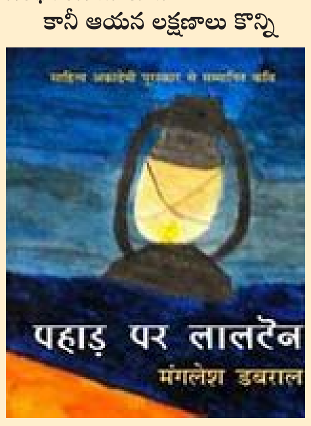

ఏమూలో నాలో ఉన్నాయనే అనుకొంటాను
ఆ అమాయికత్వం, ఆ కోపం.
నేనూ తలదించుకొనే నడుస్తాను
ప్రతీరోజూ ఖాళీ ఫొటో ఫ్రేములో
నన్ను నేను చూసుకొంటూ వుంటాను

కలల కవిత

కల్లోంచి పారిపోయేది లేదు
కలలు మెలకువకు కొనసాగింపు
అవి మనమేవరమో చెబుతాయి
మనకు ఏం కావాలో చెబుతాయి
మనం ఏమవ్వాలో చెబుతాయి
కలలు మన సగం సగం జీవితాల్ని సంపూర్ణం చేస్తాయి
మనం అర్థ గోళంలో ఊపిరాడక పరుగెడుతూ వుంటే
అవి మనల్ని మరో అర్ధ గోళంలో ఓ చివరన
నిద్రపుచ్చుతాయి
మన స్కూలు పుస్తకాల్లో చెప్పినట్టు
కలల్లో భూమి గుండ్రంగా కనిపిస్తుంది
సూర్యుడు అగ్ని గుండంలా జ్వలిస్తాడు
రాత్రి చలిలో చుక్కలు
మిణుకు మిణుకు మని వణుకుతాయి.
మన చుట్టూరా చెట్లు ఎదుగుతాయి
ఎవరో సైకిల్ మీద వెళ్తుంటారు
మేము రేడియో వింటూ వుంటాం.
మన మూలాలు స్వచ్ఛమయిన నీటిలో
ఉండడాన్ని చూస్తాం
ఓ చిన్న చీకటి గదిలో చంద్రుడు
వెలుగుతూ వుండడం చూస్తాం
కలల్లో మనకు మనం నీతిమంతుల్లా కనిపిస్తాం
ఓ పగిలిన అద్దాన్ని చూస్తాం
మన ముక్కులోంచి రక్తం
కారడాన్ని చూస్తాం
ఆరుబయట
తలుపులు మూసేసి

కవిత రాద్దామని కూర్చున్నాను
చల్లని గాలి వీస్తున్నది
సన్నటి వెల్తురు కురుస్తున్నది
వర్షంలో ఓ సైకిల్ నిలబడివుంది
ఓ పిల్లాడు ఇంటికి తిరిగి వస్తున్నాడు
నేనో కవిత రాసాను
దాంట్లో చల్ల గాలి లేదు
వెల్తురు లేదు
సైకిల్ లేదు
చిన్న పిల్లాడూ లేదు
మూసిన తలుపూ లేదు

తల్లి చిత్రం

ఇంట్లో
మా అమ్మది ఒక్క చిత్రంకూడా లేదు
ఛాయాచిత్రాలు తీసుకునే అవకాశం వచ్చినప్పుడు కూడా
ఇంట్లో కోల్పోయిన
ఏవో వస్తువుల కోసం వెతుకుతూ ఉండేది అమ్మ లేదా
గడ్డీ, నీరూ ఇంకా కలప తేవడానికి వెళ్లుండేది
ఒక సారి అమ్మకి అడవిలో పులి కనిపించింది
అయినా అమ్మ భయపడలేదు
పులిని తరిమేసి
గడ్డి కోసి, కలపకొట్టి
ఇంటికొచ్చి పొయ్యివెలిగించి వంటవండి
ప్రతి ఒక్కరికీ వడ్డించింది
గడ్డీ, కలప తేవడానికి
నేను ఎప్పుడూ అడవులకు వెళ్ళలేదు
ఎప్పుడూ కలవని కొట్టి మంటరాజేసి
పొయ్యి వెలిగించలేదు
కానీ మా ఇంట్లో తరతరాలుగా ఉన్న
అందంగా చెక్కిన పాతకుర్చీపై కూర్చుని ఉన్నాను
అందులో కూర్చుని కొన్నేళ్ల నుంచి
మా వాళ్ళు ఫోటోలు దిగుతున్నారు
ఇప్పుడు నేను
నా తల్లి ముఖాన్ని గుర్తుచేసుకుంటుంటే
అడవీ
కలప
గడ్డీ
నీరూ లాంటి వాటితో పాటుతప్పిపోయిన ఏదో వస్తువు కనిపిస్తుంటుంది

అమ్మ నమస్కారం

అమ్మ వృద్ధాప్యంలోకి అడుగిడి
యేళ్లు గడుస్తున్నప్పుడు
వచ్చీపోయే బంధువులందరికీ
చేతులు జోడించి నమస్కారం పెట్టేది.
తానో పసిపాపైనట్టు
పరామర్శించటానికి వచ్చిన వాళ్లు
తనకన్నా పెద్దవాళ్ళైనట్టు
బంధువులకు నమస్కారంచేసి
ఆవిడ అనేది
-" రండి రండి కూర్చోండి, యేదైనా తీసుకుని తినండి"..
వచ్చిన వాళ్ళు మొహమాటానికైనా
ఫలహారాన్ని చేతపట్టుకొని
ఆమె పక్కన కూర్చునే వాళ్లు
ఆమె చిన్నపాపలా సంతోషించేది
వాళ్లు వెళ్లేప్పుడు మళ్ళీ వాళ్లకు నమస్కారం చేసేది.
నిజానికామె వయసుకు
ఆమె నమస్కారం చేయాల్సిన అవసరమే లేదు
అప్పుడప్పుడు ఆమె ఒకత్తే ఉన్నప్పుడు
భూమికీ నమస్కారం చేసేది.
ఆమె చివరి దినాల్లో
మృత్యువు ఆమెను సమీపించినప్పుడు
ఆమె మృత్యువుకూ నమస్కరించి ఉంటుంది
తన జీవనాన్ని మృత్యువుకు అప్పగిస్తూ అనుంటుంది
-"రండి రండి కూర్చోండి,
యేమైనా తినడానికి తేనా అని"

ఇల్లు ప్రశాంతంగా ఉంది

మెల్లి మెల్లిగా ఎండ
ఇంటిగోడల్ని వేడెక్కిస్తుంది
ఇంటి పరిసరాల్లో
సన్నటి నిప్పుల కుంపటి రగులుతున్నది.
మంచంపై ఓ బంతి పడుతుంది
అరల్లో పెద్ద కళ్లేసుకుని చూస్తున్న పుస్తకాలు
వాటిలో ఎంతో నిశ్శబ్దాన్ని దాచుకున్నాయి.
నేను సగం మెలుకువ సగం నిద్రతో ఉన్నాను
అవును సగం నిద్రతో సగం మెలుకువతో ఉన్నాను
బయటి నుంచి వస్తున్న శబ్దాల్లో
ఎవరి రోదన వినబడ్డం లేదు
ఎవరి బెదిరింపులూ భయపెట్టే గొంతులేదు
ఆ శబ్దాల్లో ఎవరి ప్రార్థన లేకపోగా
ఏ అడుక్కునే వాడి శబ్దమూ వినబడ్డంలేదు.
నా లోపల ఏ కోశాన కొద్దిగా నైనా చెడుతనంలేదు
కాకపోతే కొంచెం ఖాళీ స్థలం ఉంది
అక్కడ ఎవరో ఒకరికి అనిపించొచ్చు
ఈ క్షణం నేనేమి నిస్సహాయుడిని కాను
కానీ అగోచరమైన వేదనతో మాత్రం నిండుకొని ఉన్నాను.
నాకిప్పుడు నా చిన్ననాటి ఇల్లు జ్ఞాపకం వస్తుంది
ఆ ఇంటి ఆవరణలో బోర్లా పడుకుని
నా వీపుపై ఎండని మోసేవాణ్ని
ఈ ప్రపంచాన్ని నేనేమీ కోరడంలేదు
అక్కడ పడున్న బంతిలాగానో,
చిన్న ఉడతలానో
లేక గడ్డిపోచల్లానో
ఏ చింతాలేకుండ నేను బ్రతికేయొచ్చు
అవును ప్రశాంతంగా బ్రతికేయొచ్చు
కానీ ఎవరికి తెలుసు
ఎప్పుడు
ఏ నిమిషాన
ఈ ఇంటిని కదిలించి పడదోస్తారో
ప్రశాంతంగా ఉన్న ఈ ఇల్లు కూడా
ఎప్పుడు కూలుతుందో?

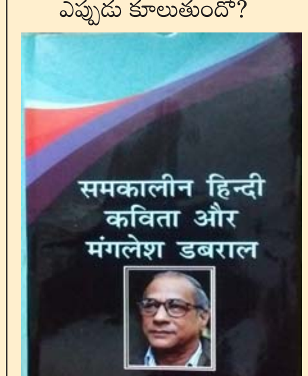

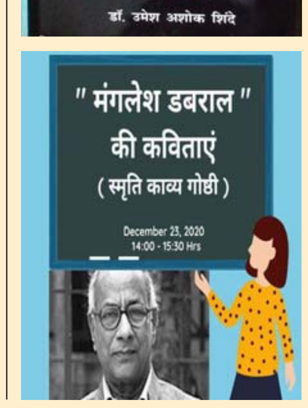

మాతృత్వం మరణిస్తే దేశం ఎడారవుతుంది

– డాక్టర్ కతి పద్మారావు.
9849741695.

పంజరంలోని పక్షులన్నీ
ఎగిరిపోవాలని చూస్తున్నాయి
కానీ అవి బంగారపు సంకెళ్ళతో
బంధించబడ్డాయి
ఆకాశాన్ని చూడాలని
వాటికి ఆరాటం
అందులో మబ్బులు
నల్లనివి, తెల్లనివి
ఆడుకునే దోబూచులాటలు
అంటే వాటికి ఇష్టం
నిజమే! చెట్టుకు కట్టిన ఊయలలో
ఊగుతున్న ఆనందం
ఆ డూప్లెక్స్ హౌస్‌ల్లో
ఊగితే రాదుగా!
ఆ తాటి బొత్తం మీద కూర్చుని
నీళ్లలో కాళ్లు తడుపుతూ
ముంజెలు బొటనవేలుతో
తినాలని ఎవరికీ ఉండదు?
సినిమా ఇంటర్వెల్‌లో తెచ్చి
ఏగీ ఏగని పాప్ కార్న్
బలవంతంగా తినిపిస్తున్నారు
సినిమా చెప్పగా ఉంది
పాప్ కార్న్ మెత్తగా ఉంది
అంతా గ్రాఫిక్స్ మాయాజాలం!
ఒక సున్నిత దృశ్యము
ఒక గుండెను కదిపే రాగము
కనిపించడం లేదు
వినిపించడం లేదు
మండుటెండల్లో కూడా
అరకు లోయల్లో కురుస్తున్న
మంచు దృశ్యాన్ని
చూడ్డానికి కళ్ళు సరిపోవు కదా!
ప్రకృతి దృశ్యాదృశ్య గమనాగమన
చిత్రలేఖనంలా ఉంది
ముంత కింద పప్పుతో
నిమ్మకాయపిండి తినే రుచి
ఈ బర్గర్లు, పిజ్జాలూ
కొరుకుతున్నప్పుడు రాదుగా!
ఆ జలపాత సవ్వడిలో
తల తడుపుతుంటే
ఓ ఆనంద హేల
నిజమే! చెట్టు భూమ్మీద వంగినప్పుడు
ఆకులు నేలను తాకుతున్నప్పుడు
ఒక స్పందన
చెట్టు ఒక జీవన సౌరభం
దేని నుండి పుడుతుందో
దాన్ని రమింప చేసే గుణం దానిది
మనుషులు కాగిత పడవల మీద
ప్రయాణం చేస్తున్నారు
పడవ కంటే మనిషి
బరువయ్యాడు కదా!
ఒక మనిషి మరొక మనిషిని
చూడ్డానికి ఎంత దూరం
ప్రయాణం చేసినా ఫర్వాలేదు
సబబే
కానీ మనిషి శిలను చూడ్డానికి వెళ్లి
హతుడవుతున్నాడు
పనిని వెతుక్కుంటూ కూడా
అనంత ప్రయాణం
ఆ మూడు ట్రైన్లు ఒకేసారి
గుద్దుకున్నాయి
అమాయక కూలీలు –
ప్రజలు బలి!?
రక్తం నేలలో ఇంకి నదిగా పారింది
క్షతమైన శరీరాల సందర్భనలో
నాయక మన్యుల
పొడి బారిన కళ్ళు
ఎవరిది తప్పు?
అంతా ఎలక్ట్రిక్ మయం
సిగ్నల్ తప్పితే మొత్తం బూడిదే
నిజానికి భూమి నుండి
సెగలు వస్తున్నాయి
చెట్లులే కాదు, చెట్టు వేర్లే నరుకుతున్నారు
వారెవరో భ్రూణ హత్యలు చేసి చేసి
ఇప్పుడు ఆడపిల్లల కోసం తపిస్తున్నారు
ఆడపిల్లలు పుట్టడం అంటే సామాన్యమా!
మానవత్వం ఉన్నచోట
ఆడపిల్ల పుడుతుంది
ప్రేమ ఉన్నచోటే
మొక్క మొలుస్తుంది
ఆడపిల్ల ఎదిగి
మల్లయోధురాలైనాక కూడా
ఆ అబలుడు ఒళ్ళు తడుముతున్నాడు
బుద్ధిహీనమైన చోట
ఆడపిల్లకు రక్షణ ఏది?
ఆ శిశువు నవ్వినప్పుడు
నక్షత్రాలు పులకరిస్తాయి
ఆ పాప సొట్ట బుగ్గల నుండి
అనంత కవిత్వం పుట్టింది
మా బిడ్డను గుండెల మీద పెంచుతున్నాం
మీ కర్కశమైన హస్తాలు
ఆమె మృదు శరీరాన్ని తడమడం
ఎంత అవమానకరం?
ఆడపిల్లను రక్షించండి అని
హస్తినలో నినాదం
ప్రపంచమంతా పాకింది
జీవించే హక్కు మీద
ఉక్కు పాదం మోపిన
ఆ అభూషణున్ని ఇంకా రక్షిస్తున్నారు!?
స్కూలు దాటాక కాలేజీకి వెళ్లే
విద్యార్థునులు తగ్గిపోతున్నారు
కాలేజీ వాకిట్లో తోడేళ్ల వేట
విద్యా కుసుమాలకును నలిపేస్తారా?
ఏ సింహం ఒక పువ్వును
చిదిమిన దృశ్యం లేదే?!
మేము మల్లయోధులమైనా
మీరు మమ్మల్ని వదలటం లేదే?!
ముందు మీ బుద్ధి మారాలి
ఒకసారి మదర్ థెరిస్సాను
గుర్తు చేసుకోండి
మీ కలకత్తా వీధుల్లో
కుష్టు వ్యాధిగ్రస్తుల్ని
అక్కున చేర్చుకుంది కదా! ఆమె
మానవత్వం మరణిస్తే
దేశం ఎడారి అవుతుంది
ఒకసారి నేను ఏ తల్లికి జనించానో
గుర్తుచేసుకోండి
ఆమె సిగ్గుపడేట్టు మాత్రం బతక్కండి
జీవితం నిరంతరం పల్లవించాలంటే
గుండెల్లో తడి ఉండాలి
కరుణ భావం దేశానికి ఊపిరి!
ఆ తంబుర పట్టుకుని
నాలుగు సూక్తులు చెప్పిన కబీరు
మహా సింహాసనాల్లోని
కర్కశత్వాన్ని కలిగించలేదా?!
ఆ రాళ్ల మధ్యలో కూర్చుని
మానవ తత్వం చెప్పిన వేమన
కులవృక్షాన్ని కూకటివేళ్లతో కూల్చలేదా?
ఆ కుగ్రామంలో జీవించి
గుండె దప్పును మోగించిన
గూడ అంజయ్య
గరీబోళ్ల కన్నీటి గాథను వినిపించలేదా?!
ఆ వినుకొండ ఏటి ఒడ్డున కూర్చుని
మానవతా గానం చేసిన
జాషువా గబ్బిలానికి తన జీవన
లచారిత్రక గాథ వినిపించలేదా?!
ఒక బుద్ధుడు – ఒక ఆనందుడు –
ఒక అంబేద్కర్ చేసిన
మానవతా గానాన్ని ఆలపించండి
మళ్లీ మీరు మనుషులవుతారు
బుద్ధుని మార్గమే జీవన తరంగం

మణిపూర్ మహాగీతం

కుకీలు కొండమీద నివాసం
మైతీలు లోయలోన ఆవాసం
ఇద్దరూ చచ్చాక
సమతల మైదానంలో సహవాసం
ఎందుకు మా ప్రా(ప్రా)ణాలు తీయడానికి
ఒకర్ని మించిన మరొకరి సాహసం
మైతీలను కుకీల మీదికి ఉసి
కుకీలంటేనే మైతీలకు కసి
నీతి దహనం
జాతి హననం.
గాయపడి గొంతెత్తి పాడుతున్నదెవరూ
మైతీనా ! కుకీనా ! ఎవరూ ?
బిడ్డను పోగొట్టుకున్న ఒక తల్లిఆక్రోశం.
ఒకరి మీద ఒకరు మోసం
ఒకరి మీద ఒకరు ద్వేషం
ఒకవైపు మోసం మరోవైపు ద్వేషం
ఇదే నేడు దేశం.
ఎవరు మారుస్తారు తలరాతలు
రోజు రోజుకీ విస్తరిస్తున్న ఉచకోతలు
ఒక వర్గమే గెలవాలా
ఒక వర్ణమే బాధలో నిలవాలా
అభివృద్ధికి అఘాతంగా
వికాసానికి విఘాతంగా దిగ్భ్రాంతి పరిచే
వాస్తవాలు సర్వత్రా వ్యాపించి
నైరాశ్యం నిస్పృహలు పట్టి పీడిస్తుంటే
చీకటి రెక్కలు విప్పుకున్న ధాత్రి
విభేదాలు విధానమైతే
విశ్వసనీయతలో కొరబడ్డ మైత్రి.
ఢీ కాదు మాటలు ఉమ్మడి కావాలి
చెరోదారి కాదు కలయికలు కావాలి
మనసులు ఏకం కావాలి
వర్తమాన కర్తవ్యాన్ని
సముచితమైన విజ్ఞతతో ప్రదర్శిస్తే
సమయస్ఫూర్తితో నిర్వహిస్తే
రాష్ట్రవ్యాప్త ఆందోళనతో
దేశవ్యాప్త నిరసనలో
నేలతల్లి విముక్తి కావాలి

–కోటం చంద్రశేఖర్
9492043348

సో మచ్ పెయిన్ విత్ నో వర్డ్స్

కుటుంబంలోని సంతోషాలను
చిన్నాభిన్నం చేసే ఒక మరణం,
జీవచ్ఛవాలుగా చేస్తూ
మనశ్శాంతిని భరణంగా కోరి,
వర్తమాన, భవిష్యత్తు కాలాలను
తన పిడికిలిలో బంధీ చేస్తుంది.
తమ వారి కోసం కన్న కలలన్నీ
కన్నీటి రూపంలో జారవిడుస్తుంది.
వారి రాకకై చూసే ఎదురుచూపులు
ఎప్పటికీ అంతమవని
నిట్టూర్పులని తెలిసి
విస్తుబోతుంది.
ఒక చావు మిగిల్చే విషాదం
ఎన్ని జీవితాలనో
అతలాకుతలం చేస్తుంటే,
కొన్ని వందల
చలన శరీరాలను నిశ్చల సవాలుగా
మార్చిన ఈ ప్రయాణం
ఎవరి అమ్మానాన్నలను
దూరం చేసి అనాథలుగా మార్చిందో,
ఎంతమంది తనయులను
కాలగర్భంలో కలిపి
కన్నవారికి ఆసరా లేకుండా చేసిందో,
జీవిత పాఠాలను నేర్పిన
ఏ గురువు ప్రాణాలను బలి తీసుకుందో,
ఎవరి జీవిత భాగస్వామిని దూరంచేసి
పుట్టెడు దుఃఖాన్ని మిగిల్చిందో,
ఇది లెక్కకు మించిన భావన
గుండెకు చిక్కని వేదన.
చుక్ ...చుక్.. మని మోగే రైలు
శబ్దం ఇప్పుడు గుండెలో
గుబులు పుట్టిస్తోంది.
ఎక్కిన రైలు గమ్యాన్ని చేరుస్తుందో లేక
తిరిగిరాని లోకాన్ని చూపిస్తుందో అని..
రాకెట్ లో దూసుకెళుతున్న
విజ్ఞానాన్ని చూసి
మురిసిపోతున్న
మనకు ఆధునికత హంగుల్లో
తేలియాడుతున్న మన అహానికి
ఇప్పుడు బ్రేక్ పడింది .
బాధ్యతను మరిచిన మానవత్వమో,
సాంకేతిక లోపమో,
కారణమేదైనా
కోరమాండల్ రైలు ప్రమాదం
మెదడు, మనసు నిండా
సో మచ్ పెయిన్ విత్ నో వర్డ్స్....

–షేక్.నసీమా బేగం
9490440865

మణిపూర్

తలలు నరికి తలుపులకు వేలాడేసి
వనితల వలువలు చింపి
పుర వీధులల్లో ఊరేగించిన
ఈ పాడు లోకంలో
కనబడని పూలందేవులేందరో..
ఆ తల్లులకు
నీ తోడబుట్టిన చెల్లెండ్లకు రక్షేది
కొలువుదీరుతున్న కౌరవ సభలకు శిక్షేది
సమస్యలకు సమాధే! సమాధానమా?
వర్గ పోరును పెంచుతూ
వర్గీకరించి దాన్ని తుంచుతున్నది
మీరే కదా..! మీ దారదే కదా..!
మార్పుకోసం తీర్పు చెయ్యరు
మాట్లాడితే రాజకీయం వికటిస్తే
రోజు కయ్యం
కయ్యానికి దిక్కు కాదే..!
సమాధానమా..
అడవి బిడ్డల్లో
గంజాయి జాడలు గుప్పుమంటున్నై
మానవత్వం మచ్చుకైనా లేదక్కడ
మత్తుంటే మార్పున్నది రాద్కెడా!
మట్టి మనుషులకు
మత్తును పట్టించేదెవ్వడు
యువత బతుకును తుంచేదెవ్వడు

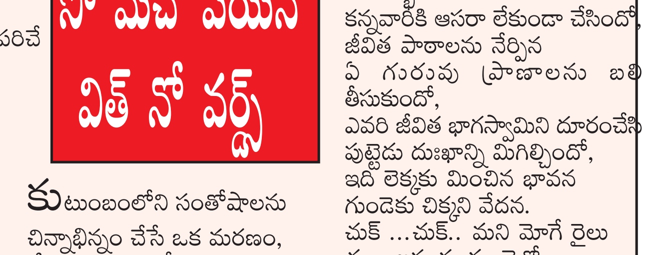

ఆ బతుకులు మత్తులో చిత్తవడమే..!
సమంజసమా..
పోరు లాభం.. పొందుతున్నరు
పాలితుల మోసం చేస్తున్నరు
మణిపూర్ లో "మణులు లేవు"
"పూర్" మాత్రం పుట్టెడుంది..
ఎవరికోసమో. ఎరికేనా.!.
ఎల్లకాలం పాలకుల "ఏలిక" కోసం.!
నిమ్మకు నీరెత్తనట్లు నిమ్మళంగుంటూ
కవులు కళాకారులు చేస్తున్నరు
శిఖండిని చూసిన
భీష్మాచార్యుని వలె "అస్త్రసన్యాసం"
పదవుల పంచ చేరాలనేగా ఈ విన్యాసం
నీవు ప్రశ్నించని తప్పు
నివురుగప్పిన నిప్పై నీకెన్నటికైనా ముప్పే
తప్పును నిలదీసి అడుగు...

–మధు.అమరగాని
9177860792

ఆకు పచ్చ లైటా -ఎర్ర లైటా?!

పట్టాల పై రైలు ప్రయాణం కాకుంటే
మనుష్యుల ప్రాణాలు పైకి ప్రయాణమే !
మృత్యువు సిగ్నల్ పడింది !
రైలుకు పట్టాల పై ఎంత నమ్మకమో !
రైలు నడిపే సారథికి సిగ్నల్ వ్యవస్థ పై
ఎంత విశ్వాసమో !
రైలు పై రైలు ఎక్కితే మృత్యు కెరటాలు లేచినట్లే !
ఇంటికి చేరుతాం అనుకున్న వాళ్లు చావు రేవుకు !
రైలు గమ్యం చేరక వేల శకలాలే .
ఇంకా బతికి బాధ్యతల కేసి నడిచే వాళ్లు
పెండ్లి చేసుకొని హనీమూన్ పోయేవాళ్లు
పురుడు పోసుకుని ఇద్దరికి ముగ్గురయే వాళ్లు
ఎటూ కాకుండా రైలు పట్టాల పైనే
తమ ప్రాణాల ముడుపు .
శవాలు ఎన్ని !
కాకి లెక్కల గణితం ఆదర్శం!
అంగ వైకల్యం లెక్కలకు వైకల్యమే !
పరిహారాలు తక్షణ ప్రకటనలు !
పిట్టకేసి ఎదురు చూసినట్లు !
కన్నీళ్లను ఎవరూ లెక్కించగలరు !
ఎందరో ఇంకా మృత్యువు క్యూలో
రైలు ప్రమాదానికి దోషులెవరు
పరిశోధనలు రైలు ప్రయాణంలా
సాగుతూ ఉంటాయి
ఊహా గానాలు
శృతి కుదరక సంవత్సరాలు .
మనిషి ఆధునిక విజ్ఞానం అందుకున్నా
రైలు చక్రాలకైతే తెలియదు !
రైలు పట్టాలకూ తెలియదు !
రైలు ఏడ్వలేదు !
పట్టాలు ఏడ్వలేవు !
ప్రమాదంలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారి
ఆప్తులే పట్టాల వెంట ఏడుస్తారు
పట్టలేని దుఃఖం.
అధి నాయకుల సంతాపం
సామూహిక పిండప్రదానాలే
రైలు ప్రయాణం చేయాలంటే
వెనుక ముందే!
చేతిలో టికెట్టు !
సిగ్నల్ పడటం లేదు !
ఆకుపచ్చ లైటా ఎర్ర లైటా !
అయోమయం!

(ఒరిస్సా రైలు ఘోర ప్రమాదానికి చలించి)

-కందాళై రాఘవాచార్య
8790593638

నిర్లక్ష్య దుఃఖ దుప్పటి

ఆర్తనాదాల నడుమ ఆకాశం
పగిలిన నేలమ్మ దుఃఖ కన్నీరు
కమ్ముకున్న ప్రళయ చీకటి
గుండెలవిసేలా.
తలలు లేని దేహాలు
భవిత లు మాయమైన కుటుంబాలు
ఆశలన్నీ ఒక్క క్షణంలో ఆవిరై
శవాల దిబ్బ.
హాహాకారాల విలయతాండవం
విధి రాసిన విషాద గీతం
నిర్లక్ష్యపు క్షణాలు రాసిన ఫలితం
కాలం పరుస్తున్న దుఃఖ దుప్పటి
తప్పును ఒప్పుకొని వ్యవస్థ
నిర్లక్ష్యం ఆవహించిన బాధ్యత
లేని సమన్వయ ఫలితం
లేని సాంకేతిక
వైఫల్యం.
లగ్జరీ ల ప్రేమ
సామాన్య నడత పై వివక్ష
ప్రాణాలన్నీ ఆహుతి
నిర్లక్ష్యం చాటున నిత్యబలి
అడుగడుగున ప్రతిచోట.
ఒక్కసారిగా అంతా చీకటి
జీవిత భవితలన్నీ చెల్లాచెదురు
నిర్లక్ష్యమా నీ ఫలితం
దీపాలెన్నీ ఆర్పింది.
కాలమా నువు పరిచిన వల లో
ఎన్నెన్ని దిక్కులేని
అనాథలైన గూడు చెదిరిన
ప్రాణా లెన్నో
మానవత్వమా పరిమళించు
చీకటి మిగిలిస్తున్న నిర్లక్ష్యపు
దుఃఖ కన్నీటి జాడల్లో
మానవత్వమా
వెలుగై ప్రసరించు
(కోరమాండల్ రైలు
ప్రమాదం సందర్భంగా)

-సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

పద్యామృతాన్ని బ్రోలిన 'పద్యామృత వర్షిణి' గ్రంథం-డా॥కె.వి.రమణాచారి

సహస్ర పద్య కంఠీరవ చిక్కా రామదాసు కలం నుండి జాలువారిన "పద్యామృత వర్షిణి" గ్రంథం పాఠకులకు పద్యామృతాన్ని బ్రోలిందని తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥ కె.వి.రమణాచారి కొనియాడారు. తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సౌజన్యంతో తెలుగు సాహిత్య కళాపీఠం ఆధ్వర్యంలో రవీంద్రభారతిలోని సమావేశ మందిరంలో సహస్ర పద్యకంఠీరవ చిక్కా రామదాసు, సక్కుబాయి అమృతోత్సవ వేడుకలు, ఆయన రచించిన పద్యామృత వర్షిణి గ్రంథావిష్కరణ-అంకితోత్సవాలు వైభవోపేతంగా జరిగాయి. ప్రముఖ కవి డా॥ ఈటెల సమ్మన్న సభాధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమాలకు ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥కె.వి.రమణాచారి మాట్లాడుతూ 'తెలుగు సాహిత్య కళాపీఠం' ఏర్పాటు చేసి ఎన్నో సాహిత్య సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తూ ఎంతో మందిని ప్రోత్సహిస్తున్న చిక్కా రామదాసును అభినందించారు.

ఆయన అమృతోత్సవం సందర్భంగా పద్యామృత వర్షిణి గ్రంథాన్ని రచించి ఆవిష్కరింపజేయడం, ఆ గ్రంథాన్ని డా॥ ఎల్లంపల్లి బుచ్చిరెడ్డి, శ్రీమతి కౌసల్య దంపతులకు అంకితం ఇవ్వడం ఒక ఎత్తైతే, కవి, సినీ గేయ రచయిత మౌనశ్రీ మల్లిక్, అష్టావధానిం బండికాడి అంజయ్యగౌడ్, సాహితీవేత్త శ్రీమతి శైలజామిత్ర, తంగెళ్లపల్లి కనకాచారి, కవి తిరుమల వెంకటస్వామిలను విశిష్ట నగదు పుస్కారంతో సత్కరించడం ముదావహంగా వుందని అన్నారు. విశిష్ట అతిథులుగా డా॥ అనంతలక్ష్మి, బైస దేవదాసు, డా॥ అక్కిరాజు సుందర రామకృష్ణ, మద్ది దివాకర్‌రెడ్డి, దోరవేటి చెన్నయ్య, కె. నరసింహగౌడ్, ధనంజయగౌడ్‌లు చిక్కా రామదాసు రచించిన పద్యామృత వర్షిణి గ్రంథాన్ని ఆయన వ్యక్తిత్వం గురించి కొనియాడుతు అభినందించారు. రచయిత చిక్కా రామదాసు డా॥ ఎంపల్లి బుచ్చిరెడ్డి-కౌసల్య దంపతు లకు గ్రంథాన్ని అంకితం ఇచ్చి ఘనంగా సత్కరించారు.

విశిష్ట పురస్కార గ్రహీతలను ముఖ్య అతిథి ఘనంగా సత్కరించారు. ధార్మిక వరేణ్య కురిమిళ్ళ నరసింహగౌడ్ చిక్కా రామదాసుకు స్వర్ణాంగులీయం బహూకరించారు. చిక్కాశంకర్ అభినందన పద్యంతో అలరించగా, పేరడి గురుస్వామి పేరడీల గారడీ రివర్స్‌గేర్లో పాటలుపాడి అందర్నీ ఆకట్టుకున్నారు. మిమిక్రీ కళాకారుడు మల్లం రమేశ్ వినోద ప్రదర్శన, బైరి రామయ్యతో పాటు ప్రసిద్ధ గాయనీ గాయకులచే సుస్వర సుమధుర రాగరంజిత గానామృతలహరి ద్విగ్విజయంగా జరిగింది. చిక్కా దేవదాసు, సి.హెచ్.రవికిరణ్‌లు అతిథులను సత్కరించారు. తన అమృతోత్సవ సభకు వచ్చి ఆశీర్వదించి ఆనందపరిచినందులకు, 'తెలుగు సాహిత్య కళాపీఠం' కార్యక్రమాలకు అన్ని విధాల సహకరిస్తున్న వారందరికి చిక్కా రామదాసు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

గ్రంథావిష్కరణలో చిక్కా దేవదాసు, చిక్కా శంకర్, మద్ది దివాకర్‌రెడ్డి, డా॥ అక్కిరాజు సుందరరామకృష్ణ, బైస దేవదాసు, ఆవిష్కర్త డా॥కె.వి. రమణాచారి, డా॥ ఈటెల సమ్మన్న, చిక్కా రామదాసు, బద్దం ధనుంజయగౌడ్, డా॥ అనంతలక్ష్మి, దోరవేటి, కురిమిళ్ళ నరసింహాగౌడ్, బాలరాజుగౌడ్, సి.హెచ్. రవికిరణ్ తదితరులు.

చిక్కా రామదాసు-సక్కుబాయి దంపతులను సత్కరిస్తున్న డా॥కె.వి.రమణాచారి తదితరులు.

కృతి స్వీకర్తలు డా॥ఎంపల్లి బుచ్చిరెడ్డి-శ్రీమతి కౌసల్య దంపతులు

విశిష్ట పురస్కార గ్రహీతలు మౌనశ్రీ మల్లిక్, శ్రీమతి శైలజామిత్ర, కనకాచారి, తిరుమల వెంకటస్వామి, బండికాడి అంజయ్యగౌడ్.

చిక్కా రామదాసుకు స్వర్ణాంగులీయం బహూకరిస్తున్న కురిమిళ్ళ నరసింహాగౌడ్.

ప్రజలను హింసించిన చరిత్ర.. ఆ రెండు పార్టీలదే : మంత్రి జగదీష్ రెడ్డి

హైదరాబాద్, ఆగష్టు 9: పిండాలు పెట్టి ప్రజలను హింసించిన చరిత్ర కాంగ్రెస్, టీడీపీలదే.. దశాబ్దాలుగా కాంగ్రెస్ పార్టీ అదే పని చేస్తున్నదని, రేవంత్ రెడ్డి ప్రజలకు పిండాలు పెట్టిన టీడీపీ, కాంగ్రెస్‌లకు చెందిన వాడు కనుకే పిండాల గురించి మాట్లాడుతున్నారని మంత్రి జగదీష్ రెడ్డి ఫైర్ అయ్యారు.

బుధవారం బీఆర్ఎస్ ఎల్పీ కార్యాలయంలో మీడియాతో మాటాడారు. కేసీఆర్‌కు పిండం, తద్దినం పెట్టడం గురించి పీసీసీ చీఫ్ రేవంత్‌రెడ్డి మాట్లాడుతున్నాడు. కేసీఆర్‌కు ఎందుకు పిండం పెడుతావ్.. పేదల బతుకుల్లో వెలుగులు నింపుతున్నందుకా..ఆర్థిక వ్యవస్థను గాడిలో పెట్టినందుకు కేసీఆర్‌కు పిండం పెడతావా..తన ప్రాణాలు అడ్డం పెట్టి తెలంగాణకు ప్రాణం పోసినందుకు కేసీఆర్ కు పిండంపెట్టాలనుకుంటున్నావా అని సూటిగా ప్రశ్నించారు.

సంస్కారం లేని పార్టీకి రేవంత్ అధ్యక్షుడు రేవంత్ పిండం పెట్టాలనుకుంటున్నది కేసీఆర్‌కు కాదు.. తెలంగాణకు అని మండిపడ్డారు. రేవంత్ ఇంకాతెలంగాణ ద్రోహుల చేతుల్లో ఉన్నారు. పీసీసీ అధ్యక్షుడిగా ఉండి ఇలాంటి చిల్లర మాటలు మాట్లాడటం సిగ్గుచేటన్నారు. దివంగత మాజీ ప్రధాని, తెలంగాణ బిడ్డ పీవీకి సరైన అంత్యక్రియలు నిర్వహించని సంస్కారం లేని పార్టీకి రేవంత్ అధ్యక్షుడని ఘాటుగా విమర్శించారు. రేవంత్ మాట్లాడే భాషను కనీసం వాళ్ల ఇంట్లో నైనాఒప్పుకుంటారా? 50 లక్షల లంచం డబ్బుతో దొరికి టీడీపీకి తద్దినం పెట్టినవ్. కరెంటుతో పిచ్చి వ్యాఖ్యలు చేసి కాంగ్రెస్ కు తద్దినం పెట్టినవని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కేసీఆర్ గనుక రాజకీయ కక్ష ప్రదర్శిస్తే రేవంత్ వాడుతున్న భాషకు రోడ్ల మీద తిరుగలేవన్నారు.రేపటి రోజుల్లో ప్రజల చేతిలో రేవంత్ కు భంగపాటు తప్పదని హెచ్చరించారు. మాది కల్యాణ లక్ష్మి, కేసీఆర్ కిట్, రైతుబంధు భాష, మీది పిండాల భాష. ప్రజలను చంపడం సంపాదించుకొవడమే మీకు అలవాటని మండిపడ్డారు.సీఎం కేసీఆర్‌కు, తెలంగాణ సమాజానికి రేవంత్ క్షమాపణ చెబితే మంచిది. క్షమాపణ చెప్పకపోతే ఏం చేయాలో తెలంగాణ సమాజానికి తెలుసునని అన్నారు. జగన్‌కే కాదు చంద్రబాబుకు కూడా ప్రగతి భవన్‌లో ఆతిథ్యం ఇచ్చామన్నారు.

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 908వ రోజు 'ప్రజాయుద్ధ నౌక' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'ప్రజాయుద్ధ నౌక' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా... సంపాదకులు...

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

తుఫాన్ సృష్టించిన గద్దర్

తీరం చేరిన
ప్రజాయుద్ధనౌక
తూఫ్రాన్ లో పుట్టాడు
తుఫాన్ రేపాడు
ఉద్యమానికి ఊపు
ప్రజలకు వెన్నుదన్ను
కాళ్లకు గజ్జెకట్టి
భుజాన గొంగళి వేసి
గంతులు వేసి
దరువులు వేసి
ప్రజల పాట్లు తెలిసి
పాటకు ప్రాణం పోసి
జనం మదిలో నిలిచిన ధీరుడు!!.
ఆగని గోస
దగాను ఎండగట్టి
సామాన్య జనానికి అండగా నిలిచి
చెల్లి కాలికి పుట్టుమచ్చయి
తెలంగాణకు పొద్దు పొడుపై
తెలంగాణ తల్లికి ముద్దు బిడ్డయి
అందరి మదిలో కొలువై
పాటకు శాశ్వత్వాన్ని
కలిగించిన గద్దర్
డప్పు డోలు కొట్టి
అందరూ మెచ్చిన
అందరూ నచ్చిన
ప్రజాగాయకుడు
ఆగస్టు లో
అసువులు బాశాడు
ప్రజల గుండెల్లో గూడు కట్టుకున్నాడు.

-డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి

అమరుడు

ఎగసి కట్టిన గోచి
ఎగదోసే గొంగళి
ఒడిసి పట్టిన ఎర్ర జెండా
బిగిసి కట్టిన కాలి గజ్జ
ఊపు నిచ్చే
గద్దరన్న ఆహార్యం
ప్రజా యుద్ధ నౌక సంచారం
పదాల వంటకం కాదు
అతని పాట
దోపిడీ పై దూసుకెళ్లిన
తూటా !.
అణగారిన వర్గం వైపు నిలచిన
అతని పాట
దుష్ట పాలకుల పాలిటి
సింహ స్వప్నం !
సమసమాజం కోసం
పాడిన ఆ పాట
న్యాయం కోసం పూరించిన
శంఖారావం !.
చాలించినా దేహం
స్ఫూర్తిదాయకం ఆ జీవితం
మనందరికీ ఆదర్శం
ఆ విప్లవ గళం అజరామరం !.

- రామకృష్ణ చంద్రమౌళి

పాటనై వస్తున్నానంటూ
జనం గుండె చప్పుడుగా
గజ్జెకట్టి దరువేసిన చైతన్యం
పొడుస్తున్న పొద్దుతో పోటీ పడుతూ
ఉద్యమాలకు ఊపిరూది
ప్రజా పోరాటాలకు అండగా
కొండంత ధైర్యంగా నిలిచిన సంచలనం.
తూఫ్రాన్ లో పుట్టిన పాటల తుఫాను
కన్నవారి నుండి పుణికిపుచ్చుకున్న
పాటకు ప్రాణం పోస్తూ..
జానపదాల జీవాక్షరాలతో
జనసంద్రానికి
దగ్గరైన బుర్రకథ విఠల్
విప్లవాన్ని కదిలించేందుకు
సాహిత్యంతో కలిసిన ఆటపాట
జనసముద్రంలో ఎలుగెత్తి
అమ్మా తెలంగాణమా అంటూ
ఆకలి కేకల గానాన్నీ
భుజానెత్తుకొన్న ప్రజాగాయకుడు
పాట మీద పేలిన తూటా
చివరిదాకా ప్రజా యుద్ధనౌక వెంటనే
తాను జనం గుండెచప్పుడైనా
జీవితమంతా పోరాటానికి అంకితమైనా
భూతల్లిని ముద్దాడిన వేళా..
ఆ పాటగుండె మాత్రం మౌనంగా
మూగబోయిన గొంతులో
రాగమెవరు తీస్తారో అంటోంది...

- శ్రీలతరమేశ్ గోస్కుల

నింగికెగసిన వేగుచుక్క

లక్షలాదిమందిని
తన కలంతో గళంతో
కదిలించిన ప్రజాయుద్ధనౌక
నేలకొరిగింది
ప్రజా గొంతుక
మూగబోయింది
యావత్ తెలంగాణ
శోకసంద్రంలో మునిగిపోయింది!!.
బ్యాంకు ఉద్యోగ జీవితానికి తిలోదకాలు
గజ్జ కట్టి గొంగళి భుజాన వేసుకుని
ప్రజా జీవితంతో మమేకం
ప్రజల పక్షాన నిలిచాడు
జీవితాన్ని
బడుగుల అభ్యున్నతికి ధారపోశాడు!!
పేదల కష్టాలను
పాటల రూపంలో
వేదికల మీద
ప్రళయరుద్రునిలా గద్దర్ గర్జించాడు
తూటాలకు ఎదురొడ్డి
తుది శ్వాస వరకు
బుల్లెట్లతోనే కాపురం చేశాడు
అతని దేహమంతా గాయాలు
తాకితే
ఎన్నో వేల గేయాలు!!.
పాట విలపిస్తోంది
పల్లవి వెలవెలపోతుంది
జన సంద్రమైన నగరం
జన నీరాజనం
నీ పాటకు లేదు మరణం
భూమి ఉన్నంతకాలం
నీ పాట సజీవం
ప్రజాపోరాటాలు
ఉన్నంతకాలం
పాట ఉన్నంత వరకు
నీకు లేదు మరణం
నీ పేరు అజరామరం.

- పరిమి వెంకట సత్యమూర్తి

చెరగని సంతకం

పొడుస్తున్న పొద్దుమీద
చెరగని సంతకం గద్దర్
భుజంపై గొంగడి
కాళ్లకు గజ్జెలతో
తనదైన శైలిలో
ఆటపాటలతో
ప్రజాసమస్యలపై నిగ్గదీస్తూ
జీవితాంతం కొట్లాడిన ప్రజాయుద్ధనౌక
జననాట్యమండలి ఏర్పాటులో
ముఖ్యపాత్ర
తనతల్లి కష్టం యాదిచేసుకుంటూ
సిరిమల్లె చెట్టుకింద లచ్చుమమ్మ పాట
దళిత నేపథ్యమూ
సమాజ అసమానతలూ
బాంక్ ఉద్యోగానికి
రాజీనామా చేయించాయి
రాసిన వేల పాటల్లో
ఏ పాటనూ పక్కన పెట్టలేని సాహిత్యం
ప్రకృతి ప్రేమికుడుగా తన సంతానానికి
సూర్యుడు.. చంద్రుడు.. వెన్నెల పేర్లు
బుద్ధ భోదనల స్ఫూర్తితో
తాను ప్రారంభించిన పాఠశాలకు
'మహాభోధి'గా నామకరణం
ఎన్ని అవకాశాలొచ్చినా
కమర్షియల్ సినిమాలకు
సాహిత్యాన్ని
కంఠాన్ని
అందించేందుకు నిరాకరణ
చెల్లెలి పాదం మీద పుట్టుమచ్చపై
ప్రభుత్వ నంది పురస్కారం
స్వీకరించని స్థిరచిత్తం
గద్దర్ అంటే తెలంగాణ పోరాట స్ఫూర్తి
ఊహించని అమరత్వం
జీర్ణించుకోలేం చాలాకాలం
ఆయన ఆశయం సమసమాజం
నిండాలి ఆ నినాదం మన ప్రతి మదిలో.

-అరుణ జ్యోతి

పొడుస్తున్న పొద్దువే...

ఓ గద్దరన్నా!
వికీపీడియాలో ఒక్క పేజీవి కావు
తూప్రాన్లో పుట్టిన తుఫానువి
పీడిత ప్రజల గుండెల్లో ధైర్యానివి
ఉద్యమవే ఊపిరిగా బతికిన
విప్లవకారుడివి
ఉద్యమ పార్టీ పేరునే
నీ పేరుగా మార్చుకొన్న ఉప్పెనవి
తెలంగాణాకు గానాలను అరువిచ్చిన
అపర సాహిత్య కుబేరుడివి
ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ తల్లి
ముద్దు బిడ్డవి
బుర్రకథలతో
బూజుపట్టిన బుర్రలను
రిపేరు చేసిన ఇంజనీరువి
రౌద్ర రసాలను రచించిన రచయితవి
నంది అవార్డుని తుస్కారమన్న
తిరస్కారానివి
పుట్టుకతోనే పుట్టిన సహజ నటుడివి
అకృత్యాలపై
తాండవం చేసిన
జననాట్య మండలి నటరాజువి
తుపాకి గుండుని
గుండెల్లో దాచుకొన్న దేశభక్తుడివి
నీ మాటల తూటాలతో
అస్పృశ్యతలను కాల్చేసిన
మర తుపాకివి
పాటల పదాలతో
అన్యాయాలను ఎలుగెత్తి ప్రశించిన
మాగొంతుకవి
గజ్జెల చప్పుళ్ళతో
ప్రజా పీడితుల గుండెల్లో
దడపుట్టించిన పూరించిన శంఖానివి
తెలంగాణా చెట్టుకి అల్లుకొన్న
మల్లెపూల పందిరివి
చివరికి మహాభోదికి చేరిన బుద్ధుడివే
అర్థాంతరంగా అంతర్థానమైపోయిన
ప్రజా యుద్ధ నౌకవి
ఆగస్టు ఆరున అపోలోలో ఆగింది
నీ గుండె మాత్రమే
నీ ఆశయం మాత్రం
అనంతకాలం బతికే ఉంటుంది
మరణం కేవలం నీ కాయానికే
నీ రణం మాత్రం సుదీర్ఘ కాలం
మాటను, పాటను ఇచ్చిన
నీ గొంతు మూగబోయినా,
మా లక్షల, కోట్ల గొంతుకలు
ఎలుగెత్తి అరుస్తూనే ఉంటాయి
నీ ఆశలు,
ఆశయాలు మా రూపంలో
బండెనక బండి కట్టి
వెళుతూనే ఉంటాయి
మా జ్ఞాపకాలలో నీవు
ప్రతిరోజూ పొడుస్తున్న పొద్దువే!.

- నాగరాజు చుండూరి

ప్రజాగర్జన

స్వాతంత్రానికి ముందే
బ్రిటిష్ వారికి ఎదురొడ్డిన
గదర్ పార్టీ పేరుమీదే వచ్చిన పాట
ప్రజలకు బాసట
ప్రజా యుద్ధకర్త.
తిరుగుబాటు తన ధోరణని
స్వేచ్ఛే తన ఆయుధమని
తనదే ఒక బాణీయని
తనదైన ఒక శైలిలో
తనదంటూ ఒక వేష భూషణతో
పటిష్టమైన భావాల
ఖార్కానా పద్ధతి.
నడచిన పరిశ్రమ ప్రజలకై
తన జీవితాన్ని ఫణంగా పెట్టి
మాటలో పాట ఉన్నదని
పాటలో లయ ఉన్నదని.
పద, సంగీత, లయ గజ్జల
విన్యాసంతో
సగటు మనిషి
మనస్సుని ఆకట్టుకున్నావులే
వారికై జీవితం అంకితం
ఆ ఘనత నీదే గద్దర్!
దిక్కులన్నీ పిక్కటిల్లేలా అదరగా
అరచి
పాడి
ఆవేశపూరితంగా
ప్రతి హృదయపు అంచులు తాకగా
స్వేచ్ఛ ప్రాముఖ్యతను
తనివి తీర నేర్పిన ఓ గద్దరా
ప్రళయ విజృంభణమా
ప్రజా గళ సంకేతమా
ప్రజల బాధల ప్రతిరూపమా
దాచుకోకుమా మా ప్రాణమా!.

-కె.కె.తాయారు

గర్జించిన సింహం

పీడిత తాడిత వర్గాల కోసం
పోరాడిన తెలంగాణ చైతన్య గీతిక
కోటి రతనాల వీణగా పేరొందిన
తెలగాణ కోటి ప్రజల గొంతుక
ఎన్నెన్నో అవమానాల పుట్టుక
గళమెత్తి గర్జించిన యుద్ధనౌక.
బండెనక బండి కట్టిన
విప్లవ కర్షకుడు
పొడుస్తున్న పొద్దుపై
పయనించిన సూర్యుడు
మల్లె తీగకు ప్రేమగా
అల్లుకుపోయిన పందిరతడు
చెల్లి పాదం మీద పుట్టుమచ్చగా
మిగిలిన లోకమాన్యుడు
మన లోగిలి సోదరీమణుల
గుండె గుడిలో వెలిగి పోతున్న
ఉదారుడు.
ఒంటి పైన చొక్కాలేక
భుజాలపై వేలాడే తెల్లజుట్టిక
గొంగడి కండువాగా
గోచీ, ధోవతితో
విప్లవానికి నిలువెత్తు రూపమిక
దగా కోరుల గుండెల్లో
దడ పుట్టించిన ధైర్యమిక
జనం కోసం దరువేసిన చైతన్య గీతిక
కనుమూసి తెరచినంతలో
కనుమరుగై పోయిన ధైర్యవీచిక
గర్జించిన సింహమది
గగనానికి తరలింది నేడది...!.

-పురం మంగ

గతించదేనాడూ

కదం తొక్కిన గళం
చెదరని బెదరని స్వరం
సమాజ పరివర్తన ప్రభంజనం
పాటల పల్లవుల విప్లవం
ఏదీ? ఎక్కడ?
భుజం మీది గొంగళి దులిపి
భువినొదిలిన గద్దర్
కలం వదిలినా
కలకాలం సజీవం
ఇది ఖరారు.

-ఉండవిల్లి సుజాతామూర్తి

గద్దరన్నా...

పీడిత పాటల దప్పుల దరువుల్లో...
నీ గుండె సప్పుడుల
ఢమరుక ఉరుములు..
తాడిత బాధల గజ్జెల దారిలో
నీ గొంతుల నడచిన
ఈటల నడకలు. .
తూటాలను పాటలతో పడకొట్టి
పాలకులకు హడలెత్తే తొడకొట్టి
అలసిపోని పాటవై
ఆగిపోయినవా!
కన్నీటి గాథలు
అణగారిన ఆర్తనాదాలు
అంత మొందే దాకా
పాటవై మల్లా వస్తవన్నా!.

- నోముల చక్రపాణి

గృహలక్ష్మి పథకం నిరంతర ప్రక్రియ: విప్ బాల్క సుమన్

ఆదిలాబాద్, ఆగష్టు 9: తెలంగాణా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నూతనంగా చేపట్టిన గృహలక్ష్మి పథకం నిరంతరం కొనసాగుతుందని ప్రభుత్వ విప్ బాల్క సుమన్ బుధవారం ఒక ప్రకటన ద్వారా తెలిపారు. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఇండ్లులేని నిరుపేదల కోసం ఖాళీ స్థలం, ఇల్లు నిర్మించుకోవాలనే సదుద్దేశంతో రూ.3లక్షలు అందించే విధంగా పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారని గుర్తు చేశారు.

కేవలం రాజకీయ లబ్ది పొందేందుకు విపక్షాలు పథకంపై తప్పుడు ప్రచారాలు చేస్తున్నారని ఆరోపించారు. ప్రజలు విపక్షాలు చేసే విష ప్రచారాలు నమ్మవద్దని కోరారు. గృహలక్ష్మి పథకం నిరంతరం కొనసాగుతుందని అర్హులైన నిరుపేదలు దరఖాస్తు చేసుకోవాలని కోరారు. దరఖాస్తు సమయం ముగిసిందనే అసత్య ప్రచారాలను నమ్మకుండా మీ ప్రాంత ప్రజా ప్రతినిధుల సహకారంతో జిల్లా కలెక్టర్ కు మీ దరఖాస్తులను అందజేయాలని కోరారు.

పంచాయతీ కార్మికుల సమ్మె విరమణ

హైదరాబాద్, ఆగష్టు 9: తమ సర్వీస్ లను క్రమబద్ధీకరించాలని కోరుతూ గత 34 రోజులుగా సమ్మె చేసిన పంచాయతీ కార్మికులు బుధవారం మేడ్చల్ జిల్లా కలెక్టరేట్ వద్దకు చేరుకుని, తాము తాత్కాలికంగా సమ్మెను విరమిస్తున్నామని వెల్లడించారు. జిల్లా అదనపు కలెక్టర్ విజయేంద్ర రెడ్డి ని కలిసి సమ్మె విరమణ పత్రాన్ని అందజేశారు. ఇందులో పంచాయతీ కార్మికుల జెఎసి జిల్లా నాయకులు జయచెందర్, శ్రీనివాస్ తదితరులున్నారు.

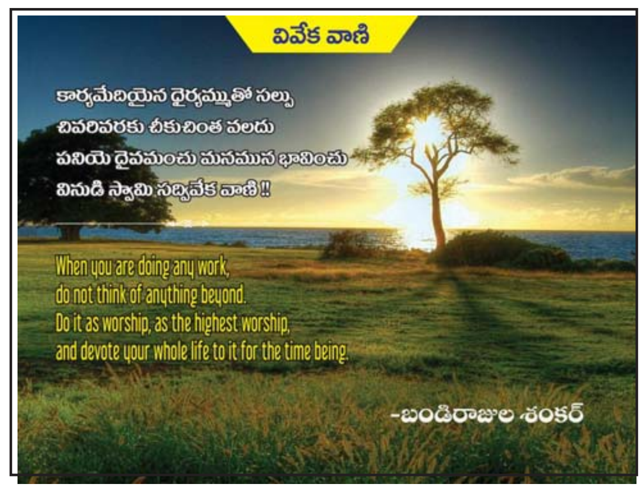

బండికల్లు వెంకటేశ్వర్లు ఫౌండేషన్ వారి

సామాజిక, సాహిత్య కార్యక్రమాలలో భాగంగా

ఈ ఏడాది 'విశాఖ సంస్కృతి' 'తెలుగు మాసపత్రిక మీడియా సౌజన్యంతో నిర్వహిస్తున్న

"జాతీయ స్థాయి కథల పోటీ"కి కథలను ఆహ్వానిస్తున్నాము

నియమ నిబంధనలు :

1) కథల నిడివి చేతిరాతలో ౦4 సైజు పేపర్లు 5 పేజీలు, డి.టి.పి లో అయితే ౦4 సైజు 4 పేజీలకు మించరాదు.

2) రచనపై రచయిత పేరు, చిరునామా, సెల్ నెంబరు ఉండరాదు. కేవలం "హామీ పత్రం" లోనే రచయిత వివరాలు వ్రాయాలి.

3) కథల్లో కుటుంబ వ్యవస్థ, నైతికవిలువలు, సామాజిక అంశాలు ప్రతిబింబించాలి.

4) న్యాయ నిర్ణేతలు ఎంపిక చేసిన 6 కథలకు ఒక్కో కథకు రు. 2,000/-చొప్పున నగదు బహుమతి వుంటుంది.

5) బహుమతి పొందిన కథలు 'విశాఖ సంస్కృతి' వ మా స ప త్రి క లో ప్రచురితమౌతాయి.

6) కథలు చేరవలసిన ఆఖరు తేదీ : **24-08-2023**

కథలు పంపాల్సిన చిరునామా : **బండికల్లు జమదగ్ని**, అధ్యక్షులు, ఒడికల్లు వెంకటేశ్వర్లు ఫౌండేషన్402, హిమజ టవర్స్, 3/10 బ్రాడీపేట, గుంటూరు - 522002. సెల్ నెం. 9848264742

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న

'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి 8985613123

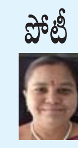

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ

(ప్రథమ)

మైత్రీ బంధం

గాలి వీస్తే ఆరి పోవు దీపం
రోజు గడిస్తే రాలి పోవు పుష్పం
మెలకువతో చెదిరి పోవు స్వప్నం
ప్రళయమొచ్చినా చెదరనిది స్నేహం.
మెలకువ వరకే కలల పయనం
తీరం వరకే అలల పయనం
పరిణయం వరకే ప్రేమ పయనం
మరణం వరకు కొనసాగు మైత్రీ బంధం.
ఏ దేవి వరమో, నీ చెలిమి నేస్తం
ఏ పూజ ఫలమో, ఈ స్నేహ బంధం
ఒంటరితనంలో నను పలకరించే పదం
నీ పలుకే కష్టకాలాన, కొండంత బలం
వెన్నంటి నిలిచావు నా నీడవై ఓ నేస్తమా
ఎన్నడూ వీడని నా తోడువై ఓ నేస్తమా.
స్వార్థం, కపటం ఎరుగదు మన స్నేహం
మన స్నేహ బంధం చేసె
ఒత్తిడిని దూరం
మన స్నేహ బంధం నింపె
ఆత్మ విశ్వాసం
మన స్నేహ బంధం పంచె
అనురాగం.
నా మౌనం వెనుక దాగిన మాటను
నా కోపం వెనుక నక్కిన ప్రేమను
నా నవ్వు మాటున ఒదిగిన బాధను
అర్థం చేసుకునేది నువ్వే ఓ నేస్తమా
అడగక దొరికిన వరమే
ఈ స్నేహ బంధం

-జె వి కుమార్ చేపూరి

(ద్వితీయ)

ఓ నేస్తమా

కలతగా ఉన్నప్పుడు
కన్నీటి చుక్కవై ఓదారుస్తావు!.
నలతగా ఉన్నప్పుడు మెత్తని స్పర్శవై
అక్కున చేర్చుకుంటావు!.
కష్టాల కడలిలో పయనించే
బతుకునావకు సరంగువై
భరోసా నిస్తావు!.
నష్టాల ఊబిలో
కూరుకు పోయిన జీవితాన్ని
సాయపు చేయందించి ఒడ్డుకెక్కిస్తావు!.
ఆనందపు తేరులో ఊరేగేందుకు
బోయీవై భుజానికెత్తుకొంటావు!.
కాకెంగిలి దోస్తానమా!
కలుసుకున్న ఆరోజు ఇంకా
గుండె కింద తడిగా తాకుతునే ఉంది!.
చేసిన అల్లరింకా కళ్ళముందు
నవ్వుల పువ్వులా గుబాళిస్తూ ఉంది!.
భుజాల మీద వేసుకుని నడిచిన
పాద ముద్రల అచ్చులు
మనో మైదానంలో
ఇప్పటికీ ఆకర్షిస్తూనే ఉన్నాయి!
నేస్తమా! చెలిమి అంటే
చెలిమ వంటి
కలిమిన్నది అందుకేనేమో!
స్నేహమంటే ఎండిపోని
మమతల జీవనదనీ
ఆత్మీయ పురులతో అల్లిన
బలమైన బంధమన్నది నిజం కదా!
స్నేహబంధపు జీవితాలన్నీ చరిత్రలో
కథలై సజీవంగా నిలిచాయి!
నేస్తమా!సోపతంటే
ఆపతి రానీయని
అమృత హృదయ భాండమని
ఆరిపోని దీపమని తెలిసింది!

-పురిమళ్ల సునంద
ఖమ్మం

Printed, Published and own ed by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telang ana. Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. **RNI No.52865/93.**
E-mail :netinijam93@gmail.com.